

WAAROM WIJ NIET MEER SERIEMOORDEN

Kris Van Eygen © EYGEN-BOEKEN.be

Van Kris Van Eygen zijn verschenen:

Hoe ik drek nek (1995)

Race naar de maan (1997)

De spieders van Toil Darranjé (1998)

De minnaren van Bokrijk (1999)

Net toen de wereld verduisterde (1999)

Het 18-dagen ultimatum (2001)

De heer van Doeatstad (2002)

Meneer P en zijn Hollandse gezelschap (2004)

Waarom wij niet meer seriemoorden (2005)

De bende van de paars-groene mannen (2005)

De vereffenaar - De relikwieënverzamelaar (2006)

De anticipaat - De relikwieënverzamelaar (2007)

De deur van het eeuwige leven (2009)

De man met de sigaret (2010)

De wespenvangers van Tornac (2010)

Papa komt slapen wanneer de vogeltjes fluiten (2011)

De droene bliender (2013)

Winterhutje (2015)

Hemelsbreed: 10 jaar hekel-, treur- en kreupeldichten (2016)

Ik kom even op verhaal (2017)

De ten dode opgeschreven mensen (2019)

Vuurtoorn (2020)

Smalspoor onderonsjes: 30 jaar hekel-, treur- en kreupeldichten (2022)

Realisatie: 2005; eerste druk: juli 2022

Omslagillustratie: Kris Van Eygen

Redactie & foto auteur: Patricia Budenaerts

Uitgever: Kris Van Eygen © www.eygen-boeken.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, elektronische drager of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van dit boek bestede zorg kan de auteur noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

WAAKROM WIS NIET MEEK
SERIEMOORDEN

door

KRIS
VAN EYGEN

*Het kwaad aller kwaden voert wel
bij de ontkenning van zijn bestaan.*
Dean Koontz/Veertien

De felle lamp van de straatlantaarn bescheen het rijtjeshuis. Ik had net mijn auto in de garage gezet en haalde de huissleutels boven. Het gerammel klonk hard in de stilte. Toen ik de voordeur wilde openen, viel me het sterrenbeeld Zwaan aan de hemel op.

‘Joei, zie je die X in de lucht?’ vroeg ik, ‘daar.’

Ik wees in de goede richting.

‘Gaaf man,’ zei hij dolenthousiast, maar misschien hield hij mij voor de gek.

Sterrenwichelaars hadden bij kaarslicht astronomie bedreven en hun kennis aan hun leerlingen doorgegeven. Ik voelde me ook een meester.

Joei bekeek vluchtig het stelsel in de lucht, nam de sleutel uit mijn handen en ontsloot de voordeur. Met een blik van: één sterrenbeeld per keer is voldoende, gaf hij me de sleutel terug. Ik keek naar de verlichte X in de pikzwarte hemel en wenste dat ik ooit een blik op een andere planeet zou kunnen werpen.

Ik deed het licht in de gang aan en zag dat er geen post achter de deur op de vloer was gevallen.

De jongen had de tv al aangezet toen ik de woonkamer binnencwam.

‘Welke film gaan we bekijken?’ vroeg hij.

Ik had flixanet al geopend voor het geval het kereltje om 21u45 niet naar bed wilde.

‘Wat wenst meneer? Komedie of thriller?’ vroeg ik.

‘Kies jij maar.’

‘Oké, wat dacht je van een thriller?’

Hij knikte. Andere keren was mijn keuze ook prima gebleken.

‘Daar gaan we,’ zei ik terwijl ik de afspreekknop indrukte.

De begingeneriek in oranje letters spoelde ik door. Er kwam een romantisch verlichte kamer in beeld, daarna een bed, een naakt lichaam, twee naakten, ineengestrongeld.

‘Verdomme, ik ben vergeten dat die film zo begint. Zal ik een andere nemen?’ vroeg ik.

‘Nee, laat maar aanstaan,’ zei Joei.

‘Het is niet wat het schijnt, zet je schrap,’ waarschuwde ik hem.

De armen van de man waren met lakens aan de ijzeren beddenspijlen vastgebonden. Zo liet hij zich door de vrouw berijden, ze had duidelijk de touwtjes in handen.

Onverwacht haalde ze vanonder het laken een ijspriet tevoorschijn, die ze in zijn halsstreek stak. Hij schreeuwde het uit maar kon niets doen. Even later gutste het bloed langs zijn lichaam op de lakens.

‘Zet dat af,’ zei Joei.

Dit was iets te luguber voor een 12-jarige jongen die deed alsof hij zestien was. Ik stopte de film.

‘Komedie dan?’ vroeg ik.

‘Ben je er zeker van dat er geen moordscènes inzitten?’

Ik was nooit zeker van wat ik ooit had gezien.

Overall rondom hem lagen in mootjes gehakte beesten netjes uitgestald in de rekken. In de korte tijd dat hij er niet was geweest, had een ijverige winkelbediende alles op een andere plaats gelegd. Normaal had hij een vaste route door de gangen van de reusachtige winkel, nu was het zoeken geblazen. Waar ligt de chocolade verdomme? Ook de blikjes groenten voor één persoon waren nergens te vinden.

Boyke had een aparte manier om zijn winkelkar vooruit te krijgen, tegen de wil in van de weerbarstige wieltjes die alle kanten op draaiden. Hij trok de kar naast zich mee en keek niet om wanneer het ding ergens tegenaan kletterde. Vandaag botste de kar bij het maken van een zwierige bocht tegen een vrouw aan. Hij wilde uit zijn sloffen schieten, maar hij toomde zich in toen hij haar herkende.

‘Dag Boyke,’ zei de vrouw van een ex-collega.

‘Dag Maggie,’ zei hij.

Ze neigde naar hem toe en hij begreep pas laat dat ze een kus op de wang verwachtte.

‘Hoe gaat het met je?’

‘Goed,’ zei hij, al voelde hij zich de laatste tijd nogal onrustig.

Wanneer hij ‘s morgens ontwaakte had hij de indruk helemaal niet te hebben geslapen. Vermoedelijk speelde de veel te harde matras hem parten. Meermaals per nacht schoot hij badend in het zweet wakker, opgelucht dat hij zijn hachelijke droom had overleefd. Vanwege zijn slaapstoornis balanceerde hij op het scherp van de snede.

Hij had niet veel zin om te blijven kletsen, maar de beleefdheid gebod hem een kort praatje te slaan over de kinderen, het huis en de tuin.

Zij kon haar nieuwsgierigheid niet bedwingen en vroeg:

‘Hoe is het met de liefde?’

Verrek, dat vroegen ze hem nu elke keer.

‘Ik kan mijn vriendinnen niet op twee handen tellen.’

Natuurlijk had zij hem door, want ze grijsde als een heks.

‘Kom eens af,’ stelde ze voor.

‘Dat zal ik zeker doen.’

Haar man was vroeger geregeld bij hem op bezoek gekomen. Dat was gemakkelijk, want dan hoefde Boyke zich niet te verplaatsen. Toen zijn collega ander werk had gevonden, was hij weggebleven.

Boyke had bijna alle producten die hij moest hebben. De kans was klein dat hij Maggie een tweede keer in de grote winkel zou tegenkomen, maar voor alle zekerheid vluchtte hij de andere kant op, naar de tuinafdeling. Langs knipscharen, schoppen en spaden liep hij naar de doe-het-zelfafdeling. Via hamers en nijptangen werd hij naar de keukenafdeling gelokt waar de bezemstelen, vorken en messen hem in slagorde opwachtten.

Normaal deed hij zijn boodschappen al in een hoog tempo, nu was het net alsof de duivel op zijn hielen zat. Razend was hij, hij

wist niet wat hem overkwam. Hoe had Maggie hem zo pisnijdig gekregen? Alles kwam terug boven. Zijn hele leven lang had hij schrik van zichzelf gehad, van zijn tweeling-ik. Wie was de andere in hem? De slechte? Hij wist dat zijn kwade kant bereid was over lijken te gaan. Het had er alle schijn naar dat hij voor even aan de andere moest toegeven.

Terwijl hij aan de kassa wachtte, zag hij Maggie een heel eind verder ook aanschuiven. Hij stopte zijn aankopen in een plastic tas en betaalde. Terwijl hij door de open schuifdeur naar buiten liep wist hij wat hij moest doen.

Op de laatste motorrit van het seizoen kwam ik aan in Heks. Aan de ingangspoort van het kasteel hing een bordje: KASTEEL NIET TOEGANKELIJK. Ik verplaatste mijn aandacht naar een kapelletje op de hoek van de straat. Het was interessant genoeg om er even te stoppen.

Het had vooraan een vierkante houten omheining waaraan enkele bakken felgekleurde bloemen hingen. In het midden van de kapel stond een kruis met Jezus Christus eraan vastgespijkerd. Aan zijn voeten hing een plakkaatje waar ooit een tekst op had gestaan, maar nu plakte er een zwarte sticker over. Andere wandelaars hadden al geprobeerd het raadsel op te lossen door de sticker eraf te trekken en daardoor was er een E, een X en een A tevoorschijn gekomen. Ik had geen idee wat er ooit had gestaan en met EXA kon ik ook weinig beginnen.

Op de terugweg naar huis gebood mijn ijver me om als een combinatie van een berekende Kenny Roberts en een roekeloze Barry Sheene door de bochten te scheuren, helaas was mijn snelheid in een te scherpe bocht te groot waardoor ik met allure in een gracht schoof.

Op tv laten de motorracers zich over het gras uitglijden en staan daarna probleemloos op om zich naar de renstal te haasten en de reservemachine buiten te rijden. Ik had geen uitwijkstrook

en zette me schrap door mijn armen te strekken. Tot mijn verbazing plooide het stuur als een paperclip. Het ergste was dat ik met mijn kindergeld hard tegen de tank aankwam zodat ik even niet wist waar ik was en waar ik heen wilde.

Een bereidwillige boer die toevallig met zijn tractor voorbijreed, bevestigde een koord aan de schep, waarmee hij de motor eruit hees. De boer wilde geen geld. Ik dacht er heel even aan om hem een kus op de wang te geven, maar vanwege de ramptoeristen die waren toegestroomd, hield ik het bij een stevige handdruk en de valse belofte dat ik hem ooit op een pintje in het dichtstbijzijnde café zou trakteren.

Voortaan reed ik in een minder snelle auto naar plaatsen die me tot rust konden brengen. Dat was toch de bedoeling.

Ik schoot wakker door geblaf. Inbrekers? De hond van de buurman was altijd luidruchtig wanneer hij 's morgens uit het huis mocht om zijn eerste plasje te doen. Vijf minuten later was het alweer stil, op het gekletter van de regen op de veranda na. Achter de gordijnen scheen een oranje licht. Wat was er aan de hand?

Ik zwierde mezelf uit het bed, trok mijn pyjamaliifje uit, liet mijn broekje zakken en deponeerde het met een kunstige beweging van mijn rechtervoet in een boogje op het bed. Naakt liep ik naar het raam en opende het wijd. Ik gaf er niets om dat de toevallige buurman of -vrouw me in mijn blootje zag terwijl ik mijn eerste zuivere ademteug nam. Ik sliep altijd met het raam dicht om het vervelende geluid van de trein in de verte, de auto's op de ring wat dichterbij en de klokkentoren vlakbij buiten te sluiten.

De hemel stond in brand terwijl het pijpenstelen regende. Vermoedelijk kwam de zon vanachter de horizon op en bescheen ze de plaatselijke bui. Het had een onwerelds effect op mij, ik waande mij in de hel, in de onderwereld van de Satan, de lasteraar. Er was nog een neveneffect, maar dat kwam door de koude wind die over mijn naakte lichaam woei. Mijn gezwollen penis trok zich langzaam terug en het was tijd om het raam weer dicht te doen.

Ik dacht aan de vrouw van mijn leven. Ik had de knoop doorgehakt en haar gezegd dat ik niet langer met haar wilde omgaan. Het bericht was niet als een storm bij heldere hemel aangekomen. Onze relatie was het uitproberen waard geweest, maar we waren zo wijs om niet te trouwen. Ook al had ik alle moeite van de wereld gedaan, het was me niet gelukt om met haar samen te wonen. Wat ons allemaal dwarslag was niet belangrijk, maar de hele bedoening gaf me een trieste indruk, we hadden gefaald in iets wat andere mensen blijkbaar zonder problemen lukte.

Ik douchte, ging alle hygiënische klussen af, kledde me sportief, rende de trap af en maakte een lekker ontbijt klaar. Ik haastte me onbewust omdat ik op een zaterdag tijd te kort kwam. Ik moest

nog naar de winkel om mijn koelkast bij te vullen, want die was leeg op een ei, een halve tomaat en drie flesjes geuze na. En ik moest boeken naar de bibliotheek terugbrengen.

Omdat het in de bibliotheek redelijk warm was, trok ik mijn jas uit en legde hem over een stoel. Ik liep naar mijn favoriete afdeling: techniek, wetenschap en cultuur. Ik wist niet waarnaar ik op zoek was. Ik had geen idee hoe ik mijn verhaal over de afgebroken liefde zou inkleden.

Na een kwartier zoeken had ik mijn gading nog niet gevonden, ook een zoektocht op de computer had niets opgeleverd. Ik besloot navraag te doen. Gods wegen waren ondoorgrondelijk en misschien wist een clevere bibliothecaris me te zeggen waar de juiste boeken lagen. Als ik nu eens de weg van God opging: de religieuze zoektocht van een katholiek die de bijbelverhaaltjes niet gelooft maar wel begrijpt dat er een historische waarde achterligt.

Via de computer vond ik genoeg materiaal over God, maar één boek trok mijn aandacht: GOD STAPTERUIT. In de beschrijving stond te lezen dat Nietzsche zichzelf onsterfelijk had gemaakt door zijn gedurfde uitspraak: *God is dood*. Volgens hem was God de manier waarop alles in elkaar was gezet, het Woord was God en het Woord was vleesgeworden. God bestond enkel als hij zich terugtrok uit onze wereld.

Ik realiseerde mij dat *ik* enkel in mijn ratelend brein bestond en dat ik zonder een god kon. Of beter, God zat in alles maar vooral in mijn hoofd. Daarom kon ik zonder blikken of blozen zeggen dat ik een god was, net zoals alle anderen dat ook waren. Iedereen had zijn eigen weegschaal van goed en kwaad. Het was de omgeving die je op een evenwichtspunt zette. Alles was er omdat het zo moest zijn. Discussie gesloten.

Het leek me een interessant boek om te lezen, maar volgens de computer lag het opgeslagen in het magazijn. Ik schreef mijn naam, de titel en de locatie van het boek op een briefje en legde dat in de lift die daarvoor diende. Ik wachtte geduldig en hoopte het beste.

Tien minuten later was er nog geen beweging in de lift te horen. Wat had ik verkeerd gedaan?

Ik liep naar een dame die aan een bureau zat en vroeg:

‘Kunt u mij zeggen of het magazijn open is?’

De dame keek op haar horloge en zei:

‘Het magazijn is open, maar ik zal even meegaan om te kijken of u het goed heeft gedaan. Er zijn veel mensen die er moeilijkheden mee hebben.’

Ik vond me kundig genoeg om zo’n ding te bedienen. Toch herinnerde ik me de eerste keer toen ik vergeten was op de knop te drukken om het liftje naar beneden te sturen.

De dame controleerde het apparaat en begreep dat er iets aan haperde.

‘U mag zelf naar beneden gaan meneer. U neemt die deur en u komt er zo bij.’

‘Dank u.’

Er was slechts één gang, ik kon me niet vergissen. Het was redelijk donker in het trappenhuis. Toen ik een deur opende, kwam ik in een tl-verlichte zaal uit, volgestouwd met boekenrekken; veelal oude boeken aan de ruggen te oordelen. Er was geen mens te bespeuren en daarom liep ik door de middengang naar het achterste gedeelte van de zaal. Aan het einde stonden twee deuren open. Ik koos de linkerdeur omdat vandaar geluiden weerklonken.

Ik kwam uit in een atelier vol opgestapeld papier en karton. Er stonden enkele apparaten aan de wand, maar het was niet duidelijk waarvoor ze dienden. Het lawaai kwam vanachter een muurtje waar een man met een handsnijmachine een stapel papier doormidden sneed. Ik begreep dat ik in de boekbinderij was aanbeland, waar elk bibliotheekboek een hardcover aangemeten kreeg.

‘Hallo’, zei ik.

De man reageerde niet. Hij stond met zijn rug naar mij gekeerd.

‘Hallo,’ riep ik, ‘volk.’

De kale man draaide zich geschrokken om. Hij zag er wereldvreemd uit, hij had iets van een monnik, maar hij droeg een gewone grijze broek en trui. Met een witte boord had hij perfect een pastoor kunnen naspelen.

Zijn gerimpelde gezicht stond eerst in een verwonderde trek, maar langzaam brak een idiote grijns door waardoor zijn kleine bril een stukje omhoog bewoog. Hij zweeg en keek me aan, alsof ik de eerste bezoeker sinds lang was.

‘Kunt u mij helpen?’ vroeg ik, ‘de lift werkt niet en ik mocht naar beneden komen.’

Hij knikte.

‘Ik zou graag dit boek lenen,’ zei ik en gaf hem het aanvraagformulier.

Hij keek over zijn bril naar het papier, knikte en gaf me het piertje terug. Kwiek liep hij tussen de rekken naar achter en verdween om de hoek. Enkele seconden later hoorde ik een deur openen dichtgaan.

In de veronderstelling dat het niet lang zou duren bleef ik roerloos staan. Nadat er enkele minuten verlopen waren besloot ik het boek waarmee de binder bezig was aandachtiger te bekijken. De titel en de auteur kon ik niet lezen omdat ik het pak bladen niet door elkaar wilde halen. Zelfs als ik het gedurfd had, was ik het niet te weten gekomen omdat het sierlijke geschrift bijna onleesbaar was.

Een deur ging open en dicht. Ik ging snel naar de plaats waar ik eerder had gestaan. De oude man kwam grijnzend in mijn richting gelopen met een boek in zijn rechterhand. Zwijgend overhandigde hij mij het blauwe boek.

Nu ik in het andere had gekeken, leek me dat interessanter.

‘Met welk boek bent u daar bezig?’ vroeg ik.

‘Dat?’ vroeg hij terwijl hij ernaar wees.

‘Ja.’

‘Dat is een boek over heksen en ander gespuis.’

‘Het is in een vreemd taaltje geschreven, niet?’

Ik had een vermoeden: de dode taal, ook de moedertaal voor veel volkstalen. Haar geschiedenis zat er helemaal in vervat, maar helaas was de gewone mens haar niet meer meester.

‘Het is een kopie van een boek uit de zestiende of zeventiende eeuw, in het Latijn.’

‘Wie is de auteur?’

‘Geen idee, een of andere oelewapper,’ zei de boekbinder nonchalant.

Hij ging verder met zijn snijapparaat en negeerde me.

‘Bedankt,’ zei ik.

Geen reactie.

Met het blauwe boek verdween ik snel in het donkere trappenhuis. Eenmaal boven ging ik achter de rij wachtenden aan de kassa staan. Toen ik klaar was rende ik naar de plaats waar ik mijn kleine Smart dwars had geparkeerd; slim bekeken. Met zijn regenboogkleuren leek hij op een groot schilderspalet.

Ik stapte in, startte de motor en reed weg. Op de weg langs het kanaal reed ik 110 km per uur, waar ik slechts 70 mocht rijden. Ik voelde me niet als een moordenaar achter het stuur, maar daar hadden andere weggebruikers wellicht een ander idee over.

Het blauwe boek lag op de passagierszetel. Ik draaide mijn hoofd even naar rechts en liet mijn blik op de titel in goudbedrukte letters vallen: *TLJDSPRONG*. Ik dacht: *Vreemd, dit is niet het boek dat ik heb uitgekozen.*

Ineens knalde het achter mij en stukjes glas schoten langs mijn hoofd tegen de voorruit. Ik schrok me rot, rukte per ongeluk aan mijn stuur en voor ik het goed besepte bonkte het kleine wagentje over de hoge straatrand tegen de vangrail. Ik had de indruk dat de vangrail in plaats van de auto tegen te houden, hem eroverheen kapulteerde. Plons, het water in. Ook al wist ik dat ik mezelf kon redden, ik hoopte dat een god mij bijstond tijdens mijn grensoverschrijdende bezigheid.

De trein rolde het station van Leuven hevig schommelend uit. Twee oude koppeltjes begonnen zenuwachtig rond te kijken omdat ze merkten dat de trein in de richting bewoog vanwaar ze gekomen waren. Ik kon hen geruststellen, toch wisselden ze van plaats omdat twee van hen er niet tegen konden achteruit te rijden.

Ik dacht terug aan het voorbije weekeinde. Ik was met de Smart langs een betonnen pijler van de brug geraasd en in het water geschoven. De slag tegen het water had niet als tegen beton aangevoeld. Zonder in paniek te raken had ik het blauwe boek beetgenomen en het raam opengedraaid, vervolgens was ik uit de auto gekropen en naar de betonnen kant van het kanaal gezwommen. Hulp van de omstanders had ik niet nodig, want ik klom op het droge via een geel trapje in de steile wand. Ook de medewerking van de Hasseltse politie was onnodig omdat er geen tweede partij in het ongeval betrokken was. De Smart stond in de garage op reparatie te wachten. De boosdoener was een constructiefout in de achterraut.

Het was bij een bijna-doodervaring gebleven. Ik voelde me de koning te rijk, of toch een kat die nog zes levens tegoed had. Allerlei instanties waren voortdurend in de weer om de mens voor de dood te behoeden. In het verkeer, in de sport, alles was op veilig gesteld en toch balanceerden de mensen op de rand van de afgrond en daagden ze de dood uit. Niemand durfde te opperen dat het misschien beter was doodzieke mensen gewoon te laten gaan. Te veel was te veel. Waren dat nu de gedachten van een potentiële massamoordenaar?

Ik nam me voor geen sodomie te plegen, niet met mensen en ook niet met dieren. Geen gesodemieter, toch stelde ik aan mezelf voor om naar de plaats te trekken waar de zeden was ontaard, naar Sodom en Gomorra. Helaas reed de trein slechts tot Brussel.

Mijn werkgever was een groot bedrijf en wilde dat groter maken. Op de dertiende verdieping schreef ik rapportjes voor de Interne Audit. Saai, maar ik had er een aangename werkplek van gemaakt.

Ik kon het goed vinden met mijn nieuwe collega Katoo Windeleer. Ik vertelde haar het ongelukkige verhaal van mijn duik in het kanaalwater en eindigde met een mopje: *Er zitten twee goudvissen in een aquarium, zegt de ene, denk jij dat God bestaat, zegt de andere, natuurlijk, wie denk je dat het water ververst.*

Katoo lachte goddelijk.

In de trein naar huis begon ik in het veelbelovende blauwe boek met gouden letters te lezen. Een dagje drogen op de radiator had wonderen gedaan. Alleen had ik wat moeite met de oude spelling.

Boyke vloekte toen hij begin december voor een gesloten poort stond. Het park achter de omheining zag er perfect onderhouden uit, de tuinier was er koning. Een bordje laag bij de grond wees het gebouw aan: KASTEEL BLEEKWATER. Het was een rare naam. Ergens moest er een vijver zijn met stilstaand water dat bleek van kleur was. Een ander bord was minder uitnodigend: GEEN BEZOEK. Er waren veel kastelen in het land en enkel een fractie ervan was opengesteld voor bezoekers. Dat was niet verwonderlijk, want niemand had graag pottenkijkers.

Terwijl hij de rechte aardeweg afliep, dacht hij na over zijn leven als het resultaat van de vrouw die hem met een akelige schreeuw op de wereld had gezet, zijn moeder. Hij raakte snel verliefd op meisjes, maar dat kon hij nu beter onder controle houden. Op de duur had hij geen vrouwen meer vertrouwd. Vrienden en vriendinnen had hij als bakstenen laten vallen. En halsoverkop trouwen was geen optie, want er waren meer scheidingen dan huwelijken. Hij wilde alleen blijven. Zijn moeder was hem liefde blijven geven en Boyke had wel wat beters te doen dan naar de zondagsmis gaan. Sinds hij voor zijn verjaardag een motorfiets had gekregen, reed hij rond op zoek naar rust.

Boyke stond op de top van de berg en er wachtte hem alleen de afdaling. Het er levend vanaf brengen, dat was de boodschap. Zich in het dal gooien en hopen dat alles goed kwam met zijn geest. Liet hij die toe vooruit te ijlen, dan was het kwaad geschied. Wat goed

was begonnen kon slecht aflopen. Hopelijk was het omgekeerde ook waar.

Hij voelde zich als een niet ingekleurde stripheld die altijd dezelfde kleren droeg.

Het was bijna winter en het had nog niet gevoren. Ik liep naar de zoveelste kapel van de streek. Onder een afdak konden bezoekers hun rozenkrans bidden, maar de bankjes waren leeg. Het geheel was in geen enkel opzicht een schoon landschapselement. De kapel was in 1838 gebouwd en diende als gebedsplaats voor Onze-Lieve-Vrouw In Nood. De houten deur was afgesloten, rechts ervan zat de gleuf van een ingemetselde collectebus. Aan de linkerkant hing een ijzeren ding dat kon dienen als kaarsenhouder.

Ik liep verder terwijl de zangers op mijn muzikspeler de grootste onzin uitkraamden die je je kon bedenken.

Verderop stond een blauw plakkaat: STAATS-NATUURRESERVAAT ENKEL TOEGANKELIJK OP DE WANDELWEGEN. Een kleiner bord eronder vermeldde: HONDEN AAN DE LEIBAND. Toen ik zes was, had ik na veel gezaag mijn eerste hond Puk van mijn moeder gekregen. Pik, mijn tweede hond, was al een tijdje dood, maar als zij nog geleefd had, was ze prompt voorbij het bord gelopen.

Ik daalde een steile helling af en vroeg me af of iemand zich in de grond had verstopt, misschien wel een seriemoordenaar die geregeld naar buiten kwam om op een slinkse manier een wandelaar te verrassen, het lichaam in zijn hol te sleuren en er iets mee te doen wat een normaal mens niet voor mogelijk hield.

Aan een statig huis stonden oude afgeknapte bomen, als schoorstenen van ondergrondse huizen. Ze leken wel duizend jaar oud en waren begroeid met paddenstoelen. De bliksem was er over de laatste vier eeuwen duizend keer zijn lading kwijtgeraakt. Het gebouw was in baksteen met negblokken en speklagen in mergel opgetrokken, de vensteromlijstingen waren in Naamse steen uitgevoerd. Hier en daar hield een groot muuranker de boel bij elkaar.

Achteraan stond een rij koetshuizen. Het geheel was omgeven met kale boomgaarden, afgebakend met onverharde holle wegen. Er was niet veel fantasie nodig om me in de zeventiende eeuw te wanen, toen er zoveel paarden waren als er nu auto's zijn. De wereld moest veel stiller zijn geweest en ik vroeg me af of de mensen toen spraken zoals ze schreven.

De lucht was lichtgrijs en ging een eindje hoger over in een donkergrijze hemel. Ik liep door een bos met hoog nat gras. Ik had mijn kap op omdat het motregende. Mijn jas was groen, mijn broek ook. Ik vermoedde dat ik redelijk goed opging in de natuur. Toch voelde ik me een geniepige moordenaar die iets in zijn schild voerde. Welk bloedbad kon ik hier aanrichten?

Af en toe scheurde er een vliegtuig over. Ik kon het niet zien, want het hield zich boven de lage wolken verstoppt. Vanuit de muzikspeler op mijn smartphone slingerde ambiante muziek zich met gemak over het geraas heen dat leek op een voorbij zovend ruimteschip. Ik waande me op zoek naar het landschap dat ik op een foto had gezien en waarvan ik de opnameplaats niet meer kende.

Ongeveer honderd meter verder stond een bord aan de rechterkant. De rode letters op het verroeste plaatje waren half zichtbaar, maar ik kon gemakkelijk afleiden wat erop had gestaan: VERBODEN TOEGANG. Niemand kon me tegenhouden en ik ging de mysterieuze plek binnen. Ik zei *goedendag* tegen een enthousiast spurtende Dalmatiër en zijn twee baasjes op hun fietsen die uit de verboden zone kwamen.

De motregen hield op en het begon harder te waaien. Ik haastte me over de heidevlakte naar de rand van het dennenbos. In de luwte voelde ik me beter, maar de bomen stonden zo dicht bij elkaar dat er duistere dingen konden doorgaan. Hoorde ik het gehijg van een hardlooper achter mij? Ik was bang dat iemand me langs achter met een bijl benaderde. In een kruis van condensatiestrepen, zichtbaar door een donkerblauw gat in de wolken, zag ik een

voorteken van komend kwaad. De muziek van dat moment leek op engelenroep.

De wind viel weg toen ik het donkere bos betrad. Het leek me een goede plaats om een hut te bouwen. Ik moest enkel sporadische wandelaars op een dwaalspoor zetten door de bewegwijzering te manipuleren zodat het rond mijn hutje rustig bleef.

Ineens zag ik door de ogen van een andere wandelaar mezelf naderen. Ik stond voor een immense spiegel zonder rand, een schemerzone zonder grens.

Terwijl hij de heuvel af liep, herinnerde Boyke zich zijn liefste liefde dat het wel heel bont had gemaakt. Zij had elke minuut van de dag seks gewild, met een man of met zichzelf. Ze had gekreund, had naar meer geroepen en had er werkelijk niet genoeg van gekregen. Wanneer ze van genot in tranen uitbarstte, had hij haar sussende woordjes toegefluiserd. En wanneer ze weer zichzelf was, had hij haar gevraagd waarom ze zo triest was, maar daar had ze geen reden voor kunnen geven. Toch had hij haar verlaten. Ook zijn god had hij verbannen, zodat hij alleen kon zijn als een platte stripheld in de 3D-kosmos.

Ineens bleef hij stilstaan. Niet ver van hem vandaan stond een wandelaar die zijn benen had gespreid en zijn rug had gekromd in een verdedigende houding. Hij was klein en kaal maar ook knap en slank. Hij herkende hem uit een boeiend verleden maar kon er geen naam op plakken. Het leek Boyke een goed idee zijn vuisten klaar te houden om snel te reageren mocht zijn opponent onverwacht aanvallen.

Het boksijzer zat goed en hij besliste zelf uit te vallen. Met zijn rechtervuist probeerde hij de wandelaar in het gezicht te raken, maar die bukte zich onvoorstelbaar snel. Onmiddellijk daarna voelde Boyke een harde slag in zijn buikstreek. De lucht werd uit zijn longen geperst en hij moest heel wat moeite doen om zijn ademhaling weer op gang te krijgen. Net op tijd zag hij de voet van

de wandelaar naar zijn kruis bewegen. Hij ontweek hem waardoor de voet tegen zijn knie stootte.

Boyke stapte een meter achteruit en wachtte de volgende zet van de wandelaar af. Die leek nu op Superman die zijn eigen kracht niet meer kende. De voet raakte Boykes buik hard waardoor hij dubbel plooidde en vooroverviel, bovenop een boomstronk. De pijn verschroei'de zijn zintuigen. Horen en zien verging hem, maar ook de reuk, de smaak en het gevoel ontglipten zijn lichaam. Verrek, de wereld mocht barsten.

Ik bewoog niet. Behalve de naderende man was er geen beweging in het landschap rondom mij te bespeuren. Hij leek verdomd veel op mij. Buiten de mensapen en de orka's herkende alleen de mens zichzelf in de spiegel. Herkenning was een bewijs van zelfbewustzijn. Ik moest geen schrik van mezelf hebben, want dan was ik ver van huis, en daarom nam ik me voor de man moedig aan te spreken.

Naarmate hij dichterbij kwam, twijfelde ik meer aan mezelf. Er vielen me nu meer verschillen op. Hij was minder kaal en zwaarder gebouwd dan ik. Onder zijn openhangende, leren jas zag ik duidelijk een bierbuikje. De afstand verkleinde zienderogen. Ik bereidde me voor op een confrontatie. Was het niet met woorden, dan toch met daden. Gelukkig nam de man aan de andere kant het heft in eigen handen door zijn gebalde vuisten op te steken.

Ik stelde me stevig op door mijn benen te spreiden en mijn rug te krommen. Nog een verschil viel me aan mijn spiegelbeeld op toen we onhandig in het hoge gras een plaats zochten die ons in staat stelde de ander beter te observeren: mijn tegenstander had een boksijzer aan zijn rechterhand. Onverwacht deed hij een uitval.

Mijn reflexen waren goed, want ik kon zijn vuistslag snel genoeg ontwijken door me te bukken. Meteen was de zachte buik van mijn tegenstander een mogelijk doel voor mijn eigen rechtervuist. De man kuchte hevig. Jammer genoeg bleef hij niet lang genoeg stilstaan om hem in zijn kruis te kunnen stampen. Mijn voet raakte

zijn rechterknie maar kon daar geen merkbare schade aanrichten. Mijn tweelingbroer deinsde enkele stappen achteruit en stelde zich weer op als een vechtersbaas in een kuil.

Ik legde al mijn kracht in een voorwaarts gerichte schop met mijn linkerbeen en raakte hem midden in de buik, net zoals dat Jean-Claude Vandamme zo goed kon. De spiegelman greep naar zijn middel en viel voorover in het gras, waar hij roerloos bleef liggen. Ik hijgde na van de inspanning.

Ik zag mezelf als een vredelievende man, niet iemand die zomaar mensen in elkaar sloeg omdat hij daar plots zin in had. Ik had aangenomen dat ik mezelf in de spiegel zag, maar was dat wel zo? Kon ik vertrouwen op mijn zintuigen?

Ik besloot de spiegelman te onderzoeken, want hij had zich al een minuut niet meer bewogen. Met mijn rechterhand trok ik aan de kraag van zijn leren jas en draaide hem langzaam op zijn rug. De man was met zijn borst op de spitse stronk van een boom terechtgekomen. Het bloederige gat in zijn lichaam was het beste bewijs daarvoor. Dat hij dood was leidde ik af uit het feit dat zijn oogleden wijd open stonden. Rond zijn hals hing een halssnoer met een feloranje edelsteen in de broche verwerkt.

Ik had iets gedaan wat niet mocht. Dit was geen verkeersovertreding. Dit was iets anders, dit was doodslag. Ik durfde nog geen ander woord te gebruiken, maar er zouden allicht mensen op het idee komen me een moordenaar te noemen. Ik leek naast mijn schoenen te lopen, ik voelde me ijl, als een demon met ingehouden razernij, gedeeltelijk bevredigd door de dood van de spiegelman.

Gelukkig hervond ik mijn zelfbeheersing en vluchtte het bos uit. Ik liet de dode aan zijn lot over. De eerstvolgende wandelaar die er voorbijkwam mocht de politie bellen. De moord op de spiegelman schoof ik wijselijk naar de achterste regionen van mijn geheugen. Net op tijd dacht ik er aan dat mijn ouders die dag 42 jaar getrouwd waren. Ik nodigde mezelf uit om bij hen te gaan eten en las 's namiddags in het blauwe boek uit 1942.

Het kasteel was majestueus, maar binnegaan was verboden volgens een plakkaat: PRIVAAT DOMEIN KASTEEL GROENENPOEL. Boyke liet de motor aan de poort staan en wandelde langs de gietijzeren omheining naar de achterkant van het domein.

‘Meneer,’ riep iemand achter hem.

Zijn stoere verschijning ergerde misschien sommige mensen in het bos, maar hij nam zich voor zich niet zomaar te laten verneuken door een betweter. Hij bleef doorlopen en keek niet om.

‘Meneer, wacht even.’

Hij besloot zijn pas te vertragen zodat de roeper kon bijbenen. Niet veel later kwam een man in een soort uniform hijgend naast hem lopen, en die zei:

‘Goedendag.’

Boyke knikte zonder te stoppen.

‘Kan ik het kasteel bezoeken?’ vroeg de man.

Een legerhelikopter overstemde even alle andere geluiden. Boyke vroeg zich af wat het ding hier verloren had en schudde zijn hoofd.

‘O, dat is jammer,’ zei de man.

Boyke grinnikte waardoor de wandelaar misschien de indruk kreeg dat hij een vriendje zocht. Verre van dat.

‘Komt u hier dikwijls?’ vroeg de wandelaar.

‘Laat me met rust,’ zei Boyke en wuifde de ander met een vervelend handgebaar weg.

De wandelaar bleef achter.

Boyke glimlachte, want die wandelende burger deed hem aan een hamburger denken. Hij had honger en merkte dat hij zijn chocoladereep in de tas van zijn motorfiets had laten liggen.

Hij liep verder, in gedachten verzonken. Om wat adrenaline door zijn bloedbanen te stuwen deed hij al jaren mee aan de liefhebberscompetitie motorracen op het circuit van Zolder. Vooral mannen deden mee, maar er waren ook enkele potige vrouwen bij.

Er was niets mee te beginnen, want ze hadden haar op hun tanden. Met het racen sleepte hij geen trofeeën in de wacht. Meestal schoof hij onderuit omdat hij over de grens van zichzelf en de machine ging. Sinds enkele maanden had hij zijn zinnen op rally gezet, maar hij moest nog de nodige financiën in de vorm van gulle sponsors vinden. In alles wat hij uitprobeerde, bleek hij een talent te bezitten. Dat was ook zo met het skiën gegaan. Drie dagen vallen en opstaan en hij kon beter met de skilatten overweg dan zijn collega's die al jaren ervaring hadden.

Het pad liep dood aan een kanaal. Hij begreep niet hoe hij het deed, maar hij kon in de toekomst zien hoe hij terugkeerde van een reis in de tijd. Hij leek in een tijdlus verstrikt te zitten.

Hij zette zijn pet wat vaster op het hoofd omdat het harder begon te waaien. Vervolgens trok hij de kraag van zijn jas omhoog en liep met zijn handen diep in zijn zakken naar het hutje in de hoop daar een lichtschijnsel in de duisternis te vinden.

Het motregende, maar het lichtspel van de zon met de wolken was te mooi om binnen te blijven. Het was warm voor de tijd van het jaar, maar ik mocht niet vergeten dat het bijna winter was.

De opzichtige Smart zette ik stil aan de rand van een meer. De wind blies hard en deed de kleine auto schommelen. Grote kraaien en merels hupten met tientallen eromheen. Ik hoorde een geluid maar wist niet wat het was, tot ik in de buitenspiegel een vogel in de linkerachterband zag pikken. Op de carrosserie hadden ze gelukkig weinig of geen houvast met hun geklauwde poten. En een dreun uit mijn claxon deed ze opvliegen.

In de binnenspiegel merkte ik een andere beweging op. Een oudere man stond naar mijn auto te staren. Hij had een klak op zijn hoofd en de kraag van zijn dikke jas opgetrokken. Ik nam mijn smartphone uit het opbergvakje en zette de muziek aan. Toen ik uitstapte was de man uit het zicht verdwenen.

Op de maat van de muziek liep ik over het wandelpad langs het meer en kwam uiteindelijk bij een grote kapel aan. Ik ging naar binnen omdat het motregende, maar ook uit nieuwsgierigheid voor het interieur.

Maria was niet blauwwit geverfd maar roodblauw, Jezus had een bruingroen kleurtje gekregen. Maria keek me niet aan, haar blik was voor haar kind bedoeld, maar Jezus had zijn blik op mij gericht. Hij leek geluidloos te schreien. Kaarsjes lagen gereed en een godvruchtige had zelfs een luciferdoosje achtergelaten. Uit de roetresten aan de muur kon ik opmaken dat minder religieuze zielen er ooit een vuurtje hadden gestookt. Er stonden kerkstoelen met gecapitonnerde zitjes, maar ik besloot weer naar buiten te gaan.

Een honderdtal meters verder heette een donkergroen plakkaat mij welkom in het gemeentebos: EERBIEDIG STILTE EN RUST IN DE NATUUR, LAAT IN GEEN GEVAL AFVAL ACHTER, WEES VOORZICHTIG MET ROKEN EN NEEM GEEN RISICO'S TIJDENS JACHTACTIVITEITEN. Aan de rand van het meer stond een hut, het leek op een schuilplaats voor vissers. Het bord aan de zijkant liet er geen twijfel over bestaan: VISSEN VERBODEN.

Ik dacht aan de oermens die zich door visvangst en jacht van zijn eten had voorzien. Mijn eetwaren lagen mooi uitgestald in het warenhuis. Ik moest ze slechts in de winkelkar leggen en ze aan de kassa betalen. Veel risico liep ik niet.

Ik sloeg rechtsaf het bos in. Het lopen viel me moeilijk. Mijn schoenen sopten in de ondergrond. Een heleboel witte veren maakten duidelijk dat een roofdier zich te goed had gedaan aan een vogel. Een eind verder stond een geel bord: PRIVAAT DOMEIN. Ik liep terug naar de rand van het meer en vond een andere interessante uithoek. Het kon een oase van rust zijn, maar er lag ook een drukke kasseiweg. Toen ik mijn muzikspeler afzette, hoorde ik hoefgetrappel. Twee bruine paarden met wapperende witte manen en staarten trokken een wedstrijdskoets op vier gele wielen voort.

Aan het volgende kruispunt sloeg ik spontaan rechtsaf. Niet veel verder stond ik voor een groene smeedijzeren poort met een stevig kettingslot. Erachter hing een bordje dat me het uitzicht op het landschap wilde ontzeggen: TOEGANG VERBODEN VOOR ONBEVOEGDEN. Een of andere rijkwaard wilde er zijn Hof van Eden vrijwaren en ik moest zijn rust respecteren. Ik nam me voor geen lawaai te maken. In mijn groene kledij viel ik niet op en kon ik doorgaan voor boswachter.

Aan de linkerkant merkte ik een opening in de omheining op. Andere wandelaars hadden zich niet laten tegenhouden, dus kroop ik door het gat in de draad. Erachter hoopte ik het enige ongerepte stukje natuur van de wereld te vinden, waar de dinosaurïërs naar een heel kleine soort waren geëvolueerd.

Een kleine vijver omringd met braamstruiken lag aan mijn voeten. Het was er windstil, het water rimpelloos, of toch bijna. Af en toe deed het zwakke briesje deugd omdat ik het benauwd had gekregen in mijn winterjas. Op de achtergrond weerklonk een akelig en moeilijk herkenbaar geluid. Het was een dierlijk geluid, of een machine. Ik vermoedde dregwerken, of een steengroeve. Ik wandelde een eindje door een eikenbos. In de verte weerklonk alweer dat bijzondere geluid.

De wind wakkerde aan, ik kreeg er tranende ogen van. De overvloedige regen van de laatste dagen had het wandelpad in een modderbad veranderd. Het geruis van de bomen overstemde alle andere geluiden en ik kon nergens een goede uitkijk vinden over het rumoerige landschap.

Midden in het bos ontdekte ik een stenen beeld op een grote betonnen sokkel; het was minstens vijf meter hoog. Aan de achterkant kon ik niet zien wie het voorstelde, maar ik had wel een vermoeden vanwege de verslenste bloemenboeketjes. Het was Onze-Lieve-Vrouw Van Rust. Onderaan was een tekst in ijzeren drukletters gemonteerd: MAGNIFICAT. Prachtig, Magnificat was het Latijn voor Maria's Lofzang, beginnend met: *Mijn ziel maakt Ons-Heer groot*. Met gekruiste armen voor de borst overschouwde Maria het

dal aan haar voeten. De helling was volledig kaalgekapt opdat wandelaars haar goed zouden zien.

Het geluid van een motorzaag verdrong de rust. Ik wilde er zo snel mogelijk weg. Ik beklom de heuvel en hoopte eindelijk te weten te komen waar het kreunende geluid vandaan kwam.

Als vrouw kon ze haar mannetje staan. In leiding geven was zij een kei gebleken. Ze had gemakkelijk een baan als inspecteur van de Bijzondere Recherche, dienst zware delicten, gekregen. Ze had een prima conductestaat en de volgende trede op de hiërarchische ladder was niet moeilijk geweest: commissaris Axelle Vandijk.

Haar uitstraling had meegeholpen, maar het was haar kennis over de psychologie van misdadigers en hun lukrake daden die haar naar de hoofdzetel van de Limburgse gerechtelijke politie had getrokken, om daar in samenspraak met onderzoeksrechters ernstige misdrijven te behandelen, laat staan ze op te lossen.

Ze had een tijdje op kantoor gewerkt en snakte naar wat frisse buitenlucht. Met haar ongemarkeerde politieauto reed ze naar het plaats delict waar een wandelaar de dood had gevonden.

Het lijk lag op een afgelegen plek. De technische recherche was er al. Zijn lichaam was overdekt met een zwarte deken. Het onderzoeksteam droeg witte beschermkledij en zette de perimeter af met blauwwitte linten. Enkele rechercheurs observeerden de plaats en schreven alles op, pas nadien zouden ze sporen verzamelen. Brigadier Gustaaf Derijke, een dikkere politieman in maatpak met een regenjas eroverheen, liep haar tegemoet. De ondergrond was moeilijk begaanbaar door de kronkelende boomwortels.

‘Goedemorgen Axelleke.’

‘Dag Stafke,’ zei ze, ‘en?’

‘Vanmorgen heeft een jogger dit lijk gevonden. De wetsdokter denkt dat het lichaam hier al enkele dagen ligt.’

‘Wie is het?’

‘Bwah, een wandelaar die ongelukkig over een boomwortel is gestruikeld.’

‘Waarom denk je dat?’

‘Voor zover we kunnen zien heeft hij geen schotwonden, geen messteken, alleen een groot gat in zijn borst omdat hij bovenop een boomstronk is gevallen.’

‘Ai,’ zei Vandijk, ‘hier kunnen we niet veel doen.’

‘Je kunt zijn familie verwittigen,’ stelde Derijke voor.

‘Ik moet altijd de lastige klusjes doen, maar laat me eerst de dode eens zien.’

‘Jij je zin,’ zei Derijke, ‘kom maar mee.’

Vandijk volgde hem op zijn hielen. Ze tilde de deken op en liet haar blik over het lijk en de bloederige stronk gaan.

‘Wie heeft het lichaam omgedraaid?’ vroeg ze.

Toen zag ze het boksijzer aan de rechterhand van de dode.

Terwijl Boyke naar het hutje liep, overdacht hij zijn levensdoel. Als kind had hij al geweten dat hij ooit alles zou weggooien wat hij niet nodig had. Hij wilde niets liever dan onzichtbaar zijn voor zijn medemensen en hen ongezien gadeslaan terwijl ze zondigden. Geregeld was hij de wereld ingetrokken, maar telkens was hij teruggekeerd naar zijn liefde. Hij had gehoopt dat zijn lust zou overgaan, maar zijn verlangen naar haar was blijven bestaan.

Ineens was hij bij het hutje. In zijn hoofd weerklonk een hevig lawaai dat op spervuur leek. Zijn vijanden waren onzichtbaar, maar hij zag de wandelaar duidelijk met zijn rug naar hem staan. Toen de wandelaar zich omdraaide kreeg Boyke het koud. Hij zag de man als een onderwereldfiguur. De wandelaar begroette hem echter met een wenk, wat hem niet vijandig gezind maakte.

Op zijn beurt wenkte Boyke naar de wandelaar, die prompt in zijn richting kwam gelopen. In een impuls draaide Boyke zich om en liep naar het hutje aan de rand van het kanaal. Toen hij er bijna was, keek hij achterom en merkte dat de wandelaar hem volgde. Boyke liep naar binnen en begon in de hoek op zijn knieën in de aarde te graven.

De wandelaar kwam ook naar binnen, maar Boyke had het boek al begraven en hoopte dat een onbekende vinder het naar waarde zou schatten. Voor Boyke het besepte, voelde hij een hevige pijn in zijn rug. Hij zakte door zijn knieën waardoor zijn pet op de grond viel. Met zijn gezicht kwam hij in de mulle aarde terecht. Helaas zat er geen kracht meer in zijn armen om zich overeind te duwen. Het ding dat in zijn rug priemde zat diep en de pijn was niet te harden.

De wandelaar lachte bulderend. Boyke voelde het leven uit zich vloeien terwijl de man hem over het gras wegsleepte. Het kabaal van de wereld vervaagde tot de ruis die was overgebleven van de big bang. Dat sterven, het was me wat.

Het rare geluid was afkomstig van enkele binnenschepen die in het smalle kanaal door de opgewaaide golven tegen elkaar schraapten. De heuvels die ik had beklommen waren geen bergen maar vormden de rafelige rand van een plateau.

Eenmaal op de top leek het alsof iemand me gadesloeg. Ik draaide me om en stond oog in oog met de man met de dikke jas en zijn opgetrokken kraag. Het was geen klak maar een pet die hij diep over zijn hoofd had getrokken zodat ik zijn gezicht niet goed kon zien. Aan zijn postuur te zien leek de man veel op mijn vader, en blijkbaar had hij geen kwaad in de zin, want hij bleef roerloos staan. Ik zwaaide naar hem, maar hij reageerde niet. Ik dacht terug aan de spiegelman die zonder aanleiding een gevecht was aangegaan.

Ineens wenkte hij toch. Ik moest naar hém komen en niet omgekeerd. Ik wandelde op mijn hoede in zijn richting, maar voordat ik bij hem was, draaide hij zich om en liep de helling af in de richting van een hut. Hij ging naar binnen, ik deed dat een halve minuut later.

De man met de pet zat op zijn knieën met zijn rug naar mij gekeerd. Het leek erop dat hij iets opgroef. Ik vroeg me af of hij in dat donkere hoekje genoeg zag om te vinden wat hij zocht. Ineens begreep ik dat hij er iets begraven had en het volgende moment was

ik weer mezelf niet. Ik nam het metalen ding dat in de hoek van de hut stond en stak het in zijn rug nog voordat de man kon opstaan. Door de slag zakte hij door zijn knieën en viel zijn pet op de grond. Het was een gek gezicht. Zijn bovenlichaam bleef half overeind staan omdat zijn knieën iets gespreid stonden en hij niet naar links of naar rechts kon omvallen.

Ik trok de man aan zijn voeten naar buiten, waarbij zijn gezicht en buik over het gras schoven. Een twintigtal meter verderop lag een platte steen die als grafsteen kon dienen. Ik begreep dat ik beter de man naar de steen bracht dan de steen naar de man. Even later stond de steen rechtop en zat mijn werk erop. Ik had het weer gedaan. De schermutseling met de man met de pet had tot moord geleid en gaf me een veel grotere kik dan de dood van de spiegelman.

Plots weerklonk het kreunende geluid afkomstig van aange-meerde schepen die in het kanaal tegen elkaar beukten. Ik kon me zonder moeite voorstellen hoe de dode riep om wraak.

Joel had me gevraagd om een samenvatting van een boek te maken, een parodie op het verhaal van *Doctor Jekyll and mister Hyde*. Ik las het boekje in minder dan een uur uit, maakte een naar mijn mening korte samenvatting en las ze voor.

Joel vond dat het in twaalf lijntjes moest kunnen. Samen maakten we er een kortere versie van. Mijn filosofie over de goede en slechte kant in ieder mens schrapte hij zonder dralen. Ik zag hem denken: *Dat goede en dat kwade is één pot nat*.

Diezelfde zondagnamiddag las ik, liggend op het logeerbed op zolder in mijn eigen huis, het voorlaatste hoofdstuk van het blauwe boek. Het misdaadverhaal, met in de hoofdrollen een Bonnie & Clyde-achtig koppel, speelde zich voor meer dan de helft af in de virtuele wereld van een computernetwerk. De auteur Fred Gelluck had in 1942 al een goed idee tot wat een computer ooit in staat zou zijn. Met zijn denkende machine kon je in je eigen droom reizen. Zijn personages deden niets anders dan letterlijk in de tijd springen. En natuurlijk waren daar een aantal voordelen aan verbonden.

Boyke begroette met een knik het paard dat aan de lantaarnpaal was vastgebonden en liep het wegrestaurant binnen. Hij zette zich aan een tafeltje bij het raam. Onverwacht snel verscheen een serveerster naast hem om zijn bestelling op te nemen.

‘Wat mag het zijn?’

Zonder het menu te kennen wist hij niet wat hij kon bestellen.

‘Mag ik de kaart eens bekijken,’ zei hij nors.

Hij zag hoe de lach van de lelijke serveerster verstrakte. Haar mond was slechts een horizontale streep waarachter ze haar ergernis probeerde te verbergen.

‘Een momentje,’ zei ze en liep parmantig naar de balie.

Even later gooide ze de menukaart voor zijn neus op tafel en wachtte zijn bestelling zwijgend af.

Zonder op de kaart te kijken zei hij:

‘Voor mij mag je frieten met biefstuk en sla meebrengen.’

De serveerster nam boos de kaart op en verdween spoorstraks naar de keuken.

Boyke verplaatste zijn aandacht van haar wiegende kont naar de man in de hoek. Het was geen heer aan tafel, want hij schrokte zijn eten naar binnen. Die man leek op de broer van zijn oom die pater was geworden. Boyke was de afgelopen zestien jaar langzaam vervreemd van zijn familie en leefde als een kluizenaar in het huis dat hij van zijn oom had geërfd.

Boyke vond dat hij wat socialer had mogen zijn. Nochtans had hij op zijn werk genoeg contact met normale mensen. Hij was programmeur en constructeur van internetsites in een middelgroot bedrijf te Brussel, hoewel hij geen diploma had moeten tonen. Hij had zelfs geen schriftelijke testen af moeten leggen omdat zijn kundigheid duidelijk uit zijn sollicitatiegesprek was gebleken. Met het maken van foto- en filmreportages van huwelijken, doopsels en andere feestelijkheden verdiende hij wat bij. Zijn spaargeld maakte hij op aan zijn motorfiets en zijn auto. In zijn vrije tijd tekende hij. Het

was hem gelukt een eigen stijl te vinden. Hij had zelfs de eigenaar van een galerij zover gekregen om zijn tekeningen te exposeren. De verkoop ervan verliep succesvol.

De serveerster bracht de bestelde schotel en wenste hem *smaakelijk eten*. Hij wierp zich er onmiddellijk op, het was net niet schrokken. De man in de hoek was nog met zijn dessert bezig toen Boyke al klaar was.

Niet veel later was hij weer buiten. Het vale paard stond er nog steeds. Het leek erop dat de veelvraat de eigenaar van dat paard was.

Een man stond aan de rand van de weg te plassen voor een wandelwegenbord. Ik liep ernaartoe en zei beleefd *goedendag*. De man schrok en trok zijn ritssluiting met een ruk dicht. Zonder iets te zeggen ging hij er ervandoor. Op het bord stond geen plattegrond, er was geen tekst te lezen, niets. Gelukkig had ik mijn oriënteringsvermogen over de jaren heen aangescherpt en wist ik ongeveer hoe ik moest lopen.

Ik volgde een pad, tot ik niet meer verder kon door de modder en grote waterplassen. Ik baande me een weg door het struikgewas en bad dat ik het pad terug zou vinden. Het licht van de zon kleurde de hemel azuurblauw, maar haar stralen geraakten niet tot bij mij vanwege het groene bladerdak. De banken waren te vuil om op te zitten en de vuilnisbakken waren begroeid met mos.

Knetterende motorgeluiden naderden en twee motorcrossers reden met een ongehoorde snelheid voorbij. Ik had heel veel zin om een stok tussen hun wielen te steken, ook al was ik zelf een fervente motorrijder.

Ik besteeg een heuvel en overschouwde vanaf de top een interessant landschap. Drie schoorstenen in de verte staken als naalden in de lucht. Iets dichterbij lagen hopen wit zand, pijpleidingen waaierden alle kanten uit. De groengele waterplas waarvan het oppervlak zo glad als een spiegel was, had een grijs zandstrand met

willekeurige bandensporen erin. De bombastische muziek uit mijn muzikspeler dreef me naar de vallei.

Een rookpluim trok mijn aandacht. De sliert steeg pijlrecht de hemel in. Dichterbij begreep ik dat stoom uit de grond opborrelde. Het deed me denken aan het Bijbelverhaal over Sodom en Gomorra. Wetenschappers hadden uitgedacht dat de mensen zich op de onstabiele grond rond de zee hadden gevestigd om er natuurlijk asfalt te ontginnen, maar een aardbeving had de steden verwoest. Misschien was daardoor het methaan in het gesteente ontvlamd en waren de steden tot de grond afgebrand.

Ik schrok op van een zwartgeklepte witte hond en een witgeklepte zwarte hond. Het waren jonge honden, want ze bewogen speels. Ze zagen mij zelfs niet staan. Op de heuvelrug links van mij zag ik een kleine gestalte voorbijrennen. De schrik beving me slechts even. Een bord wees me erop dat ik moest uitkijken waar ik liep: WANDELPAD IN SLECHTE STAAT. Het licht van de laagstaande zon reflecteerde scherp over het wateroppervlak van een vijver zodat ik een tijdje verblind was. Het was er zo koud als op de maan, ook al was ik er nooit geweest en zou ik er nooit heengaan.

De drassige rand van de vijver dwong me in de richting van het bos naar een beter begaanbaar pad te zoeken. De ondergrond veerde onder mijn voeten, alsof ik over een matras liep. Het was er zo nat dat zwammen genoeg voedingsbodem hadden om tussen de heide op te groeien tot immense paddenstoelen. De bospartijen die in de schaduw lagen, waren berijpt. Ik keek op mijn horloge, het was 15u35 en de zon daalde gestaag.

Ineens stond ik voor een bizarre boom. Zijn takken strekten zich wijd uit als skeletachtige vingers en armen. Zijn in elkaar gestrengelde stammen leken op de twee lijven van verliefden die door een jesusstraal waren bevroren. Achter de boom stond een opzichtig blauwwit kapelletje. De hal was groter dan het kamertje erachter, afgescheiden met een blauwe deur waarvan het glasraam vervangen was door een vlechtwerk van ijzeren spijlen. Op de vensterlatei stond het enige lichtpunt in het gebouwtje in de vorm van

een platte kaars niet hoger dan twee centimeter. Ze moest er pas neergezet zijn.

In het licht van twee zijraampjes – het rechterraam vertoonde een kogelgat – zag ik een Maria-met-kindbeeld, verdoemd tot de eeuwigheid om daar te staan, als belichaming van hoop in slechte tijden. Plastic bloemen links en rechts vrolijkten de plek op. Ik ging weer naar buiten en vroeg me af wat er achter de heuvel lag.

Ik klom naar boven, waar ik vergast werd op een weids landschap van dennenbomen, heidevlakten, een waterloop en een vijver. Het modderige pad liep langs de vijver. Uit het water stak een bord dat slechts gedeeltelijk zichtbaar was, vermoedelijk omdat het waterpeil van de vijver was gestegen. Het stond te veraf om de tekst te kunnen lezen. Verboden te zwemmen? Misschien, maar daar had ik echt geen zin in.

Op het moment dat ik me wilde omdraaien om naar de auto terug te keren riep iemand:

‘Stop.’

Het klonk als het bevel van een legercommandant, en ik verstarde.

Commissaris Vandijk staarde naar buiten vanaf haar bureau op de tweede verdieping van het politiecommissariaat en schrok van de man die binnenstormde. Het was Gustaaf Derijke.

‘Axelle, kom je mee?’ vroeg hij, ‘iemand heeft een lijk van een wandelaar gevonden. Hij is onder vreemde omstandigheden aan zijn eind gekomen.’

‘Hoe dan?’

Ze dacht eraan Derijke er alleen op af te sturen.

‘De moordenaar hanteerde een nogal ongebruikelijk wapen.’

Hij wachtte even om het spannend te maken.

‘Komt er nog wat van?’

‘Een skistok.’

Haar interesse was gewekt. Terwijl ze haar jas nam, vroeg ze:

‘Is het ver van hier?’

‘Niet als we met de auto gaan,’ zei Derijke.

Ze twijfelde niet langer. Samen verlieten ze het gebouw en liepen in de richting van het parkeerterrein waar haar supersnelle auto stond.

Vijf minuten later reden ze over de autosnelweg.

‘Met een skistok zeg je?’

‘Het slachtoffer is in een hutje aan de rand van het kanaal overvallen en op een skistok gespietst.’

‘Dat lijkt op een rituele moord,’ zei Vandijk.

‘De moordenaar heeft hem een eind verder gesleept, naar een betonblok dat vermoedelijk als grafsteen moest dienen.’

Tien minuten later waren ze er al. Vandijk spurtte met Derijke in het zog naar de plaats waar een groepje in wit geklede, technische rechercheurs hun onderzoek uitvoerde. Ze negeerden hen. De man van het parket vroeg naar hun legitimatiebewijzen en bevond ze goed.

De wetsdokter had de skistok uit de rug van het slachtoffer getrokken zodat het lichaam gemakkelijker in de lijkenzak kon. Het bloed was al lang geleden gestold, de man lag er al dagen.

‘Laten we het hutje onderzoeken,’ stelde Vandijk voor.

‘Daar stond een identieke skistok,’ zei Derijke, ‘voor de rest is het leeg.’

‘Geen ski’s?’

‘Misschien was het een *nordic walker*.’

‘Ik wil het toch even onderzoeken,’ zei Vandijk.

‘Jij je zin,’ zei Derijke en hij liep met haar mee.

Het was donker in het hutje. Toch viel er genoeg licht naar binnen om naar sporen te zoeken.

Gebukt onderzocht Vandijk de ondergrond.

‘Kijk, handafdrukken, alsof iemand de aarde heeft aangeklopt. Ga een schop of iets dergelijks halen. We moeten hier graven.’

‘Waar moet ik in vredesnaam een schop vinden?’

‘Vraag het aan de mannen van de technische recherche. Ga nu,’ beval ze.

‘Oké, het is al goed, ik ben weg.’

‘Goed zo.’

Terwijl Derijke wegholde, dacht Vandijk na over het rituele karakter van de moord. Wat had de moordenaar bezield om het lijk naar de steen te slepen? Wilde hij zijn slachtoffer een goede reis naar de andere wereld garanderen?

Bij het verlaten van het restaurant nam Boyke in een impuls de bruine mantel mee die over het zadel van het paard lag. Was de veelvraat op weg naar een of ander pelgrimsoord, als boetedoening, en had hij niet aan het lekkers kunnen weerstaan?

Toen hij naar het bos liep, dacht hij terug aan de doordringende blik van de serveerster. Zij herinnerde hem aan zijn liefde. Hij had haar ooit gevraagd of ze in hem geloofde. Ze had hem gezegd dat ze niets anders kon doen dan hem omcirkelen, zoals de maan de aarde, of de aarde de zon. Dat vond hij mooi, maar de drang om uit te breken naar een ruwere wereld was te groot geweest.

Hij kwam aan de rand van het bos aan, waar een rimpelloze vijver een leuke toets aan het levensechte schilderij gaf. Verdekt opgesteld achter een kapel, trok hij de mantel aan. Terwijl hij bezig was zag hij een wandelaar naderen. Snel trok hij de capuchon over zijn hoofd en liep in zijn richting.

‘Mag ik je iets vragen?’ vroeg Boyke.

‘Wat wil je van mij?’

‘Kun jij dat lezen?’ vroeg Boyke en wees naar het bord in de vijver.

De wandelaar staarde ernaar en zei:

‘Misschien staat er *help*.’

‘Ga dan helpen als je durft,’ zei Boyke.

De schemering was in zijn voordeel. Zijn capuchon hing naar voren zodat zijn gezicht bijna onzichtbaar was.

De wandelaar lachte en zei:

‘Als je dat echt wilt.’

‘Laat maar, nu weet ik dat je te vertrouwen bent,’ zei Boyke.

De wandelaar fronste zijn wenkbrauwen. Hij aarzelde enkele seconden en vroeg:

‘Hoezo?’

Boyke wees naar de horizon, bedacht zich en stak zijn arm loodrecht in de lucht.

De wandelaar zocht de hemel af. Ineens vertrok zijn gezicht en hij zei:

‘Wil je ook naar de sterren reizen?’

Boyke zweeg en wachtte af.

De wandelaar liet zijn blik zakken en leek te schrikken van wat hij aan zijn voeten zag bewegen. Zwarte schaduwen kwamen dichterbij en leken hem te omsingelen. Hij raakte in paniek en zocht iets in zijn jaszak. Onverwacht haalde hij een zaklamp tevoorschijn en richtte de straal op Boykes gezicht.

Boyke raakte verblind en zocht wankelend een uitweg. Even later voelde hij een slag tegen zijn kaak die hem deed duizelen. Hij viel en bleef halfbewust liggen. Binnen de kortste keren greep de wandelaar hem bij zijn lange haar en trok hem naar de rand van de vijver. De tranen sprongen hem in de ogen en het enige dat hij kon doen was zich aan de hand van de wandelaar vastklampen. De pijn die door zijn hoofd trok, doorsneed zijn brein messcherp.

Hij viel in het water, maar hij bleef zich aan de hand van zijn vijand vasthouden. De vijver was diep, want zijn voeten raakten geen bodem. Proestend probeerde hij adem te halen, maar uiteindelijk verdween zijn hoofd langzaam onder water. Boyke had liever het ademhalingsorgaan van een vis gehad. Amper een halve minuut later gaf hij zich gewonnen. Stik. Voelde het zo aan, dat doodgaan?

Ik draaide me om en zag een silhouet staan, een man in een lange, oranjebruine mantel en een kap over zijn hoofd zodat ik zijn gezicht niet kon zien. Hij leek op *Donkerman* uit de gelijknamige film.

Zwart als de nacht was hij en daarom kon je hem overdag heel goed onderscheiden.

Mijn ervaring met de spiegelman en de man met de pet waren woordeloos verlopen, maar deze ontmoeting zou misschien wel eens in een woordenwisseling uitmonden.

‘Kan ik iets voor je doen?’ vroeg ik slaafs.

‘Wat staat er op dat plakkaat?’

Zijn verholde arm wees duidelijk naar het bord in de vijver. Ik tuurde door spleet oogjes in de hoop mijn gezichtsvermogen te verhogen door wat ik zag te concentreren in een lijn.

‘Ik denk dat er *help* staat. Kan dat?’

Mijn fantasie vertelde me dat er iemand bezig was te verdrinken terwijl hij onder water een plakkaat in de hoogte stak om toevallige wandelaars opmerkzaam te maken van zijn netelige positie.

‘Heb jij de ballen van een echte man?’ vroeg Donkerman.

Ik proestte van het lachen.

‘Woehahahaha, vanzelfsprekend,’ zei ik, maar ik was daar niet zo zeker van.

Hoe je in een gevaarlijke situatie reageerde wist je pas wanneer je er echt inzat. Donkerman was volgens mij niet gevaarlijk en daarom stond ik geen moment stil bij wat ik zou doen als hij mijn leven in gevaar bracht.

Het begon te schemeren en dat leek de kapmantelman wel te bevallen. Overal verschenen schaduwen die er eerst niet waren. Ze rekten zich en leken dat allemaal in één richting te doen, wat logisch was omdat de ondergaande zon slechts op één plaats kon staan.

‘Oké, dan ben jij mijn man,’ zei Donkerman.

‘Wat moet ik doen?’

Donkermans mouw wees naar links. Moest ik die kant op gaan? Was dat de goede richting voor de heksenkamer waar hij me zou opwachten om me aan een tortuur te onderwerpen? Mocht ik zelf de beul spelen?

De arm van Donkerman bewoog verder omhoog, tot hij loodrecht naar boven wees, waardoor de mouw omlaag zakte. Ik keek verwonderd omhoog. Ondertussen was het donker genoeg om de prachtige nachthemel te ontbloten.

‘Ongelooflijk niet?’ vroeg ik terwijl ik het sterrenbeeld Orion zocht.

Donkerman zei niets. Zijn silhouet was nauwelijks te zien, maar ik begreep dat hij me had willen afleiden van wat er bij mijn voeten aan de gang was. Rondom mij hadden de schaduwen zich verenigd in een rechthoekig kader waarvan de grenzen langzaam naar mij toe bewogen.

In een impuls ritste ik mijn jas open en haalde mijn zaklamp uit de binnenzak. Ik voelde me een onmenselijk wezen op een onwerkelijk toneel, maar er was niets menselijker dan dat wat ik deed: ik richtte mijn zaklamp op Donkerman en schoot een lichtstraal af.

De stralenbundel raakte hem in het gezicht, genoeg om hem te verblinden. Tegelijkertijd verdwenen de schaduwen rondom mij als sneeuw voor de zon. Met enkele reusachtige stappen liep ik naar de wankelende man en sloeg hem met een krachtige vuistslag tegen de grond. Tijdens zijn val viel de kap van zijn hoofd. Donkerman had de trekken van de spiegelman en de man met de pet, maar met zijn lang haar leek hij nu veeleer op een barbaar. Hij schudde zijn hoofd alsof hij uit een nachtmerrie wakker schoot.

Voordat hij iets kon doen greep ik zijn scalp vast en trok hem over het gras naar de rand van de vijver. Daar liet ik hem in het diepe water zakken tot zijn hoofd volledig onder water was verdwenen. De man spartelde tegen en ik had eerst moeite om hem vast te houden. Terwijl de bewegingen aan mijn rechterhand minderden, genoot ik van de flikkerende sterrenhemel. De sfeer voelde weer magisch aan. Ik voelde me een toveraar van werelden.

Mijn gewelddadigheid had een seriekarakter gekregen. Macht kwam op de eerste plaats: als een god beslissen over leven en dood.

Het was aangeraden om geen sporen achter te laten. Een naderende confrontatie met de politie zou me dwingen af te wijken van mijn regelmatigheid, en dat was niet zo leuk.

De volgende dag ontwaakte ik met pijn ter hoogte van mijn longen. Ik wist niet of het een gevolg was van mijn schermutseling met Donkerman, maar het had er alle schijn naar.

Ik ging op bezoek bij mijn broer en zijn gezin. Ze hadden drie kindjes op de wereld gezet. Joei was bijna dertien en kwam regelmatig bij mij logeren om samen naar de bioscoop te gaan. En dan waren er nog de meisjes Safia en Siël, bijna elf en negen. Joei had zich teruggetrokken in zijn slaapkamer. Siël las in de zetel een stripverhaal van Kiekeboe en Safia riep me om tv te komen kijken:

‘Hercules begint.’

Haar droomman, de mythologische politieman.

‘Sorry kindje, maar ik moet nu echt gaan.’

‘Jij lijkt veel op Hercules,’ riep ze.

Ik leek helemaal niet op hem, maar misschien bedoelde ze zijn goedheid. Ik had andere striphelden als voorbeeld.

‘Ik wens jullie allemaal een goedenavond,’ zei ik.

‘Jij hebt het gemakkelijk, jij kunt het zinkende schip zomaar verlaten,’ zei mijn broer.

Noach zou dat nooit doen.

Het was eind december. Hier en daar zag Boyke een eenzame wandelaar door het duinlandschap sloffen. Het gebrom van een motor naderde, maar hij kon niet zo snel afleiden waar het vandaan kwam. Onverwachts schoot een motorcrosser over een duin. Met een zwenk en een fikse draai aan de gashendel verdween hij weer achter een zandheuvel. Gegiechel van een vrouw weerklonk achter Boyke. Hij keek achterom en constateerde hoe handtastelijk haar vriend was. De zin om te spelen overviel Boyke, maar hij zocht nog een geschikte uitlaatklep.

Een hevige windvlaag waaide het zand over de duinen, maar al snel bereikte hij een veel huiselijker landschap met een bord: KASTEEL VAN GROENDAL. Hij ging op een bank zitten en liet zijn blik over het mooie kasteel gaan. Het leek hem wel wat om kasteelheer te zijn. Hij woonde in een rijtjeshuis dat zijn moeder van een van haar broers, Gregor Gelluck, had geërfd. Het was Boykes onderduikadres geworden. Bij het opruimen van de zolder had hij acht dagboeken van de man gevonden. Boyke had ze met aandacht gelezen. Gregor zag zichzelf als een bloemenruiker, iemand die aan de bloemen ruikt in plaats van ze te plukken. De liefdesperikelen van zijn oom hadden hem geïnspireerd om in de omgeving van een kasteel naar prinsessen te zoeken. Alleen was het jammer dat de meeste van die plaatsen ontoegankelijk waren voor doodgewone wandelaars.

Toen ik uit het bed stapte zag ik een papiertje op het nachtkastje liggen. Uit de gekribbelde tekst – ‘s nachts met onvaste hand opgeschreven – destilleerde ik een onbegrijpelijke zin: WIJ GAAN SAMEN DOOD.

Siël had mij ooit uitgelegd dat ze slechte dromen had als ze op haar linkerzij sliep. Maar ik had nare dromen als ik op mijn rug in slaap viel. Ik begreep er niets van, een zorg voor later.

Die namiddag reed ik naar Sint-Truiden. Aan het gerijpte landschap te zien, had het voor de eerste keer gevoren. Het was al enkele maanden geleden dat ik mijn dierbare ex-collega Solana Vantklooster telefonisch had beloofd om haar te komen bezoeken. Helaas was Solana niet thuis. Op een betalingsformulier van de wegenwacht dat ik in mijn automapje vond, schreef ik een boodschap en stak dat onder de deur: *Ik dacht dat jij 's woensdags vrijaf had, groetjes van Bran.*

Ik had geen zin om terug naar huis te rijden en herinnerde me net op tijd mijn voornemen om het astronomische uurwerk in Sint-Truiden te bezichtigen. Enkele minuten later was ik er al. Het huisje van de beroemde uurwerkmaker Kamiel Festraets – geboren in 1904 – stond vlak bij het begijnhof.

Ik was de enige bezoeker. De vier klokken van de jaargetijden weerklonken op het refrein van de klokken van Westminster Cathedral. Bovenaan het uurwerk stond: TEMPUS FUGIT. De tijd vliegt. Ik vroeg me af hoe je in het Latijn zegt: *De tijd springt*. Om 15u00 kondigde de rammel aan dat het tijd was om de grote klok te luiden. De hele zaal verduisterde, een deurtje onder de klok ging open en een uitgelichte magere Hein begon met zijn zeis te slaan. De belichting van de zaal was computergestuurd en een liefvallige stem uit vier luidsprekers gaf uitleg. Ik genoot van het spektakel dat minstens een halfuur duurde.

Ik wandelde terug naar mijn auto. Aan de ingang van de kerk stonden kunstige constructies die op tenten leken, in de kleuren van de regenboog. Een houten zijdeur stond uitnodigend op een kier. Nu ik er toch was, kon ik net zo goed het begijnhof bezoeken.

De rust viel op mijn schouders toen ik na een knik naar de huisbewaarder mijn ogen naar het interieur opsloeg. Blijkbaar diende het gebouw niet meer als kerk maar als kunstgalerij. Moderne kunstwerken trokken mijn aandacht, zoals de lichtbak die aanging als ik er langsliep waardoor een vooroorlogse bikini onder een kleedje zichtbaar werd.

Ik bewonderde de muurschilderingen. Hier en daar waren de tekeningen vervaagd of helemaal niet meer te zien. Onder de oude dekstenen lagen begijntjes uit de vijftiende eeuw begraven: IOFFROUWEN. Ook de zoldering was heel apart, boogvormig en met houten balkjes afgewerkt.

Ik slenterde in gedachten verzonken de kerk uit. Toen ik achter een bomenrij kwam, voelde ik hoe koud het was. De noordenwind blies me frontaal in het gezicht en sneed de oren bijna van mijn hoofd. Ik wilde niet wijken, want ik had mezelf een fikse wandeling als doel gesteld.

Ik parkeerde de Smart op het parkeerterrein van het wandelgebied en zette de muzikspeler op mijn smartphone aan. De wandelweg lag als een hoofdletter S voor me. Boven de muziek uit hoorde ik achter mij iets of iemand naderen. Ik draaide me snel om, maar voor ik het wist was de rollerskater als een zucht voorbijgeschoten. Het had geen zin om de man uit te schelden, want hij zou me toch niet horen.

Een dwarsboom aan de linkerkant trok mijn aandacht. Ik kon er gemakkelijk onderdoor kruipen, bovendien hing er geen bord dat de toegang verbood. Het bevroren gras kraakte onder mijn haastige voeten en ik vroeg me af wat de planten van de kou dachten. Onverwacht kwam ik op een idyllische plek aan. Een stromend beekje zocht zich een weg onder een houten loopbrug naar een dal dat onzichtbaar bleef achter struiken en bomen. De muziek verzachtte toevallig waardoor ik het kabbelen van het water kon horen. Het brugje hield het en ik raakte heelhuids aan de overkant. Alles was in harmonie op tweede kerstdag.

Ik begreep ineens dat die houten plankjes aan weerszijden van de omheining als opstapjes voor wandelaars dienden. Ergens ver weg weerklonken knallen, ook hondengeblaf. Ik repte me verder de heuvel op in de hoop dat ik op de top een mooi uitzicht had, maar het pad boog af naar rechts. Het zonlicht lag als een deken over de aarde gespreid, maar ik wist uit ervaring dat het heel snel donker

kon worden. Ik holde als een rendier door een droge rivierbedding tot aan een kampeerterrein. De caravans stonden schots en scheef en leken onbewoond.

Rechts van mij lag een wandelweg, en een tiental meter verderop stond een bord. Ik liep er onvast heen vanwege de ongelijke ondergrond en las: PEKELLEIDING. Maar nergens was een buis te zien. De geeloranje lampjes van de autosnelweg waren als ufo's in formatie. Ik had nog nooit een ufo gezien omdat ik altijd een verklaring voor de vreemde fenomenen had gevonden, maar misschien geloofde ik mijn ogen niet als ik er een zag.

Toen het begon te hagelen repte ik me naar de vreemd gevormde rotswand een honderdtal meter verder. Naarmate ik de muur naderde herkende ik er meer in. De ruwe sculptuur deed me denken aan een op haar knieën zittende, naakte vrouw. Tussen haar gespreide benen lag de ingang van een grot, die ik als schuilplaats koos. In het halfdonker zag ik een soort bank in de rots uitgehakt. Toen ik mijn zakje met koek en drank op de bank legde, viel mijn blik op een plastic leiding op de vloer die een groenig lichtschijnsel uitstraalde. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en ik besloot de lichtgevende slang te volgen.

De grotgang versmalde, maar hij bleef breed en hoog genoeg voor een man met mijn postuur. Ineens zag ik een rood lichtschijnsel waarin ik het silhouet van een mens herkende.

Staf Derijke zat aan het stuur. Commissaris Vandijk zat naast hem en was blij dat ze er eens uit kon. Het was al laat en een bijzondere oproep had de interesse van Derijke gewekt.

'Gek dat mensen zoiets begraven, vind je ook niet?'

'Waarom?' vroeg Vandijk.

'Vind jij dat niet gek?'

'Nee, maar het is wel abnormaal.'

'Dan begrijpen we elkaar.'

'Onder politieagenten lijkt me dat een vereiste,' zei Vandijk.

Derijke was niet de ideale man, maar hij zag in haar de ideale vrouw, dat wist ze zeker.

‘Heb je iets gevonden in die gedichtenbundel?’ vroeg hij.

‘Nee, als buitenstaander heb je daar niet veel aan.’

‘Dan hoop ik dat we nu iets meer zullen vinden,’ zei Derijke.

‘Dat hoop ik ook.’

Enkele minuten later waren ze al op de plaats delict. Een wandelaar had er een lichaam in de vijver zien drijven. Dat lag nu op het droge terwijl de fotograaf zijn werk deed. Het lichaam had al enkele dagen in het water gelegen, want het was opgeblazen. Over zijn gewone kleren droeg hij een bruine mantel met capuchon. Het rapport van de patholoog-anatoom zou snel duidelijkheid schep- pen over de toedracht. Maar Vandijk zocht naar een ander soort spoor.

‘Kijk eens hier, een zaklamp,’ riep Derijke.

‘Waar heb je die gevonden?’ vroeg Vandijk.

‘Daar ergens,’ zei hij, en hij wees naar een plek twintig meter van de vijver verwijderd.

Hij overhandigde haar de plastic zak met lamp. Vandijk had echter niet de indruk dat dit het gezochte spoor was. Ook al had het er alle schijn naar dat het om een zelfdoding ging, toch was ze er bijna zeker van dat hier een seriemoordenaar aan het werk was.

Terwijl hij in de richting wandelde van een rivier die het landschap diep had uitgesleten, dacht Boyke na over zijn inborst. Het was hem niet gelukt het kwade in hem te verslaan. Tijdens eerdere pogingen om het rechte pad te bewandelen had hij zich heel even een goede ziel gevoeld. Zijn liefde had hem daarbij geholpen, maar drama’s bleven zich opstapelen en hij had er niets beter op gevonden dan zich in de grond te graven en als een mol in een hol te leven.

Hagelbolletjes vielen uit een zwangere lucht. In gedachten verzonken kwam hij bij een vreemd gevormde rotswand aan. Boyke zag de ingang van de grot als een vluchtweg naar de onderwereld en hij ging naar binnen. Hij volgde een tijdje een fluogroene buis

die de gang zwak verlichtte. Het viel hem op dat hij zelf licht uitscheen. Was dat zijn levenskracht die naar de buitenwereld uitlekte?

Gerommel in de gang achter hem maakte hem alert. Hij draaide zich om en zag aan het begin van de gang het silhouet van een man in het zwakke lichtschijnsel van de vallende avond. Diens aura was lichtgrijs, als van een geest, dood. Een zwerm vlermuizen scheerde voorbij.

Ze naderden elkaar dicht genoeg om hun gezichten te kunnen onderscheiden.

‘Heb jij hier iets verloren?’ vroeg Boyke, zijn vuist opstekend.

‘Het hagelt,’ zei de onbekende.

Onverwacht draaide hij zich om en liep terug naar de ingang. Boyke bedacht zich geen moment en liep hem achterna.

De man griste iets van het bankje aan de grotingang mee en wandelde van de grotwand weg. Boyke bleef staan en riep de wandelaar na:

‘Kennen wij elkaar niet?’

De pas van de wandelaar vertraagde.

‘Zin in een spelletje?’ vroeg Boyke.

De wandelaar draaide zich nieuwsgierig om en vroeg:

‘Met wie, als ik vragen mag?’

‘Doe alsjeblieft niet alsof je mij niet meer kent,’ zei Boyke.

De wandelaar kwam op zijn stappen terug. Boyke liep hem tegemoet.

‘Ik ben jouw idool,’ zei Boyke.

‘Zeg je naam eens,’ zei de wandelaar, ‘misschien schiet het mij dan weer te binnen.’

‘Bram Vermeulen,’ zei Boyke.

‘Die naam zegt me iets.’

De zanger, de schrijver, de kunstenaar. Uit alles wat hij deed, was gebleken dat hij vooral creatief maar ook vernietigend met kritiek was. Alleen jammer dat hij dood was.

‘Ik doe van alles,’ zei Boyke, ‘ik kom ook op tv.’

‘O ja,’ zei hij, ‘jij bent die succesvolle entertainer, niet?’

‘Inderdaad.’

‘Laten we drinken op onze gezondheid.’

‘Graag,’ zei Boyke.

De wandelaar nam een thermoskan uit zijn plastic tasje. Hij draaide de plastic dop, die als kopje kon dienen, eraf en goot een dampend goedje erin.

Boyke nam het kopje aan en zei:

‘Proost.’

‘Gezondheid,’ zei de wandelaar terwijl hij aan de kan dronk.

Boyke dronk het goedje op en vroeg:

‘Heb je er Amaretto in gedaan?’

‘Ja, daar klaart de geest van op,’ zei de wandelaar.

Boyke voelde zich ineens misselijk, maar zijn keel zat dicht en hij kreeg geen lucht meer. De broodnodige zuurstof kwam niet in zijn brein aan en zijn knieën knikten alsof hij plankenkoorts had. Zijn lichaam leek op te zwellen, zijn ogen puilden uit, althans zo voelde het aan. Met zijn handen naar zijn hals tastend viel hij languit op de grond. Zijn gezicht smakte tegen de vloer. Pijnlijk, dat wel. Het laatste wat hij hoorde was krakend bot.

De Kelten van zo’n 1000 jaar voor Christus waren heidenen, maar dat wilde niet zeggen dat ze ongelovig waren. Ze hadden geen scheppingsmythe, maar ze geloofden wel in het vermogen om te transformeren. Hun levensketen bestond uit geboortes van de ene natuur in de andere, van haas naar hazewind, van vis naar otter, van graan naar hen. Goden, dichters en druiden zorgden voor een eindeloze knoop van levens. Met verhalen, liederen, gedichten, magische tradities, voorspellingen en waarzeggerij groeven ze de diepste geheimen van het leven op. De Kelten waren vechtersbazen omdat ze wisten dat ze na de dood opnieuw werden geboren of overgingen naar een ander lichaam.

De man voor mij kon elk moment heldhaftig uit de hoek komen en daarom zette ik me schrap.

Het immense silhouet werd vergezeld door wervelende schaduwen. Hij scheen een blauw licht uit, ik kon bijna zijn gezicht zien. Plots kleurden zijn contouren geel en namen de vorm van een troubadour aan. Ongelooflijk genoeg gingen de wiebelende auralijnen van de man die geluidloos op een harp leek te tokkelen over in een oranjekleurige druïde. Die man droeg een korte tunica, een zilveren riem rond zijn middel en liep blootsvoets. In zijn linkerhand hield hij een maretak vast, in zijn rechter een hamer. Volgens tekeningen die ik ooit in een boek had gezien, droeg een druïde normaal een sikkkel op een lange stok met zich mee.

Er was voldoende licht om te achterhalen wie voor me stond. Ik keek in het gezicht van de spiegelman, van de man met de pet of dat van Donkerman, alleen had dit wezen een snor en een vaalgele baard. Hoewel de normale druïde in een eikenbos woonde, had deze man voor een grot gekozen. En als een druïde sprak hij luid en traag:

‘Wat doe jij hier?’

Normaal sprak een druïde de goden aan in ruil voor offers. Zowel mensen als dieren mutileerde hij. En hij hing hun ledematen op of verbrandde ze. Uit de stuiptrekkingen van gehangenen voorpelde hij de toekomst.

Deze man zwaaide met zijn hamer om me schrik aan te jagen.

‘Ik schuil voor de hagel,’ zei ik snel, want ik had al te lang getreuzeld.

De wereld van deze Kelt wilde ik nog even links laten liggen. Misschien kon ik later naar de zuil van het zilveren net reizen, voorbij de uiterst westelijke kust aan de Ierse kliffen. Dat was de plaats van de goden, waar dichters en zwervers zich thuis voelden. Daar konden ze ongebonden in ruimte en tijd bestaan, gevangen in een tijdslus.

‘Mooi,’ zei hij.

Zonder te reageren draaide ik me om en rende naar de uitgang. Het geschuifel achter mij maakte me duidelijk dat de druïde op mijn hielen zat. Enkele seconden later bereikte ik de toegang tot de

grot. In mijn vlucht nam ik het plastic tasje van de bank en liep naar buiten.

De lucht was zwaarbewolkt, maar er viel geen neerslag meer.

‘Wat was je eigenlijk van plan?’ riep de man achter mij.

Ik reageerde niet en rende verder.

‘Ik ken je ergens van.’

Dat maakte me nieuwsgierig, want ik had de druïde nooit eerder in mijn leven ontmoet. Mijn tred vertraagde, tot ik stilstond.

‘Ik heb geen zin om spelletjes te spelen,’ zei ik terwijl ik me om-draaide.

De man achter mij zag er nu heel normaal uit. Hij kwam me zelfs bekend voor.

‘Ken je me niet meer?’

‘Nee.’

Of ik wilde hem niet herkennen.

‘Ik ben je beste vriend,’ zei de man.

Ik had helaas geen vrienden.

‘Hoe heet je dan?’

‘Bram Vermeulen.’

Bram Vermeulen? Bran Vermolen. Dit kon geen toeval zijn.

‘Ik ken geen Bram Vermeulen,’ zei ik.

De man had dezelfde trekken als die van de spiegelman en zijn kompanen die ik naar de eeuwige jachtvelden had gestuurd.

‘De tv-filosoof,’ zei hij.

‘Dat kan zijn, maar ik heb meer zin in een drankfestijn.’

‘Dat is een goed idee,’ zei Bram handenwrijvend.

Ik nam de kleine thermosfles uit het tasje en schonk een deel uit in de dop, waarna ik hem die overhandigde.

Ik hield mijn thermoskan omhoog en zei:

‘Gezondheid.’

‘Jij ook,’ zei Bram en dronk zijn kop in één keer leeg.

‘Dat goedje is straffe koffie,’ zei hij, ‘heb je er wat sterkers in gedaan?’

‘Iets dat de hersenen wakker maakt.’

Ik had die zin nog maar net uitgesproken of Bram begon rare bewegingen te maken terwijl zijn huid de kleuren van de regenboog doorliep. In zijn ogen zag ik dat hij begreep dat hij beter niet gedronken had. Hij zag lijkkbleek. Hij greep met beide handen naar zijn keel omdat hij niet meer kon ademen, zijn stem siste en kraste, vervolgens zakte hij door zijn knieën en viel met zijn gezicht op de harde grond.

Het spul had snel gewerkt. Meestal waren het vrouwen die vergif gebruikten om te doden, dat was minder gewelddadig en lag in hun aard. Misschien kon ik de politie zo op het verkeerde been zetten. Als ze mijn motief niet konden achterhalen, zouden ze me zeker niet vinden. Ik bedacht dat ik als moordenaar mijn brood kon verdienen.

Een lichtroze gloed net boven de horizon en een donkerblauwe laag daarboven maakte duidelijk dat het weer een koude nacht ging worden.

Op de eerste dag van de werkweek las ik de binnengekomen e-mailberichten. De eerste die ik opende was een kort bericht van Solana Vantklooster, mijn ex-collega en beste vriendin. Om te zeggen dat ze nog leefde. Dat kon Bram Vermeulen, of een kloon van hem, niet meer zeggen. Ik hield wijselijk mijn mond, maar het kostte me meer en meer moeite om mijn moorddadigheden voor mezelf te houden.

Bij mijn thuiskomst vond ik in de brievenbus een envelop met een briefje erin: *Beste Bran, bedankt voor je brief, zonder één letter van je boek gelezen te hebben kan ik moeilijk oordelen, je aanpak, je onderwerpen en je schrijftuur klinken wel vernieuwend, stuur mij de eerste hoofdstukken en ik zeg je waar je staat.*

Als schrijver stond ik nog nergens.

Kastelen, hij hield ervan. Het volgende lag al op zijn weg. Op een bord aan de poort van het domein stond: KASTEELADELTIJN. Boyke grinnikte, want hij wilde er met prinses IJdeltuit ravotten. Wandelaars mochten er de sfeer niet opsnuiven, niemand was welkom, behalve het koppel dat net getrouwd was en met lichte schreden de grote trap naar de glazen boogdeur opging, voorafgegaan door een fotograaf en een cameraman.

Boyke liep met gebogen hoofd naar de achterkant van het domein en dacht terug aan zijn opdrachten als huurling. De gelegenheid maakt de dief, en hij had dus geplunderd, verkracht en vermoord. Voor zijn geestesoog zag hij weer vechtende mensen waarvan het snot en het speeksel in het rond vlogen, ook aan flarden geschoten mensen. Tijdens de nachtklussen had hij de omgeving door zijn infraroodbril als een lichtgroene wereld gezien. Na vier jaar soldaatje spelen was hij teruggekeerd naar het ouderlijk huis. Zijn soldatenplunje had zijn familie duidelijk gemaakt dat hij in het leger had gezeten, maar hij had niets losgelaten over welke landen hij had verdedigd. Ook al hadden zijn ouders hem goed opgevangen, hij was toch in het criminele milieu terechtgekomen. Twee jaar later – hij was 24 – had hij midden in de nacht weer voor het huis van zijn ouders gestaan, in zijn oranje gevangenisplunje. Zijn moeder had het niet over haar hart gekregen om hem bij de politie aan te geven. Haar broer was in België komen wonen om de zware belastingen in Nederland te ontduiken, maar hij was te jong in een auto-ongeval om het leven gekomen. En Boyke was in het huis gaan wonen dat zijn moeder van de oom had geërfd.

Boyke gaf er niets om het bijltje erbij neer te leggen op 40-jarige leeftijd. Zijn leven was al kapotgeschoten. Hij verliet het pad om zijn donkere klus uit te voeren.

Ik reed naar een wandeldomein en zette de auto aan de kant. De temperatuur was van een stevige -5 naar +5 gestegen, maar het

warme front leverde neerslag op. Ik bleef in de auto zitten. De motor liet ik draaien om het wat warmer te hebben. Terwijl instrumentale muziek uit de boxen schalde, las ik een pas geschreven tekst over mijn afgebroken liefde na.

Een tiental minuten later keek ik op en zag dat het niet meer regende. Haastig stapte ik uit om een frisse neus te halen. Ik zette de muzikspeler aan en liep langs een rivier naar een raar huisje, een soort bakstenen kapel.

In de nok stond het jaartal 1918. Het gebouwtje was in dezelfde baksteen opgetrokken als mijn rijtjeshuis uit 1923. Toen kenden ze nog geen spouwen en legden ze elke oneven rij bakstenen dwars. De blauwe houten deur had smalle venstertjes waardoor ik moeilijk naar binnen kon kijken. Er stond een altaartje met daarvoor enkele ouderwetse bidstoelen; het altaar was versierd met plastic bloemen. Het Onze-Lieve-Vrouwbeeldje was in een soort Lourdesgrot ingewerkt. Bernadette zat knielend te bidden. Het meisje had in de zeventiende eeuw Maria gezien. Niemand had haar geloofd, totdat de vrouw op een dag haar naam noemde: *La Conception Immaculée*. De Onbevleete Ontvangenis, zij die zonder zaad zwanger raakte. Uit Bernadettes gebed tot haar verschijning was het Weesgegroetje voortgekomen.

Ik had geen zin om devoot te bidden en gebruikte het voor wandelaars geïnstalleerde houten opstapje om over de omheining aan mijn rechterkant te springen. Pletsend kwam ik neer. Toen ik opkeek, stond ik oog in oog met een vaalbruin Fjordpaard. Ik besloot het paard te volgen, dat net een dampende paardenkeutel had gedropt.

Niet veel later ontvouwde zich een wit heidelandschap met tientallen grazende paarden voor mij. Ik hield me stil en bekeek het plaatje met de gretigheid van een schilder die een landschap op doek wil vereeuwigen. Mijn hersens registreerden alle pixels via mijn netvlies, om het later in een creatief moment te kunnen reproduceren. Het was er zo koud dat ik mijn kap over het hoofd moest trekken.

Ik vervolgde mijn weg op het steeds smaller wordende pad. De bomen stonden zo dicht bij elkaar dat mijn jas herhaaldelijk achter de takken bleef haken. Aan het einde van het pad stond een bord: DE VLAKTE VAN DE GROTE GRAZERS. Boven het gehuil van de wind en de etherische muziek uit mijn speler weerklonk het grommende geluid van een naderend monster.

Terwijl ze in de keuken de vaat deed, gleeed de kat met haar smalle lijf langs haar benen.

‘Heb je honger?’ vroeg Axelle Vandijk pro forma.

Flixé de huiskat ging op haar achterwerk zitten en hief beide voorpootjes in de lucht om ermee naar Axelle te klauwen.

‘Oké, het komt eraan,’ zei ze terwijl ze naar de koelkast liep.

Flixé trippelde met haar mee en volgde haar bewegingen.

Een minuut later was haar middagmaal klaar. Axelle zette het gele potje op de grond en sloeg de etende kat gade. Met Flixé erbij voelde ze zich niet eenzaam in het grote appartement. Ze dacht aan Bran Vermolen waarmee ze een tijdje aangenaam had samengewoond. Ze waren elkaar voor het eerst in de trein tegengekomen. Hij had altijd op dezelfde plaats gezeten: tweede treinstel, middelste gedeelte, eerste bank links. Axelle was regelmatig tegenover hem gaan zitten. Na amper één week hadden ze voluit over hun belevenissen op het werk gepraat. Elke morgen hadden ze naar elkaar uitgekeken. Na het bijpraten hadden ze regelmatig spelletjes gespeeld om de tijd te doden. Axelle herinnerde zich vooral vier-op-een-rij, omdat ze keer op keer had gewonnen.

Het duurde twee maanden voordat hij al zijn moed bij elkaar had geraapt om haar die eerste brief te schrijven, acht jaar geleden. Daarin had hij haar de mooiste vrouw van de wereld genoemd. Hij had gedacht dat het wel zou overgaan, maar dat was niet gebeurd. Zo verliefd zijn, hij had het nooit geloofd als het hem niet was overkomen. Met zijn brief had hij haar duidelijk willen maken dat hij een teken van haar verwachtte. Hij zou het zichzelf nooit vergeven, moest hij de kans om een toffe vrouw te vinden voorbij laten gaan.

Zijn volgende brieven waren kortverhalen waarin hij romantische ontmoetingen in scène zette en haar daarmee trachtte te imponeren. Zij had het aangename lectuur gevonden, maar ze had even willen wachten met het groene licht te geven.

Het miauwen van Flixé trok haar terug naar de werkelijkheid. De zwarte kat rekte zich uit en likkebaardde.

‘Heeft het gesmaakt lekkerbek?’

Flixé trippelde naar de woonkamer waar ze zich op de gele lederen zetel neervlijde en zich begon te wassen.

In plaats van weer met de fiets naar het werk te rijden, ging commissaris Vandijk die namiddag met de auto. Het weer was zo slecht dat je er geen hond kon doorsturen.

Het naderende monster was een motorcrosser. Hij schoot me voorbij voor ik me kon omdraaien. De bestuurder achtte het niet nodig zijn vaart te minderen. Hij draaide wel zijn gehelmde hoofd om en stak zijn gebalde linkervuist in de lucht.

Een Fjordpaard kwam plots vanachter enkele bomen tevoorschijn. De motorcrosser week uit maar kwam in een diepe waterplas terecht. Het water remde bruusk zijn snelheid af waardoor hij viel. Ik besloot de andere kant op te lopen. Achter mij hoorde ik een hinnikend paard.

Ik naderde grenspaal 144. Iets verderop zag ik een geribbeld metalen platform van drie bij drie meter. Aan de zijkant zat een houten paaltje met een knop erop. Op de knop stonden twee letters: OK. Ik ging op het platform staan en hoorde onder mij het typische geluid van rennende paarden en marcherende soldaten.

Ik drukte de grote OK-knop beslist in. Het platform schokte even en begon langzaam te zakken. Piepend en schokkend kwam het ding tien meter lager tot stilstand. Een moderne deur gaf toegang tot een ondergrondse opslagplaats.

Overall stonden palletten volgestapeld met kistjes. Het rook er naar bananen en aardbeien. Aan de andere kant van de grote

ruimte – verlicht met tl-lampen waarvan er hier en daar een flikkerde – zag ik nog een deur. Ik liep ernaartoe en onderzocht in het voorbijgaan de inhoud van de kistjes. Sinaasappels, groene appels, gele appels, peren, bananen, bonen, augurken, aardbeien. Ze zagen er allemaal vers uit, geen rotte vruchten. Mijn adem dampte en ik mocht van geluk spreken dat ik mijn dikke winterjas droeg.

De tweede deur was van eikenhout en versierd met slangenfiguren en bloemen. Ze had geen klink, maar in het midden hing een ringvormige bronzen deurklopper. De plaat waar de klopper tegenaan hing leek op het gezicht van een mens. Toen ik de ring ertegen liet vallen, ging het licht in de groentehal uit en viel de deur uit het slot. Ze bleef op een kier staan waardoor een bundel geel licht over mij viel.

Nieuwsgierig duwde ik de deur verder open. Ze piepte en de lichtspleet verbreedde. Toen mijn ogen aan het felle licht gewend waren geraakt, herkende ik het laboratorium van een alchemist. Overall stonden lange banken met erlenmeyers op, vloeistoffen borrelden in allerlei kleuren, dampen kwamen in stomende kringetjes vrij. In de hoek brandde een oven op zijn hardst. Achter het kijkgat flakkerden oranje vlammen die kronkelende schaduwen op de houten wanden en de zoldering veroorzaakten. In de donkerste hoek zag ik een wand gevuld met opgestapelde boeken, niet naast elkaar maar op elkaar.

Uit een interessant boek had ik geleerd dat Christian Rosenkreutz in de zeventiende eeuw een boek over mysterieuze scheikunde had uitgegeven. De Rozenkruisers probeerden in het geheim mensen van hun dodelijke dwalingen te bevrijden. Waarschijnlijk waren ze slechts een zinnebeeldig voortbrengsel uit de donkere eeuwen toen de mens verklaringen zocht naar het hoe en het waarom van het leven. Als moderne mens was ik veel beter op de hoogte van wat er reilde en zeilde. Ik had geen Rozenkruisers nodig.

Ik schoot uit mijn gedachten omdat achter mij een deur met een harde klap in het slot viel, alsof de wind door het gebouw

speelde. De vlammen in de oven hadden weer wat zuurstof om wel-
lustig op te flakkeren.

Eindelijk had ze haar flirtende collega kunnen afschepen. Er was
slechts één collega die niet probeerde om iets van haar klaar te krij-
gen: Staf Derijke. Ze had hem alleen het terrein opgestuurd omdat
ze last had van haar maandelijks ongemaak. Op de terugweg van de
koffiemachine zag ze hem aan zijn bureau zitten.

‘Interessante vondsten gedaan?’ vroeg ze.

Derijke keek verstrooid van zijn boek op en zei:

‘Enkel een dop van een thermosfles.’

‘Wat is de doodsoorzaak?’

‘De arme man is vergiftigd.’

‘Wie komt er op het idee om een wandelaar te vergiftigen?’

‘Dat hoop ik in dit boek te vinden.’

Vandijk las over zijn schouder mee.

‘Waar heb je dat gevonden?’

‘Het dagboek zat in de jaszak van het slachtoffer.’

‘En jij denkt dat hij zijn moordenaar kende.’

Derijke keek op en raakte met zijn neus bijna haar oor, zo
dichtbij stond ze.

‘Hoop doet leven.’

‘Net zoals je hoopte dat de gedichtenbundel in het hutje aan het
kanaal iets prijs zou geven van de moordenaar.’

De gedichtenbundel bevatte geen naam of adres en het ding
kon dus van eender welke verliefde in België of Nederland zijn.

‘Dit boek is mijn enige aanknopingspunt,’ merkte Derijke op.

Het rapport van de patholoog-anatoom over de dode met de
bruine capuchonmantel die ze uit de vijver hadden gevist maakte
gewag van bloedsporen aan zijn vingers, maar het was helaas zijn
eigen bloed.

‘Laat me eens kijken,’ zei Vandijk.

Derijke overhandigde haar het boek en wachtte af.

‘Kijk, hier heb ik al iets.’

Ze toonde hem de achterkant van de eerste bladzijde.

‘Een gewone lezer begint te lezen vanaf het eerste woord van het eerste hoofdstuk. Ik begin altijd met het uitgiftejaar na te kijken, of het een vertaling is, wat de oorspronkelijke titel is en aan wie het is opgedragen.’

Derijke keek ernaar en zei:

‘Verrek, dat is een adres.’

‘Juist,’ zei Vandijk.

Een brede glimlach tooide haar gezicht.

De vorm van de adrestekst had haar aandacht getrokken. Van daar dat ze zich de inhoud niet inprentte.

Terwijl hij door het grote park wandelde, dacht hij aan het liefje waarmee hij gebroken had. Zijn oude dag zou hij eenzaam doorbrengen, terugdenkend aan de tijd dat zij hem als een knop aanzette en hij niet meer wist of de uitzending zwart-wit of in kleur was. Had zij het slechte in hem wakker gemaakt?

Naast het kasteeldomein lag een complex dat uit meerdere hangars bestond. Het wandelpad liep voorbij een van die opslagplaatsen. Toen Boyke een zoete geur opving werd hij nieuwsgierig. Een glazen deur stond uitnodigend open. Het aroma kwam hem tegemoet en de wil om te weten welke zoetigheden er opgeslagen lagen was sterker dan de schrik om voor inbraak beticht te worden.

Hij ging naar binnen en wandelde stilletjes voorbij allerlei kistjes gevuld met fruit. Via een tweede deur bereikte hij een donkere zaal, leeg. De lichtbundel die via de deur naar binnen viel verlichtte toevallig een derde deur. Daarachter vond hij een trappenhuis met de noodverlichting aan. Hij waagde het af te dalen, maar een verdieping lager was er geen deur. De tweede kelderverdieping bezat er wel een. Ze ging gesmeerd open. In het feeëriek licht dat er brandde kon hij een lab onderscheiden.

Hij stapte de ruimte binnen. Vanuit de linkerhoek voelde hij de warmte van een oven schijnen. De vlammen gaven de kamer een

horrorachtig aanzicht en de chemische experimenten verliepen la-
waaierig. Hij nam een open boek van de dichtstbijzijnde tafel, maar
dat was in een voor hem onleesbare taal geschreven.

Hij schrok van de deur die door de tocht achter hem dichtsloeg.
Toen hij zich ervan vergewist had dat de deur niet afgesloten was,
draaide hij zich weer naar de zaal. In zijn rechterooghoek zag hij
nog net een gestalte uit zijn gezichtsveld verdwijnen. De onbekende
begreep dat de stapel boeken onvoldoende hoog was om een schuil-
plaats te kunnen zijn, ging rechtstaan en wachtte af.

Boyke sprong over een bank en pakte in zijn vlucht nog snel
een mes dat op de tafel lag. De onbekende was echter veel sneller
dan hem en spurtte naar een tweede deur aan de achterkant van
het labo. Nog voor Boyke goed besepte wat er gebeurde was de an-
der al door de deuropening verdwenen. Boyke rende achter hem
aan, een met tl-lampen verlichte zaal in. Even later maakte een slag
achter hem duidelijk dat de deur in het slot was gevallen. En de
lampen gingen weer uit.

Hij volgde de onbekende die als een silhouet zichtbaar bleef.
Boven alle verwachtingen haalde Boyke de vluchteling in. Hij
gooide zich op hem en samen smakten ze tegen de grond. Boyke
probeerde hem in een houdgreep te krijgen, maar dat lukte niet.
Binnen de kortste keren stond zijn tegenstander weer recht, maar
in plaats van weg te vluchten wachtte hij af. De man keek hem dreig-
end aan, maar daarvoor had hij een te sympathiek gezicht.

Boyke liet zijn grote keukenmes zien. Hij glimlachte, misschien
scheen er wel een tikkeltje boosaardigheid in door.

‘Ik zal je dat stelen eens afleren.’

‘Ik ben geen inbreker,’ zei de man die op een wandelaar leek.

‘Dat zeggen ze allemaal,’ wist Boyke.

‘Ik ben een Bloemenruiker, en jij mag een Rozenkruiser zijn.’

Boyke keek verrast, maar niet lang. In een opwelling sprong hij
naar de wandelaar en haalde naar diens keel uit, maar het mes ging
rakelings langs zijn borst. Onverwacht plantte de wandelaar zijn
knie in Boykes buik. Een hoestbui kon hij onderdrukken, maar hij

moest wel zijn mes loslaten. In een oogwenk slaagde de wandelaar erin het mes te bemachtigen. Boyke probeerde recht te staan, maar plots voelde hij een stekende pijn in de rug. Alle lucht ontsnapte uit zijn longen en hij viel als een zak zand op de grond.

Alles was wazig. Hij wilde iets zeggen, maar er kwam geen geluid uit zijn mond. Alleen het geluid van zich verwijderende voetstappen kon hij horen. Hoe lang hij daar lag kon hij niet zeggen. Na het gereutel kwam het inzicht dat een mens niet zomaar doodging, dat het wel even kon duren. Er zou een moment komen waarop hij zichzelf niet meer levend maar dood kon beschouwen. Heengaan, maar waarheen?

Ik ving een glimp op van een man die het labo binnenkwam. Eerst zag hij mij niet, maar ineens draaide hij zich naar mij om. Een seconde lang inspecteerden we elkaar. Ik had het gevoel dat ik in een spiegel keek. Er zat een statisch beeld van hem in mijn geheugen, maar het dynamische spiegelbeeld voor mij was anders. Ik herkende iets van een excentriekeling in hem, een Einstein met netjes geknipt haar, alleen zijn scheve neus was het evenbeeld van die van mij.

De onderzoeker liet het boek uit zijn handen vallen en sprong over een bank, griste daarbij iets mee van de tafel en viel me aan. Ik vluchtte naar de achterste deur en liep een zaal in. Ik had van mijn longen al te veel gevergd en kreeg het benauwd. Mijn achtervolger won terrein. Hij greep me vast en we kwamen hard ten val. Ik slaagde erin de man van me af te duwen en stond snel weer recht. Ik had geen adem meer en wachtte zijn volgende aanval af. Hij was gewapend met een mes.

‘Dat inbreken zal je zuur opbreken,’ zei de aanvaller.

Ik keek hem aan met een grimas waarmee ik eerder anderen schrik had aangejaagd.

‘Ik heb alles, ik hoef niet te stelen,’ zei ik naar waarheid.

‘Iedereen steelt, al is het slechts een idee.’

‘Ik dacht dat een Rozenkruiser mensen helpt.’

Hij keek me verward aan en vroeg:

‘Hoe weet jij dat?’

‘Ik ben lid van de orde van de Bloemenruikers.’

‘Jij bent gek,’ zei de Rozenkruiser.

Onverwacht haalde hij met zijn mes naar mij uit. Het raakte me niet, maar het scheelde weinig. Ik draaide mezelf rond mijn as en gaf hem een kniestoot in de onderbuik. De Rozenkruiser plooid dubbel en liet zijn mes vallen. Ik raapte het snel op en plantte het tussen zijn schouderbladen. Een zucht, een plof en daarna niets meer, enkel mijn gehijg dat door de hal weergalmde.

Terwijl ik naar de uitgang van de zaal liep, liet ik het mes uit mijn handen vallen. Ik vloekte omdat ik eerder geen wapens had gebruikt om mijn tegenstanders te doden. Als kind had ik een goed voorbeeld van mijn ouders gekregen, ze hadden me prima geleid en ik wist wat goed en kwaad was, toch was ik in een fantasma vervallen. Als kind had ik geen ervaring met geweld, en seks had ik er niet mee moeten vermengen. Ik had geen fantasie moeten ontwikkelen om de kwade mens te trotseren en toch was ik in een soort ritueel verzeild. Ze moesten dood, allemaal.

Nadat ik de laatste deur achter me had dichtgeslagen, begon de lift automatisch naar boven te bewegen. Toen ik van het platform stapte, woog de wereld niet meer zo zwaar op mijn schouders als eerder.

Het was stil in het huis van mijn ouders, want moeder deed de was en vader zat in zijn hobbykamer. De staande klok was al lang geleden op 09:09 stilgevallen. De tik van de thermostaat aan de muur duidde aan dat de verwarmingsketel aan- of uitging.

Een evaluatie van de gebeurtenissen tijdens de afgelopen weken drong zich op, zeker na de vreemde ontmoeting met de Rozenkruiser. Als vredelievende Bloemenruiker had ik me nogal moorddadig opgesteld. Sinds mijn ongeval met de Smart herleefde ik tijdens mijn wandelingen. Ook al waren ze nu avontuurlijker, toch zat er een negatief kantje aan vast. Blijkbaar vielen er doden

en ik was de dodere. Het was opmerkelijk dat niemand mij op het spoor was gekomen.

Ik was moe van een avondje-uit met enkele ex-collega's de avond ervoor. Ze boerden goed en ik was sterk uit de hoek gekomen toen ik vertelde dat ik met mijn Smart door de geluidsbarrière was gebroken terwijl het natuurfenomeen jammer genoeg door een camera van de politie was geregistreerd. Ik had mijn ex-collega's wijs-gemaakt dat ik niet was veranderd sinds we elkaar voor het laatst hadden gezien, maar dat was natuurlijk een grote leugen. Ik was nu assertief genoeg om mensen niet alleen op hun plaats te zetten maar ze ook nog de grond in te boren.

Moeder kwam binnen en zei:

'De was is klaar.'

'Bedankt ma, jij bent de beste moeder van de wereld.'

Haar gezicht straalde. Vanaf de keukendeur riep ik *goedendag* naar mijn vader zodat hij niet naar beneden hoefde te komen, want ik wist hoe belangrijk een hobby kon zijn.

De gids kletste erop los. Hij had een grote groep zestigplussers onder zijn hoede en achtte het nodig te schreeuwen. Boyke voelde zich de zoon die bij zijn oude vader op bezoek gaat en hem niet durft te zeggen dat de tv veel te luid staat. Er kwam geen einde aan diens woordenvloed en Boyke had al spijt dat hij zich bij de groep had gevoegd.

De wandeling ging voorbij een kasteel dat in de steigers stond. De funderingen stamden uit de dertiende eeuw. Het kasteel was door de eeuwen heen ontelbare keren verbouwd en nu aan een restauratiebeurt toe. Een bordje maakte iets duidelijk, maar niet alles: KASTEEL OMGEKEERDE STEEN. De gids had voor de vreemde naam een prima uitleg in de bibliotheekboeken gevonden. De middeleeuwse kasteelheer had zijn kasteel laten herbouwen na een eerste aanval. De bouwheer had echter niet goed opgelet, want de arbeiders hadden de stenen met de verkeerde kant naar buiten gelegd. De kasteelheer had hem onmiddellijk opdracht gegeven de muren af te breken en de stenen om te keren.

Toen de gids over de vrouwen van de laatste kasteelheer vertelde, dacht Boyke terug aan zijn liefde. Vrouwen maakten het leven ingewikkeld en er was geen enkele vrouw die hem van zijn verre reizen had kunnen afhouden, ook zijn formidabele moeder niet. Wat haar zoon bekokstoofde wist ze niet. Ze had ooit gezegd dat ze liever in het ongewisse was dan te weten dat hij dood was. Toch stond Boyke geregeld op de stoep voor zijn geboortehuis met een bundeltje vuile kleren. Elke keer was zijn moeder dolblij dat ze hem nog eens kon bemoederen en had ze haar werk in de winkel even aan haar zwakzinnige dochter overgelaten.

Hij vertelde nooit iets over zijn reizen, hij stuurde nooit ansichtkaarten, hij nam ook geen foto's. Hij beweerde dat zijn foto-toestel in zijn hoofd zat en dat hij al zijn ervaringen als een film op het witte doek kon bekijken. Niemand anders had daar wat aan, want niemand kon begrijpen dat hij een onbereikbare plaats in zijn

hoofd zocht. Langer dan een week kon hij het in het kleine dorp niet uithouden en elke keer trok hij opnieuw de wijde wereld in. Dat ging zo enkele jaren goed tot er iets gebeurde waardoor hij veel langer wegbleef.

‘Zijn er vragen?’ riep hij.

Ineens was het heel stil. Er zat Boyke iets dwars en hij achtte het moment gekomen om zijn ongenoegen uit te spreken, ook al zouden zijn groepsgenoten hem dat niet in dank afnemen. Hij drong zich door de groep naar voren en bleef voor de kleine ronde gids staan.

‘Waarom mogen we niet naar binnen?’ vroeg Boyke stoïcijns, ook al wist hij dat de werkzaamheden aan het gebouw een goede reden waren.

De man keek ongemakkelijk rond en zei:

‘De eigenaars zullen dat niet appreciëren, er staan nogal wat kostbaarheden in het kasteel.’

‘Van goud of van zilver?’

Weer keek hij rond, misschien in de hoop ergens een vluchtweg te vinden die hem uit dit onwerkelijke toneelstuk kon brengen.

‘Er zijn ook dingen van brons.’

‘Misschien van ijzer, of van hout,’ zei Boyke.

Op het voorhoofd van de man parelden zweetdruppeltjes. Ge-roezemoes achter hem maakte duidelijk dat de oudjes zijn onder-vraging niet goedkeurden.

‘Hocus pocus pas, ik wou dat jij een goudklomp was,’ riep Boyke.

Daarbij maakte hij een bezwerende armbeweging die de oudjes rond hem deden terugdeinzen. Ook de gids verstopte zijn hoofd achter zijn afwerende armen. Boyke voelde zich als de dwaze Lambik. Hij dacht: *Straks moet ik bibbergeld vragen.*

‘Het is slechts een grapje,’ zei hij, ‘kijk, zie je die auto daar, daarin staat een camera verdekt opgesteld.’

Boyke kreunde van plezier en stootte Lambiks lach uit:

‘Woehahaha.’

De gids wilde het wel geloven zonder de camera te zien, hij proestte het uit. Ook de oudjes leken de grap te begrijpen, want hun stijve lijven begonnen te schudden en hun rochelend gelach leek veel op gereutel.

‘Ik ben blij dat jullie ermee kunnen lachen, humor doet een mens langer leven.’

Boyke salueerde naar zijn publiek en ging op weg naar de plaats van afspraak. Voor de grap stootte hij de deukhoed van een opa van het hoofd en ving hem in zijn handen op, waarna hij hem op zijn eigen hoofd zette. Zonder blikken of blozen liep hij door de poort naar buiten. In zijn fantasie zag hij zichzelf als Dante die afdaalt naar het inferno.

Op zaterdagen bestond mijn huiswerk uit stofzuigen, stofvegen, de kamerplanten water geven, de veranda en de keuken uitkeren, en daarna inkopen doen bij de bakker en de vleeshouwer. Het karwei van de vensters wassen voerde ik slechts een keer per maand uit. Toen ik klaar was, dacht ik: *Laat ik eens naar buiten gaan en proeven van het leven*. De Smart liet ik in de garage staan. Ik ging te voet.

Ik was vijf minuten op pad toen het begon te motregen, maar dat kon me niet deren. Ik besloot naar de rand van de stad af te zakken om daar de rust van de natuur op te snuiven. Ergens in mijn achterhoofd bleef de ijdele hoop op een zonnestraaltje hangen, of ten minste op een droge hemel. Op mijn weg zag ik een schijn van kans voor het licht, de warmte en de zon, maar het was slechts een knalgele Smart Cabrio, als reclamebord voor een zaak in keukens en kookmateriaal.

Niet veel later openden de hemelsluizen zich. Druppels sijpelden mijn jas binnen. Gelukkig kwam ik net bij een fietstunnel aan. Een fietsster reed me bijna omver omdat ik haar niet gezien had met mijn kap op en de volumeknop van mijn muziekspeeler bijna maximaal. Ik wachtte meezingend het einde van de regen af. Toen het bijna opgehouden was met regenen vervolgde ik mijn weg.

Aan de rand van het bos stond een kapelletje. Onder het beeldje las ik op de arduinen steen een opschrift in bas-reliëfletters: ONZE LIEVE VROUW DER ARMEN, BID VOOR ONS. Ik wandelde verder over het pijlrechte pad. Toen ik rechts een smal paadje zag, sloeg ik er gedeceideerd af. De ontdooide bovengrond maakte er een heuse slippartij van.

Ik kwam op een kruispunt van aardewegen uit. Rondom stonden kleine knotwilgen in een cirkel die de plek een magische aantrekkingskracht gaven.

De herrie van het verjaardagsfeestje had Axelle Vandijk naar de zolder doen vluchten, de kamer die ook als speelplaats voor de kinderen diende. Het zoontje van haar oudere zus – ze had geen broers – was zeven geworden en hij had haar uitgenodigd voor gebak met koffie. Zij dacht terug aan de familiefeesten toen opa nog leefde, maar als kind had ze veel beter tegen het gekibbel gekund.

Ze tuurde vanuit het grote raam naar buiten en dacht aan de man waarvan ze veel had gehouden maar die jammer genoeg geen kinderen had gewild. Achteraf was dat nog niet zo slecht uitgevallen. Axelle herinnerde zich zijn biecht over zijn eerste poging om haar te bellen. Met de achternaam van haar vader in gedachten had hij het hele hoofdstuk van Hasselt in het telefoonboek doorzocht, maar dat was niet gelukt omdat ze de achternaam van haar moeder droeg. Haar vader was met de noorderzon vertrokken toen ze zes was.

Ze hadden allebei van motorfietsen gehouden. Hij had haar voorgesteld om met de motor naar Canet te rijden, want zijn oom bezat er een buitenverblijf. Zij wilde daar eens over nadenken, maar in gedachten had ze het licht al op groen gezet. Die zomer waren ze op de motorfiets in één ruk naar Zuid-Frankrijk gereden. De acht romantische tankstops en het veilige gevoel dat haar rond zijn middel geslagen armen had gegeven, waren in haar geheugen gebrand. Ook het slapen onder de blote hemel was haar bijgebleven. Op een tweepersoonsmatras hadden ze naar vallende sterren

gezocht. Hun stille wens was dezelfde, maar Axelle had het stoplicht toch weer op rood gezet.

Ineens schrok ze van een kinderstem die *boeh* riep.

Axelle draaide zich om en stond oog in oog met haar petekind.

‘Godfry! Jij vlegel,’ riep ze.

Ze pakte de kleine jongen onder zijn armen beet en zwierde hem in de lucht. Hij schaterde het uit, maar middenin het spel begon de smartphone van commissaris Vandijk aan zijn bekende deuntje: *The Final Countdown*.

De kracht van de knotwilgencirkel bracht geen enkele magie in beweging. Op het kruispunt van vijf wandelpaden wist ik niet onmiddellijk welke van de vier overige paden ik moest kiezen. De weg die het meest begaan was leek me de beste keuze. Voor het eerst merkte ik niet alleen grijze mussen op maar ook bontgekleurde vogeltjes waarvan ik de naam niet kende. Ze kwetterden vrolijk.

In gedachten verzonken was ik een halfopen pergola binnengelopen. Het houten ding leek op een bushokje en ik ontwaarde enkele opmerkelijke teksten, onder meer: I LOVE DR DRE. Toevallig kende ik die muziekgroep omdat mijn neefje Joei er gek van was. Het Engelse vierletterwoord *f-ck* kwam veel te gemakkelijk uit hun strotten. Grote mensen konden dat relativeren, een jongen van twaalf niet. Een andere ingekerfde boodschap luidde: JE DENKT DAT JE DE BAAS BENT MAAR DAT BEN JE NIET. Er was niemand de baas. Of toch, de natuur was de baas. De chemie van de levende dingen had het voor het zeggen. De aardeweg kwam uit op een geasfalteerde weg en dat liep natuurlijk veel gemakkelijker.

Ik schrok van een groene auto die, weliswaar langzaam, me rakelings voorbijreed en tien meter voor mij tot stilstand kwam. Ik vertraagde mijn stap en bleef op mijn hoede. De chauffeur in de groene auto leek iets te zoeken. Hij keek rond, reed een eindje verder en zocht opnieuw de omgeving naar iets af. Zijn passagier gesticuleerde, misschien om de chauffeur de weg te wijzen. Elke keer kon ik de auto onopvallend benaderen. Op een plaatje op de hoek

van de straat stond: GALGENWEG. Daar sloeg hij rechtsaf, en ik besloot hem te volgen.

De geheimzinnige smaragdgroene Opel Kadett stond voor een boerderij aan de rechterkant van het bospad geparkeerd. Naast de nummerplaat hing een sticker van een vissenlogo en de tekst: JEZUS. De passagier – hij had zijn kraag omhooggetrokken en droeg een pet met grote zonneklep – stapte uit en verdween achter het huis. Ik zag niet wat hij op het braakliggende terrein deed en liep verder om geen argwaan te wekken.

Nog geen twintig seconden later kwam de man voorovergebogen met een oranje zakje in zijn rechterhand weer tevoorschijn en stapte in de auto. Ik was een dertigtal meter van de auto verwijderd en liep zoveel mogelijk aan de kant van het pad. De auto accelereerde op zijn gemakje van mij weg en verdween even later uit het zicht. Als een rechtgeaarde detective, bijvoorbeeld stripheld Professor Mortimer, ging ik op speurtocht.

De boerderij was witgekalkt en leek van ver in orde, maar dichterbij merkte ik enkele mankementen op. De donkergroene vensterluiken hingen schots en scheef, enkele ruitjes waren stukgegooid en de groenbruine gordijntjes wapperden in de lichte bries rond het huis. Aan het raam naast de deur hing een geplastificeerd kaartje: VERBODEN DOORGANG, DE EIGENAAR. Op dat moment viel de muziek stil, de batterij van mijn smartphone was leeg. En ik voelde me ineens veel minder op mijn gemak.

Het was opgehouden met regenen en ik trok mijn kap van mijn hoofd. Ik sloeg gedecideerd de weg naast het huis in en zag een rode Alfa staan. De auto versperde de doorgang voor de brandweer. Ik naderde de auto om te zien of er iemand achter het stuur zat. Op de passagierszetel herkende ik het harige silhouet van een hond.

In mijn onoplettendheid schopte ik tegen een steentje dat toevallig tegen de carrosserie van de auto ketste. Binnen de kortste keren zwaaide de autodeur open en stapte een man in een pij uit.

Weekendwerk was schering en inslag. Staf Derijke had haar thuis opgeroepen en ze waren samen naar het moordoord gereden. Ze stonden ongeveer in het midden van een helverlicht magazijn. Overal waren palletten opgestapeld met fruit- en groentekistjes. Het had er lekker moeten ruiken, maar de lijkreuk overtrof alle andere geurtjes.

‘Dit is normaal een grote koelkast, maar de stroom is uitgevallen,’ legde Derijke uit.

‘Hoe kon die man hier binnenkomen?’ vroeg Derijke zich af.

Commissaris Vandijk antwoordde niet omdat ze haar eigen denkpiste volgde:

‘Misschien bewaren ze hier ook minder bederfelijke goederen.’

‘Zoals verdovende middelen,’ vulde Derijke aan.

Vandijk gokte erop dat de ongelukkige al minstens een week dood was. Hij lag op zijn buik op de grond, zijn gezicht was roodbruin gekleurd en opgezwollen, met donkere vlekken erop. Zijn kleren waren besmeurd met opgedroogd bloed. Hij was blijkbaar niet onmiddellijk gestorven omdat er een donker bloedspoor achter hem lag, alsof hij nog een eind naar de deur van het labo was gekropen.

‘Is het niet gek dat hij hier al zolang ligt terwijl je zou denken dat hier elke dag mensen komen en gaan?’ vroeg Vandijk.

Uit zijn spijtige glimlach leidde ze af dat hij begreep dat een goed speurder zoiets onmiddellijk aanvoelde.

‘Heb je hem kunnen identificeren?’ vroeg ze.

‘Het was de eigenaar van deze zaak. Hij woonde hier alleen. De magazijnier heeft hem na een weekje verlof zo aangetroffen,’ zei Derijke, ‘een rare baas als je ziet wat voor boeken hij verzamelde.’

‘En het moordwapen?’

‘Dat ligt daar,’ zei Derijke.

Ze liepen samen naar het ding op de vloer.

‘Volgens mij geen echt moordwapen,’ zei Vandijk.

‘Nee, het mes behoort aan het slachtoffer toe.’

‘Ben je daar zeker van?’ vroeg Vandijk.

‘Ik heb identieke messen in zijn labo gevonden.’

‘Kunnen we deze moord in de schoenen van de seriemoordenaar schuiven?’

‘Dit is geen wandelaar.’

‘Nee, dat niet, maar dit bedrijf staat aan de rand van een bos, voldoende afgelegen om onze wispelturige moordenaar te behagen in wat hij achterna zit,’ zei Vandijk, ‘ik vraag me af wat voor een vergezocht motief hij wel mag hebben.’

‘Hij zoekt zeker geen seksueel genot, waar de meeste moordenaars naar op zoek zijn,’ wist Derijke.

Vandijk dacht daarover na, slechts even.

‘Heb je alle mogelijke vluchtwegen laten controleren?’

Derijke had die vraag blijkbaar verwacht, want hij zei:

‘Natuurlijk, er is een tweede deur in de hangar. Die komt uit op een laadlift aan de kant van de grote baan. Vermoedelijk is de moordenaar daarlangs binnengedrongen en ook weer weggegaan.’

‘Heb je het adres uit het dagboek al nagetrokken?’ vroeg ze.

Ook daar was Derijke op voorbereid.

‘Ja, het is het adres van een alleenstaande man in Hasselt die volgens mij niets met dit alles te maken heeft omdat zijn achternaam niet overeenkomt. De burens zeggen dat hij een voorbeeldige man is, hij leeft teruggetrokken en noemt zich schrijver. De naaste buurman wist nog dat de vorige eigenaar een Nederlander was, maar zijn naam was hij vergeten. In het gemeentehuis heb ik meneer Gelluck teruggevonden, voornaam *Gregor* en gestorven in 1986. Dat is ook de naam in het dagboek.’

‘Dat spoor loopt dus dood,’ concludeerde Vandijk.

‘Of we moeten in zijn vroegere woonplaats zoeken, in Venlo.’

Het bleef even stil tussen de speurders terwijl de lijkschouwer het levenloze lichaam in een lijkenzak legde.

Commissaris Vandijk hoopte dat ze niet te maken hadden met een bezeten moordenaar die willekeurig slachtoffers uitkoos.

‘Kom, laten we gaan,’ zei Vandijk, ‘jij mag rijden.’

Terwijl hij weer de bewoonde wereld inliep, dacht Boyke aan de zestigplussers die hij voor de gek had gehouden. Sommige koppels onder hen hadden het klaargekregen hun liefde meer dan vijftig jaar te onderhouden. Dat was om jaloers op te zijn.

Zijn liefde had hem een tijdje onder controle kunnen houden. Zonder haar zou hij erop los geklungeld hebben. Boyke had zich eenzaam gevoeld als zij er niet was, dan bad hij dat hij zo snel mogelijk weer bij haar zou zijn. Maar elke keer had hij haar weer verlaten in de gedachte dat de tijd zou komen dat hij niet meer alleen wilde zijn. Dan zou hij voor altijd bij haar blijven. Tot ze stokoud zouden zijn.

Boyke kwam bij de Alfa aan die hij op de inrit van een verlaten huis had geparkeerd. Zijn hond staarde hem vanaf de passagiersstoel aan. Boyke nam zijn deukhoed af en gooide hem op de achterbank. Vanachter zijn zetel haalde hij de grijze monnikspij tevoorschijn, die hij in een kast ergens in het kraakhuis had gevonden, en trok hem over zijn hoofd. De hond volgde zijn bewegingen maar leek zich niet af te vragen naar welke kermis zijn baasje nu weer ging.

Enkele minuten later verscheen in zijn binnenspiegel een jongeman die over de oprit zijn auto naderde.

‘Rustig blijven zitten. Heb je dat begrepen?’

De hond keek hem droevig aan.

Boyke stapte uit.

‘Jo,’ zei de jongeman.

Hij zag er sjofel uit in zijn doorgezakte spijkerbroek en zijn besmeurde T-shirt. Zijn lang haar was ook aan een wasbeurt toe.

‘Hi,’ zei Boyke en besloot met een Amerikaans accent te blijven spreken omdat de jongeman niet mocht doorhebben dat hij van de streek was.

‘Heb je het spul bij je?’ vroeg de jongeman.

‘Kun jij er iets tegenover stellen?’ vroeg Boyke.

De jongeman haalde een oranje plastic zakje uit zijn broekzak en viste er een pak bankbiljetten van 100 euro uit.

Zwijgend haalde Boyke een groen plastic zakje uit zijn ruime pij. De ongemerkte revolver van het huurlingenleger had hij niet meer nodig. Als de jongeman er iemand mee overhoop schoot, kon niemand achterhalen waar het vandaan kwam.

De jongeman haalde de revolver uit de zak, draaide hem in zijn handen rond en stak hem in zijn eigen oranje zak. De groene zak liet hij op de grond vallen. De jongeman vroeg niet wat Boyke met het geld ging doen als Boyke hem niet vroeg wat hij met de revolver van plan was.

Boyke telde het geld na, het bedrag klopte. Ze keurden elkaar nog een blik waardig en namen afscheid. Boyke stapte in de auto, en via zijn binnenspiegel zag hij de jongeman het terrein verlaten. Hij bleef in de auto zitten om over zijn volgende zet op het immense schaakbord na te denken.

Nog geen minuut later schrok hij op door een beweging in zijn linkerbuitenspiegel. Iemand kwam doodgemoedereerd over de oprijlaan naar zijn auto gelopen. Boyke wachtte af, maar toen hij een steen tegen de carrosserie van zijn auto hoorde ketsen, werd hij razend. Er was niet veel op de wereld waarvan hij echt hield, maar zijn auto was hem bijna heilig.

Hij stapte uit, woest.

‘Wat doe je man?’ vroeg hij aan de onbekende die op een wandelaar leek.

Hij controleerde de plaats waar de steen de auto had geraakt.

‘Ik? Niets. Hoezo?’ vroeg de wandelaar geschokt.

‘Je hebt een steen tegen mijn auto gesmeten,’ riep Boyke.

‘Heb ik dat gedaan?’

‘Zie jij nog iemand anders?’

‘Ik ben geen vandaal,’ zei de wandelaar.

‘Leg het maar uit,’ zei Boyke, ‘je blijft een zeikerd.’

Hij wilde weer instappen en het voorval vergeten, maar blijkbaar wilde de wandelaar het daar niet bij laten, want hij vroeg:

‘Zoek je ruzie?’

‘Dat is een bezigheid die ik kan overwegen.’

‘Wil je die verbaal of lijfelijk beslechten?’ vroeg de wandelaar.
‘Wat denk je van een hondenbeet in je kuit,’ dreigde Boyke, hoewel niemand schrik had van zijn hond.

‘Laat dat beest maar los.’

‘Oké, je hebt erom gevraagd.’

Boyke liet zijn vingers klikken. De hond luisterde goed, want hij sprong door het open portier uit de auto. Hij kwam in een plas terecht waardoor de modder op de pij van Boyke spatte.

‘Lompe hond, wat doe je nu?’ riep hij.

De hond staarde hem aan, waarna hij zijn blik naar de wandelaar verlegde.

‘Hoelang gaat dat nog duren?’ vroeg de wandelaar.

‘Verrekte hond, ga je nog aanvallen?’ krijste Boyke.

De hond liep traag naar de wandelaar, keek op en draaide zich vervolgens met een vragende blik om.

‘Heb je dat ooit meegemaakt?’ vroeg Boyke aan niemand, ‘hij luistert niet meer.’

In de verte donderde het.

‘Wat ga je nu doen?’ vroeg de wandelaar plagend.

‘Dan zal ik zelf je schedel inslaan.’

Nu hij de revolver verkocht had kon hij hem niet meer gebruiken om de wandelaar neer te schieten. Hij snoof de reuk van een of andere magie op en besloot nog even te wachten met het aanwenden van zijn bijzondere krachten, omdat die minder lawaai maakten.

Plots sloeg er iets in de lucht door. Een straal schoot uit de wolken recht in zijn borst, daar waar het crucifix onder zijn pij hing. Het metaal smolt in zijn vel, zijn hele lichaam gloeide en zijn armen en benen maakten ongecontroleerde bewegingen. Hij viel voorover in een grote plas water. De elektriciteit vloeyde uit zijn lichaam en nam de achtergebleven levensresten met zich mee. Als dit sterven was, wat moest dan vergaan zijn?

Een man die op een monnik leek stapte tierend uit de auto en controleerde het carrosserie aan de achterkant. Het viel me op dat hij een scheve neus had. Hij leek geen krassen of andere oneffenheden op de Alfa te vinden en vroeg:

‘Was jij dat?’

Ik hoopte dat hij genoeg humor bezat om het misverstand weg te lachen. Daarom besloot ik te doen alsof ik van niets wist.

‘Wat heb ik gedaan?’

‘Je hebt verdomme een steen tegen mijn auto gegooid,’ zei hij.

Ik probeerde zen toe te passen. Als ik beseftte dat het leven als een droom van een dode was, stopte ik spontaan met mijn naarstige zoek. Als ik aan mijn eigen vergankelijkheid dacht, verloor ik mijn *ik*. En de monnik dacht wellicht hetzelfde.

‘Waarom zou ik dat doen?’ vroeg ik nieuwsgierig.

‘Voor de lol misschien? Jullie zijn allemaal hetzelfde.’

‘Bij welke groep meen jij me te moeten rekenen?’ vroeg ik.

Humor had geen zin meer.

‘Vandal,’ zei de monnik terwijl hij aanstalten maakte om in de auto te stappen.

‘Dat laat ik me niet zomaar zeggen,’ zei ik.

Zot nam het over van *zen*.

De monnik bleef naast de auto staan en zei:

‘O nee?’

‘Zeker niet,’ zei ik koel.

‘Zal ik mijn hond op je loslaten?’

‘Als je meent daar iets mee te winnen.’

‘O ja, wees daar maar zeker van.’

De monnik knipte met zijn vingers. Het harige wezen sprong uit de auto, midden in een plas water.

‘Kijk nu wat je doet, stommerik,’ riep de monnik.

De zwarte hond was een sympathieke labrador en ik kon me onmogelijk voorstellen dat die hond me zou aanvallen.

‘Grijp hem,’ zei de monnik.

‘Hij luistert niet goed,’ zei ik.

‘Komt er nog wat van?’ riep de monnik.

De hond staarde hem aan en keek vervolgens naar mij op.

‘Nu breekt mijn klomp.’

‘Dan zul je het karwei zelf moeten opknappen,’ zei ik droog.

Daar kwam gedonder van, ik hoorde de hemel al rommelen.

‘Inderdaad, dan zal ik jou moeten afmaken.’

De zekering van de monnik sloeg door. Woest gooide hij zichzelf in mijn richting. Ook bij mij was er een kortsluiting. De grens tussen goed en kwaad kon ik niet meer trekken. Ik bundelde mijn telepathische vermogen in een krachtige straal en liet de bliksem-schicht op de monnik inslaan. Brandend als een toorts viel hij voorover in een waterplas. Daar bleef hij zwartgeblakerd en roerloos liggen.

‘Kom Pek, je oude baasje kunnen we niet meer helpen.’

Ik leek uit een droom te ontwaken en voelde me verlicht. Ik zag me niet als een sociopaat die een normaal leven veinst, anderen domineert, geen spijt en geen schuldgevoelens heeft en het toneelspel meester is. Ik was van inborst goed, maar af en toe kreeg mijn kwade *ik* de overhand. Ik was intelligent genoeg om niet te ontsporen. Zen bracht me zover, maar als ik er een idee van wilde vormen was ik al aan het afdwalen. Het opschrijven was al te veel. Enkel woorden zonder zin?

De hond ging me voor terwijl ik naar de auto terugliep.

Ik had met een ex-collega afgesproken om samen naar een beurs voor tweedehandsboeken te gaan. Ik raakte mijn auto kwijt op het parkeerterrein, vervolgens liep ik naar het boekenmagazijn. Het was er druk. Na enkele minuten wachten hoorde ik een bekende vrouwenstem zeggen:

‘Hier ben ik.’

Ik draaide me om en was even sprakeloos. Vanachter een bril-letje met ovale glazen keken twee mooie ogen me lieflijk aan.

‘En hoe is het met jou?’ vroeg Solana Vantklooster.

‘Prima.’

‘Kom,’ zei ze, ‘laten we samen boeken zoeken.’

Anderhalf uur later stonden we weer buiten op de stoep met ieder een zak boeken in de hand. 10 boeken voor de prijs van 1.

We gingen bij de Italiaan binnen om een hapje te eten. Daar filosofeerden we over trouwen, kinderen en andere hobby’s. Ik zweeg over de wrede dood van de monnik. Was hij door mijn magische hand dan wel door de hand van God geraakt?

Om halftien liet ze me beleefd weten dat mijn tijd om was.

‘Ik moet morgen werken en wil op tijd in bed liggen,’ zei ze terwijl ze haar jas aandeed.

‘Dan zal ik ook aan mijn schoonheidsslaapje beginnen.’

Aan de ingang van het restaurant greep ik haar hand om haar een handkus te geven. Omdat ik twijfelde, gaf zij mij snel een zoen op de wang. We maakten geen volgende afspraak, maar dat die er zou komen was zeker.

In de stad toomde ik me in, maar op de autosnelweg haalde ik 130 uit mijn kleine auto.

De Alfa reed als een trein, maar op de landweg hobbelde en bobbelde hij vanwege de stugge vering. Boyke zette de auto aan de kant, net voor het plakkaat: KASTEEL DE STEENBRUG. Van het kasteel was door de bomen en struiken weinig te zien. Hij stapte niet onmiddellijk uit omdat de knusse gezelligheid in de auto hem aan zijn verleden deed denken.

Als jongen had hij van een baan gedroomd die veel geld opbracht. Hij was in de leer gegaan en had zijn loon opzij gelegd, ook zijn zakgeld was voor het grootste deel onaangeroerd gebleven. Zijn moeder was ervan overtuigd dat werken een mens beter maakte en garant stond voor een mentale gezondheid, toch wilde ze dat haar zoon zich later niet krom moest werken zoals zij. Zijn zusje verdiende haar zakgeld als hulpje in de winkel van zijn moeder. Net zoals het longprobleem uit Boykes lijf was gegroeid, zo was Mona uit haar zwakkere intelligentie doorgesloegen naar een vrouw die wist wat ze wilde. In de beschermde werkplaats had ze een jongen ontmoet en seks maakte van hen volwaardige mensen. Ze trouwden en kregen twee normaal begaafde kindjes. Boyke was het moederlijke huis ook uitgevlogen, zonder afscheid en zonder dank, maar hij had wel een foto van zijn moeder uit het kadertje op de kast meegenomen.

Hij schrok van een motorrijder die naast de Alfa stopte. De motorrijder maakte een gebaar met zijn hand alsof hij wilde dat Boyke het raam opende. Dat deed hij.

‘Heb je toevallig een kruiskopschroevendraaier bij?’

Boyke dacht even na. Hij had het gereedschap van zijn kleine deugdelijke auto nog niet nodig gehad, maar het was tijd om het te lokaliseren.

‘Ik denk het wel, ik zal eens even kijken.’

Boyke wachtte tot de motorrijder zijn motorfiets had verplaatst en stapte uit. Onder de gevarendriehoek in de kofferbak vond hij

een grijs plastic doosje niet groter dan een boterhamtrommel, voorzien van een spiksplinternieuwe kruiskopschroevendraaier.

‘Je hebt geluk.’

Boyke overhandigde hem het kleinood.

‘Dank u.’

De motorrijder was opmerkelijk vriendelijk. Zijn helm hield hij tijdens het karwei op het hoofd, een blonde paardenstaart stak er onderuit.

Enkele minuten later was de motorrijder klaar. Hij gaf Boyke de schroevendraaier terug en knipoogde.

‘Bedankt knappe kerel.’

Was hij enkel beleefd of wilde de motorrijder hem versieren?

‘Geen dank,’ zei Boyke.

‘Het is niet te geloven, maar je kent me echt niet meer.’

In het stukje gezicht dat door het vizier van de motorhelm te zien was, kon hij niemand herkennen. De motorrijder begreep dat en trok de helm van zijn hoofd.

‘En wat zeg je nou?’

‘Verrek, het is niet waar. Ben jij het?’

‘Wie anders man, je ouwe maat Gerard.’

Net op de verjaardag van Solana sneeuwde het voor de derde keer dat jaar. Ik vroeg me af hoe het met haar ging, want ik had een tijd niets meer van haar gehoord.

Het bospad was berijpt toen ik ‘s namiddags erop uittrok, maar de sneeuw was bijna overal weggesmolten. Aan het begin van het wandelpad stond een bord: PRIVATE WEG UITGEZONDERD FIETSERS EN VOETGANGERS. Hier en daar doemden kleine villaatjes achter de bomen op, afgeschermd met draad en poorten. De meeste eigenaars hadden zich een waakhond aangeschaft. Het geblaf irriteerde mij, maar Pek trok het zich niet aan. Het was opmerkelijk hoe gewillig de hond me overal heen volgde; een leiband had ik niet nodig. Aan een kruispunt wachtte ze af welke weg ik zou kiezen. Ik moest haar

nooit terechtwijzen, ze blafte nooit. Alleen jammer dat ze niet kon praten.

Ik naderde een raar bouwsel. Over de breedte van het pad waren acht betonnen pilaren neergezet, rood-wit gestreept. Enkel fietsers of voetgangers konden zich ertussen wringen als ze dat wilden. Een bord met een ouderwetse stoomlocomotief wees de wandelaar of fietser op een gevaarlijke spoorweg. Het nut van de betonnen hindernis bleek niet veel verder uit het feit dat de wandelweg een spoorweg kruiste. Ik keek naar links en naar rechts, terug naar links, stak over en herademde opgelucht.

De bombastische muziek in mijn gehoorgangen bereikte een hoogtepunt terwijl een donkere wolk voorbijschoof, en hield dan abrupt op. De batterij van mijn smartphone was weer leeg. De stilte be kroop me en bezorgde me kippenvel.

Elke zaterdagavond nodigden haar ouders haar uit om te komen eten. De moeder van Axelle Vandijk kon goed koken en had niets liever dan dat iedereen zijn buikje vol at. Axelle bleef een uurtje hangen en praatte haar moeder bij. Haar moeder had het over enkele neven en nichten die gescheiden waren, over opmerkelijke sterfgevallen, wie er een operatie had ondergaan, wie er in het ziekenhuis lag, de moeilijkheden met de kleinkinderen en nog veel meer. Haar vader had veel minder nood aan de dingen die zijn dochter bezighielden en ging meestal in de tuin wandelen of verstopte zich in zijn hobbykamer.

Terwijl haar moeder de keuken opruimde, zapte Axelle door het tv-aanbod. Niets sprak haar aan en ze verviel al snel in gepeins over Bran. Zijn veroveringstocht was hardnekkig geweest. Een andere man had haar al lang laten vallen voor een gewilligere deerne. Bran had het als een opdracht opgevat, een queeste à la Don Quichot. Keer op keer had hij haar verrast. Ze herinnerde zich heel goed zijn bezoek aan het zwembad in Hasselt waar ze een cursus diepzeeduiken volgde. Jammer genoeg had hij zijn zwembroekje vergeten, anders had ze gezien wat voor vlees ze in de kuip had. Hij

had twee vrijkaarten voor een filmpremière, en gevraagd of ze meewilde. De volgende dag waren ze voor het eerst samen naar de film gegaan, een die over een relatie vertelde van een oudere man met een jongere vrouw; Bran was toen 32 en zij 23. Terug bij zijn auto had hij gemerkt dat hij zijn contactsleutel kwijt was. De hele weg naar de auto hadden ze ernaar gezocht. Hij had zelfs in de zaal mogen zoeken. Tot hij de sleutel uit de binnenzak van zijn jas opdiepte. Axelle had vanwege zijn jongensachtige onhandigheid het stoplicht op oranje laten springen door hem bij het afscheid een nachtkus op de wang te geven.

Iemand riep haar naam. Ze keek op en zag haar moeder staan.
‘Aan het dromen over je prins?’

Haar moeder kende haar beter dan wie ook.

‘Wat zei je?’ vroeg Axelle.

‘Voel je je niet goed?’

Axelle herstelde zich snel, want ze wilde niet dat haar moeder bezorgd over haar was.

‘Nee, slecht geslapen, dat is alles.’

Het werd tijd om te vertrekken. Ze nam zich voor thuis nog iets te lezen, als de plicht niet riep.

De donkere wolk schoof langzaam van me weg zonder enige vorm van neerslag. Ik liet het bos achter me en naderde een dorpje van tien huizen rond een kerk geschaard. Op een heuvel stond een kapelletje. Aan de voet van de heuvel stond een standbeeld van een man. Ik vermoedde dat het Jezus Christus was, want hij had zoveel gezichten gehad. Onder zijn blote voeten was in bas-reliëf gebeiteld: HEILIG HART, BESCHERM HET DORP. Aan de zijkant merkte ik nog een tekst op: TER NAGEDACHTENIS VAN DE SLACHTOFFERS UIT DE GROTE OORLOG. De oorlog van 1914-1918.

Een draaiende trap van eiken balken nodigde me uit om de kapel te bezoeken, 54 treden leidden me ernaartoe. Ik bedacht dat het net het aantal kaarten in een kaartspel is, want iedereen vergeet de

twee jokers. Ik voelde me een joker en vroeg me af wie de rol van de andere joker speelde.

De deur was afgesloten. Door de barnsteenkleurige raampjes zag ik vervormd een kandelaar zonder kaarsen naast een groot Maria-met-kindbeeld. Op de muren kon ik enkele grafopschriften onderscheiden, maar de teksten waren door een druipend goedje – kaarsvet misschien – op plaatsen onleesbaar.

De zon stond laag. Het was er venijnig koud door de wind die rond het gebouwtje cirkelde. Kraaien vlogen rond en krasten luid, maar buiten de vogelgeluiden was het er stil. Enkele duiven zaten rillend van de kou op de kronkelige takken van een boom. Beneden lag een verlaten speeltuin, de schommels bewogen heen en weer in de sterke noordenwind. Dichtbij hoorde ik blaffende honden. Pek reageerde niet, zij had een belangrijk spoor te volgen. De klok van de kerktoeren luidde twee keer. De velden rondom waren bedekt met een sneeuwtaaijje en in de verte lag een berg aarde - een immens, vers aangelegd graf - naast een meertje.

Ik daalde de heuvel weer af en liep een honderdtal meter in de richting van het meer. Op een zandstrandje stond een speeltuig in de vorm van een vikingschip. Ik had terstond zin om als stripheld Thorgal in te schepen en de wijde wereld in te trekken. Turkse duiven koerden. Pek keek met me mee en kwispelde lichtjes. Het was er niet verboden te poepen, te plassen, te fietsen, te wandelen, te zwemmen, bootje te varen, of in het openbaar te vrijen. Hier was de wereld nog zichzelf, zonder borden.

Via de Knotwilgenlaan kwam ik bij grenspaal 142. Ik was niet zolang geleden voorbij grenspaal 144 gewandeld en ik vroeg me af waar 143 verstopt zat. In de verte hoorde ik gebrom van auto's en een soort gezang, niet van een Gregoriaans koor maar van een groep zatlappen. Lawaaiierigen ging ik uit de weg en sloeg dus een zijpad in. Niet veel verder merkte ik tussen de dennen weer een Maria-met-kindbeeld op. Het stond op een twee meter hoge sokkel, overwoekerd met klimopplanten. Eromheen lagen omgevallen potten met verslenste bloemen. Een geplastificeerd papier trok mijn

aandacht. Iemand riep iedereen op het beeld van Maria te laten staan, want het was al viermaal ontvreemd. Een gedicht vertelde over mensen die kwamen en gingen, maar dat Ons-Lieve-Vrouwke Van Zeven Smarten altijd bleef staan. Het leek me een hel om almaar te moeten wachten op de volgende te bekeren wandelaar die ongeïnteresseerd voorbijliep, of haar meenam.

Ik wandelde verder en kwam twee mannen tegen. De ene was kaal en de andere droeg een blonde haardos tot op zijn schouders. Ze liepen zwijgend voorbij, zonder naar mij op te kijken. Ze wisten niet dat ik gezien had dat de ene snel zijn hand van het achterwerk van de ander had teruggetrokken.

Op de terugweg van haar ouders belde Derijke. Commissaris Vandijk vloekte, want op haar gemak in de veranda lezen kon ze nu wel vergeten.

Aan haar bureau nam ze het rapport van haar collega door. Enkele dagen geleden had de politie een dealer opgepakt die in het bezit was van een revolver met afgevijsd serienummer. Na een grondig verhoor had de jongeman bekend dat hij het had gekocht van een Engelsprekende man die vreemd genoeg gekleed was als monnik. Het was de dealer ook opgevallen dat de monnik met een dure Alfa rondreed. Ze hadden aan een gekraakt pand afgesproken.

Een tiental minuten later waren ze op weg naar dat huis, met Derijke naast haar in de auto en de geboeide dealer achterin. Voor de veiligheid had Vandijk een agent aangewezen om de dealer op de achterbank in de gaten te houden.

‘Hoeveel heb je voor de revolver betaald?’ vroeg ze.

‘Wat?’

‘Wablijf zeggen ze bij ons,’ zei Derijke.

‘Hoeveel kostte de revolver?’ vroeg Vandijk.

Het bleef stil achterin.

‘En?’ vroeg Derijke achteromkijkend.

‘Weet ik niet.’

‘Jij weet niet veel hé,’ zei Derijke.

Dealers waren allemaal hetzelfde, ze zwaaiden met pistolen en revolvers opdat drugsverslaafden meer geld op tafel zouden leggen. Ondanks zijn stilzwijgen toonde de dealer gewillig de weg naar het kraakpand.

Het huis zag er verlaten uit. Ze stapten allemaal uit. Vandijk liep naar het einde van de oprit omdat ze daar iets vreemds op de grond zag liggen. De dealer slaakte een verwarde kreet. Derijke rende er al naartoe.

‘Hou hem in de gaten,’ zei Vandijk tegen de agent.

Derijke hurkte bij een verbrand ding en vroeg:

‘Zie je wat dit is?’

Het was onmiskenbaar het verbrande lichaam van een mens.

‘Kunnen we de dealer nog vragen of dit de verkoper van de revolver was?’ vroeg Derijke.

‘Vermoedelijk is hij dat wel,’ zei Vandijk.

Normaal voelde ze zich misselijk bij het zien van een lijk. Blijkbaar kon ze dat veel beter aan wanneer het lijk verbrand was.

‘Misschien heeft hij zichzelf in brand gestoken,’ zei Derijke.

‘Alles kan,’ zei Vandijk.

‘Kijk hier, bandensporen,’ zei Derijke, ‘ik vraag assistentie van onze spoorzoekers.’

Commissaris Vandijk dacht: *Als dit moord is, dan is die door een brute natuurkracht gepleegd.*

Het was ongelooflijk dat hij zijn oude legermaatje Gerard Schietijzer in het park tegen het lijf was gelopen. Liefde tussen mannen had Boyke nooit geboeid, maar ze kwamen soms goed van pas bij gebrek aan vrouwen, in de gevangenis maar ook in het leger. Toch ging er niemand boven zijn liefje. Haar alerte brein, volumineuze borsten en haar nauwe spleetje hield hij in gedachten. Heel wat middelen hadden hen verdoofd. In een roes hadden ze geleefd, hun geluk had niet op gekund. De kleine dood had hen keer op keer doen lachen en huilen. En toen had hij genoeg van haar gekregen.

‘Wat heb jij in België verloren?’ vroeg Boyke.

‘Ik zocht rust, maar ik heb een rijke vriendin gevonden.’

‘Zozo, vriendin.’

‘Natuurlijk denk ik nog aan jou,’ zei Gerard terwijl hij over Boykes achterwerk wreef.

Tijdens hun huurlingenperiode had Boyke toegegeven aan Gerards homoseksuele neigingen.

‘Let op, daar komt iemand aan,’ zei Boyke.

Zwijgend liepen ze de wandelaar voorbij, maar Gerard bedacht zich, trok zijn revolver en riep de wandelaar terug met:

‘Halt.’

Hij was kapitein van het garnizoen geweest en zijn gezag klonk duidelijk door in zijn bevel. Ook de wandelaar kon hem niet weerstaan, want die draaide zich met bevreesd gezicht om. Boyke zag in zijn rechterooghoek een hond achter een boom verdwijnen.

Gerard zwaaide met zijn revolver en zei:

‘Die kant op.’

De wandelaar liep voorop, Gerard volgde en Boyke sloot de rij af. De zon was al achter de horizon verdwenen, het werd kil. Een mistliert zocht zich een weg tussen de bomen, als de slang in de Hof van Eden.

Ergens in het midden van het bos bevond zich een ding dat lichtstralen uitzond. Het leek op een decor uit een SF-film.

‘Stop,’ beval Boyke, het spelletje dat Gerard was begonnen meespelend.

De wandelaar bleef stilstaan terwijl Gerard hem onder schot hield. Boyke liep langs Gerard en de wandelaar naar een cilindervormig apparaat, een soort lift. Het ding siste en gorgelde.

‘Stuur hem achter mij aan, wil je?’ vroeg Gerard.

‘Doe ik,’ zei Boyke.

Gerard stapte in en drukte op een knop. De cilinder daalde snel. Tien seconden later was hij al op zijn bestemming. Hij stapte uit de cilinder en volgde een tunnel met aan het einde een zwak lichtschijnsel. Hij liep niet naar het feloranje licht maar sloeg

rechtsaf en doorliep een gekromde gang tot aan een tweede splitting. Daar besloot hij links af te slaan en in de opening te gaan staan. Hij zag de grot nu als een immense bol. Ze kon onmogelijk natuurlijk zijn, zij was door iemand gemaakt. Aan de overkant was een gelijkaardige opening, die hij eerder voorbijgelopen was.

Hij schrok van de wandelaar die in de opening verscheen, ook al had hij zich daarop voorbereid.

‘Wat doe ik hier,’ riep de wandelaar.

‘Wat we niet kunnen laten,’ wist Gerard.

‘Zoals?’

‘Elkaar om zeep helpen.’

Gerard hing zijn jas achter de revolver aan zijn riem en hield zijn open hand schietklaar.

‘Kun jij wel schieten met dat ding?’ vroeg de wandelaar.

‘Wat denk je?’

De wandelaar dacht na.

‘Heb je nog alles op een rijtje?’ vroeg Gerard terwijl hij zijn rechterhand iets dichterbij de revolverholster hield.

De wandelaar keek hem geërgerd aan en bewoog zijn rechterhand naar de binnenkant van zijn jas.

Gerard dacht er te laat aan dat ze de man hadden moeten fouilleren. Als een rechtgeaarde cowboy trok hij de revolver uit de holster, richtte op de wandelaar aan de overkant en schoot.

De straal leek de wandelaar te raken, maar ze weerkaatste en trof Gerard een fractie van een seconde later midden in de borst. Zijn ogen registreerden zijn val slechts gedeeltelijk. Zijn levenslicht ging onherroepelijk uit. Wat was overlijden nog meer dan verdwijnen?

‘Blijf staan,’ riep een van de twee wandelaars die me net voorbij waren gelopen.

Het klonk als een bevel, maar ik twijfelde. Mijn instinct zei me dat ik moest luisteren, maar ook het geluid van een wapen dat ontgrendeld werd, maakte me gehoorzaam. Ik draaide me om en keek

verschrikt naar het duo. De kale man was ongewapend. Nu ik de langharige man beter kon bekijken, viel me op dat hij op mij leek. Vanonder zijn jas haalde hij een revolver tevoorschijn.

‘Schiet op,’ zei de harige, ‘loop ons voor.’

Ik gehoorzaamde om te weten te komen wat de mannen in petto hadden. Voor Pek hadden ze geen oog.

De wandeling ging dieper het bos in. Het was donker, en hier en daar bemoeilijkte de mist het lopen. Ik zette me schrap voor een confrontatie met buitenaardsen toen boven de kruinen van de bomen uit oranje laserstralen in alle richtingen schenen.

Per toeval kwamen we bij de gezochte grenspaal 143 uit.

‘Halt,’ zei een van de twee.

Ik bleef terstond stilstaan en keek niet om. De harige man liep langs me door naar de grenspaal. De bovenkant van de paal bleek een knop te zijn. Bij het indrukken ervan kwam een cilinder met een manshoge opening erin uit de grond omhooggeschoven. Daarbij weerklonk een slurpend geluid alsof de grote long van de aarde na eeuwen een ademdeug nam.

‘Ik ga wel,’ zei de harige.

‘Doe maar,’ zei de kale.

De harige stapte in waarna de lift in de grond zakte.

Twintig seconden later spoot de levensgrote periscope weer uit de aarde omhoog.

‘Stap in,’ beval de kale achter me, ook al had hij geen wapen.

Hij duwde me ruw vooruit. Indien nodig zou hij mij wel met zijn vuisten kunnen overreden.

‘Oké, het is al goed.’

Pek was nergens te zien, maar ik wist dat zij mijn terugkomst gelaten zou afwachten.

Ik stapte zonder te aarzelen in de cilinder en schoot omlaag. Even abrupt als ik vertrokken was, kwam ik in een kelderverdieping aan. Ik stapte uit en zag door een manshoge opening een bolvormige grot in het licht van enkele brandende toortsen. Aan de

overkant was een gelijkaardige opening waar de harige had postgevat. Zoals hij daar stond leek hij op een cowboy.

‘Ben je klaar,’ riep hij.

‘Wacht even,’ zei ik om de tijd te rekken.

Ik keek achterom de tunnel in. De kale was me niet gevolgd.

‘Wat is de bedoeling hiervan?’ riep ik naar mijn uitdager.

‘Iedereen doet wat hij het beste kan.’

‘En wat is dat voor jou?’

‘Laserpistolen testen op mensen.’

Voor het eerst had ik echt schrik. Liever was ik de spiegelman tegengekomen, of de man met de pet, Donkerman of Bram Vermeulen, de Rozenkruiser of de monnik.

‘Volgens mij ken jij niets van lasers,’ zei ik.

‘Ga je nu eindelijk stilhouden?’ riep de cowboy.

Ik had geen idee hoe ik hem kon uitschakelen. Het hielp me weinig dat ik veel van lasers wist, toch leek het me een goed idee om mijn kennis te gebruiken.

De rechterhand van de cowboy zakte tot boven zijn revolver, maar het was slechts een schijnbeweging.

Ineens herinnerde ik me het belangrijkste onderdeel van een laseropstelling. Ik trok heel snel het in een metaal gefitte spiegeltje uit de rechterbinnenzak van mijn jas. De cowboy begreep niet onmiddellijk wat ik van plan was waardoor hij iets te laat schoot. Ik kreeg de tijd om het spiegeltje voor mijn borst te houden, en wonder boven wonder hield ik de spiegel op de juiste plaats zodat de laserstraal weerkaatste. Ik prees mijn geluk toen ik zag hoe ze exact dezelfde weg terug aflegde en de revolverheld in zijn onderbuik raakte.

Het effect van een laser op een mens had ik nog nooit gezien. In een woesj verbrandde de man over heel zijn lichaam. Het verschroeide lijf wankelde even en viel als een standbeeld voorover in de komgrot. Het viel in gruzelementen uit elkaar, als een blok steenkool, in het midden van de grot.

Ik stak het spiegeltje terug in mijn jaszak. Net op tijd had ik me herinnerd dat de laserstraal een ingenieus lichtspel tussen doodgewone spiegels was. Hoe het voelde om van levende mens naar verkoelde mens over te gaan interesseerde me niet. Ik zag meer in een transformatie naar homo electus, de fijnzinnige mens.

De terugweg vond ik zonder problemen. In een zucht steeg ik door de buis naar de oppervlakte. Ik voelde me duizelig toen ik het bos verliet, alsof een pretparkattractie me had uitgebraakt. De kale hield zich om een duistere reden schuil. Dat was prima, zo kon ik met een goed gemoed onze volgende confrontatie tegemoet treden. De harige man had ik uit wettige zelfverdediging gedood. Van een moord was dus geen sprake. Toch was ik goed op weg een serie-moordenaar te worden, een waar de psychiaters een hele kluit aan zouden hebben om een verklaring voor zijn daden te vinden.

Onverwachts schoot Pek vanachter een dikke boom tevoorschijn. Ze sprong met haar voorpoten tegen me aan en begon mijn gezicht liefdevol schoon te likken. Ondanks alles hield zij van mij.

Ik was niet trots op mijn verleden liefdesleven, zeker niet op mijn recent afgebroken relatie. En over mijn legerverleden mocht ik ook niet opscheppen. Volgens een ex-soldaat die nu mijn collega was, varieerde de drempel die je moest overwinnen om iemand te doden van mens tot mens. Blijkbaar verlaagde mijn drempel naar mate ik meer moorden pleegde. Ik was nu in staat mensen koelbloedig te doden.

Het leek me beter niet over mijn belevenis in de komgrot te pochen. De kans was heel klein dat ze het verkoelde lijk van de harige zouden terugvinden. Ik had me in de buitenaardse sfeer als Fox Mulder gevoeld, gefrustreerd, en de aanwezigheid van Dana Scully had ik zeer zeker gewaardeerd.

Het domein stond voor het publiek open, bovendien was er een kasteel te bezichtigen: HET MOLLENSLOT. Een bord in de tuin voor het slot legde uit wie de eerste bewoners waren en hoe de familie zoveel generaties had standgehouden. Een uitleg over de naam van het kasteel ontbrak, misschien was het een heel oud onderduikadres. De schemering had al veel bezoekers doen besluiten naar huis te gaan. Over het landschap lag een verlatenheid die eigen was aan plaatsen waar geen mensen woonden.

Boyke wilde net de grote trap opgaan toen een zwarte naar hem toe kwam.

‘Om u te zeggen dat ik van Jezus hou,’ zei hij, waarna hij weer zijn eigen weg ging.

Boyke stond even perplex, maar niet lang. Hij besteeg de grote trap naar de ingang en kwam uit in een hal, tien keer groter dan de woonkamer van zijn logeershuis. Hij liep verder naar de eetkamer. Die was immens. In het midden stond een ovale tafel met een diepbruin houten blad en minstens dertig houten stoelen eromheen, gecapitonneerd en afgewerkt met uitgesneden guirlandes van bloemen en vruchten. De grote ramen keken uit op het park waarin een kleine vijver met fontein was aangelegd. Alles was omgeven door een dicht bos.

Hij liet zijn blik weer naar binnen gaan, over de vlakke tafel die blonk van de boenwas. Een tafel betekende eten. Zijn maag gromde, want hij had ‘s middags slechts een zakje frieten gegeten. Het familiegevoel aan tafel was zijn moeder heilig: samen eten stond gelijk aan elkaar vertellen wat je dwarszat of wat interessant was om weten.

Het viel Boyke op dat alles zo proper was. De kasteelmeiden verdienden een tien voor netheid. In zijn huis hield hij ook alles kraaknet. Als je iets nooit poetste, keek je uiteindelijk heel erg op tegen het karwei. Met beetjes poetsen was veel plezieriger en duurde minder lang. Waar hij de kuiswoede vandaan had wist hij

niet. Niet van zijn moeder, want die werd te veel door de winkel en zijn zus opgeëist.

Boyke schoot uit zijn gedachten toen een oudere man in zijn gezichtsveld verscheen.

‘Wilt u alstublieft het kasteel verlaten? We gaan sluiten.’

Stoïcijns keerde Boyke zich om en liep een beetje kwaad naar buiten via de achteruitgang van het kasteel. Hij was een van de laatsten die het kasteelterrein verliet. Het slot was dan wel gesloten, het park en het bos waren dat nog niet.

Terwijl hij naar de gietijzeren poort aan de voorkant van het domein liep, dacht hij aan zijn liefje. Ze had niet alleen zijn lichaamschemie beroerd, ze had ook op dezelfde lijn gezeten wat levensfilosofie betrof. Ze hadden veel gepraat. Niet voldoende, want elk was zijn weg gegaan. Als afscheidscadeau had hij haar een perkamentrol met een kalligrafisch geschreven gedicht erop willen geven, maar hij had haar dat niet overhandigd. Daarna had hij nooit meer een kans gekregen om een relatie te beginnen. Vroeger had hij al met de gedachte gespeeld om pastoor of pater te worden. Een ascetisch leven leek hem wel wat. Leven in het teken van een god die alles had geschapen, en in zijn plaats de rommel opruimen.

De zon verdween langzaam achter de horizon. Het was tijd om eens door te zakken. De naam van het café-restaurant dat hij naderde klonk veelbelovend: DE KONING DRINKT.

Ik zag in de verte de heuvelruggen van grote duinen. Aan de rand van het natuurgebied stond een kapel. In een arduinen steen was in bas-reliëf gebeiteld: ONZE LIEVE VROUW VAN LOURDES, BID VOOR ONS. De muren van de kapel waren wit en blauw geverfd, rondom hingen zware blauwe kettingen aan rechtopstaande bielzen.

Het was koud buiten, dus ik ging naar binnen. Traditionele bankjes stonden achter elkaar, brandende noveenkaarsen en beelden vrolijkten de plaats op. Een knielende Bernadette ontbrak niet aan het tafereel. Had de Onbevleete Ontvangenis werkelijk tot Bernadette gezegd dat ze niet kon beloven dat ze gelukkig zou zijn in

dit leven en wel in het andere? Toevallig had Bernadette, net als ik, ook last van astma gehad.

Links hing een tegel met de tekst: MENIG BEDROEFD MENS HEEFT HIER TROOST GEVONDEN. Rechts prijkte een schilderij van een struise man met deukhoed en vierkante bril met zwaar montuur, geflankeerd door een knappe vrouw met vlasblond lang haar. Misschien waren zij de godvruchtige mensen die de kapel onderhielden, ofwel waren zij het onderwerp van herdenking. Ze leken in elk geval veel op een gangsterkoppel uit de dertiger jaren van de twintigste eeuw.

Ik wandelde verder en zag aan de rechterkant van de weg een bordje staan: KAPELLEKESROUTE. De bewegwijzering was voor fietsers bedoeld. Ik vond het vreemd dat ik als niet praktiserende katholiek de kapelletjes van het land afstruinde. Via het knotwilgenbos en de kleine vijver waar witte duiven koerden, kwam ik aan bij het zoveelste bord: VERBODEN NAAST HET PAD TE LOPEN, PLANTEN TE PLUKKEN, AFVAL ACHTER TE LATEN OF TE FIETSEN. Dat waren blijkbaar nog niet voldoende regels, want twee meter verder stond weer een bord: HONDEN AAN DE LEIBAND. De honden waren altijd de pineut.

‘Pek, wat vind jij ervan?’

Ze keek even op bij het noemen van haar naam, liet haar kop weer zakken en wandelde rustig voorbij het bord. Een hond zoals Pek had geen leiband nodig.

Een dertigtal meter verder ontwaarde ik een houten pergola op een heuveltje. Ik liep er met volle verwachting naartoe.

De zitbanken waren beschreven met jonge wijsheid: JONGENS ZIJN ALS MELOENEN, SAPPIG EN VOL ZAAD. De wereld leek regelrecht op een teloorgang uit te draaien. De ontaarde zeden had ooit de ondergang van Sodom en Gomorra bewerkstelligd. Nu konden we niet lang meer aan de toorn van God ontsnappen. Het geluk van Lot zou niet voor ons weggelegd zijn.

De onderkant van het pergoladak bevatte nog een opmerkelijk citaat van een onbekende: HIER ZAGEN WIJ DE WERELD ANDERS. Het

was een zeer filosofische tekst waar ik wel even over wilde nadenken. Maar nu niet. Toen ik opkeek en hoog in een boom het zoveelste Mariabeeldje zag, ditmaal zonder kind, begreep ik dat het niet voldoende was om enkel in jezelf te geloven.

Niet veel verder kwam ik aan bij een met hagel doorschoten bord: MILITAIR DOMEIN UITGEZONDERD TOEGELATEN PERSONEN. Het rechte pad splitste zich in een immense Y. Op het hoekpunt stond een omheining die naar links en naar rechts tot aan de horizon reikte. De omheining was overal intact, maar de prikkeldraad bovenaan was op veel plaatsen doorgeroest. Hier waren geen patrouilles meer vanwege besparingen. Ik bedacht hoe een vaste pijler van onze maatschappij zoals het leger, zo los kon staan. Ik koos het rechterpad omdat het linkerpad te modderig was.

Een kilometer verder wees een bord naar: DE HOLSTEEN. Nieuwsgierigheid bracht me snel naar een plek die iets lager dan de rest lag, waar een groot zandsteenblok lag met een gat erin. Ik besloot de kapelletjesroute niet te blijven volgen maar het gat in de grond te exploreren.

‘Blijf hier Pek,’ beval ik.

Op het moment dat ik de donkere opening binnenliep, hield de batterij van mijn smartphone het voor gezien. De zanger die zich de onverbiddelijke zoener noemde werd zo het zwijgen opgelegd.

De grotwanden waren overal lichtgrijs, maar de gang was als een donkere vlek gemakkelijk zichtbaar en helde lichtjes naar beneden.

Er bewoog iets. Zonder schrik te hebben tastte ik me een weg ernaartoe. Het patroon vergrootte naarmate ik het naderde. Het snoef en piepte luidruchtig. Plots weerklonk de stem van het wezen dat zei:

‘Hier moet je uit je doppen kijken.’

Commissaris Vandijk liet zich op een stoel in het restaurant neerploffen. Staf Derijke ging tegenover haar zitten en wenkte de ober. Niet veel later kwam die eraan en vroeg:

‘Wat mag het zijn?’

‘Voor mij een witte wijn en een spaghetti,’ zei Vandijk afwezig.

‘Voor mij een dagschotel,’ zei Derijke, ‘en frietjes met Vlaamse karbonades.’

Derijke had zich de bestelmanier van Xavier Waterslaegers uit de tv-serie FC De Kampioenen eigen gemaakt. Maar de ober wist dat Derijke daarmee een geuze bedoelde.

‘Voel je je niet goed?’ vroeg Derijke omdat Vandijk zo stil was.

‘Ik ben moe van het bureauwerk.’

‘Dan had je met mij moeten meegaan. Ik heb nog interessant spuurwerk verricht.’

‘O ja?’ vroeg Vandijk.

‘Dat had je niet gedacht hé?’

‘Vertel op.’

De ober zette de drankjes op tafel. Derijke zweeg tot hij weer buiten gehoorafstand was.

‘Herinner je je het verkoalde lijk op de oprit van het kraakpand?’

‘Ja.’

‘De autopsie heeft uitgewezen dat de ongelukkige werd dood gebliksemd.’

‘En wat betekent dat?’ vroeg ze.

‘Dat we die dode niet in de schoenen van onze vermeende seriemoordenaar kunnen steken.’

‘Misschien heeft hij de hulp van een de dondergod gekregen.’

Derijke keek Vandijk met een vervelende blik aan en zei:

‘Je bent niet wijs.’

‘Alle doden vielen dicht bij een kapel,’ zei Vandijk.

De kapelmoordenaar?

‘Toeval?’

‘Misschien,’ zei Derijke geheimzinnig, ‘de technische dienst heeft op het verkoalde lichaam een ding gevonden dat de hitte min of meer heeft doorstaan.’

‘En wat was dat?’ vroeg Vandijk.

Ze nipte aan haar wijnglas en wachtte geduldig af.

‘Het crucifix rond zijn nek. Het bestaat uit een legering die niet meer wordt gemaakt. Het is zeker van vóór 1950. Misschien hebben we er later nog wat aan,’ opperde Derijke.

Vandijk trok een gezicht waarin ze liet uitschijnen dat ze eraan twijfelde.

‘Denk wat je wilt,’ zei Derijke, ‘ik heb nog uitgepluisd dat de laatste huurder van het pand een pater was die zijn pij over de heg heeft gegooid.’

‘Je hebt je werk goed gedaan,’ zei Vandijk.

‘Ik weet het van een man die daar vaak voorbij wandelt. Hij zei ook dat er regelmatig een Alfa op de oprit geparkeerd staat, een type sportauto dat je hier niet veel ziet rijden.’

‘Dat is misschien een aanknopingspunt,’ zei Vandijk.

‘Heb ik al nagetrokken.’

‘En?’

‘Van dat model rijden er ongeveer negenhonderd in België.’

‘Veel geluk.’

‘Waarvan de meeste in het rood en in het zwart.’

De ober kwam met de dampende gerechten aan en vroeg of ze nog iets wilden drinken.

‘Wil jij nog een wijntje?’ vroeg Derijke.

Vandijk dacht even na.

‘Och ja, waarom niet.’

‘Hetzelfde,’ zei Derijke tegen de ober.

Die knikte, gunde zich nog een blik naar Vandijk en ging weg.

‘Mijn getuige weet veel van auto’s, en hij was er zeker van dat het een proteorode Alfa was,’ ging Derijke verder.

‘En hoeveel rijden er daarvan rond?’

‘In Limburg?’

Vandijk knikte gemaakt vervelend.

‘Drie.’

Vandijk fronste haar wenkbrauwen.

Derijke vervolgde zijn verhaal:

‘Mijn getuige wist me nog iets interessant te vertellen. In het bos achter dat bewuste huis schijnt ’s avonds regelmatig een oranje licht. Hij sprak van laserstralen.’

‘Als jij Dana Scully wil zijn, speel ik wel Fox Mulder na.’

‘Fijn.’

Ze keken elkaar aan, niet als de twee FBI-agenten in de tv-serie *The X-files* wanneer hij het buitenaardse verhaal gelooft en zij niet, maar als twee politieagenten die elkaar heel goed kennen en met hun beide benen op de grond staan.

De ober kwam eraan. Hij schonk een nieuw flesje geuze voor Derijke uit en vulde Axelles wijnglas. De drank maakte hen lossier en ze proestten het uit van plezier.

Verzadigd zat Boyke in het restaurant terug te denken aan zijn liefje. Zij had hem uitgenodigd binnen te komen in het rijk van de zure koningin. En hij had haar elke centimeter van zijn liefde gegeven, maar het gat in haar hart had hij niet kunnen dichten. Nochtans wilde ze als een rots in de branding voor hem zijn.

Boyke vroeg aan de ober waar de toiletten waren. Door het ruoer in de zaal kon hij hem niet goed verstaan. Hij durfde het geen tweede keer te vragen en liep op goed geluk naar de achterkant van de gelagzaal. Daar bevonden zich twee deuren. Op de linkerdeur stond: PRIVÉ. Op de andere: TOILETTEN. Via de rechterdeur kwam hij in een hal waar hij kon kiezen uit drie deuren: twee PRIVÉ, de derde zonder bordje. Achter de derde deur lag een trap naar beneden.

Hij daalde af en kwam in een betegelde ruimte met twee deuren terecht. Hij koos links en daalde nog een trap af, naar een betegelde ruimte die meer op een badkamer dan op een wc-ruimte leek. Helemaal achteraan was een deur die wijd openstond. De deuropening was als een zwart gat dat hem aantrok. Nieuwsgierigheid won het van de nood om te plassen en hij haastte zich om na te gaan wat zich achter de deur bevond.

Hij betrad een tunnel die in de rotsen was uitgehakt. De meeste kastelen hadden onderaardse gangen waarlangs de kasteelheer en zijn gevolg in noodgevallen konden ontsnappen. Het was er muf en duister. Hij kon gemakkelijk zijn weg vinden omdat het donkere gat van de gang afstak tegen de grijze grotwand.

Plots ontwaarde hij een beweging in het duister. De gestalte van een mens.

‘Excuseer meneer, waar leidt deze grot heen,’ vroeg de man.

‘Meneer Wroeter,’ zei Boyke, ‘en jouw naam is?’

‘De Mol.’

‘Welkom.’

‘Dankjewel.’

De wandelaar stonk naar het zweet.

‘Deze kant uit Mol,’ zei Boyke.

Hij wilde terug naar het restaurant lopen, maar de wandelaar zette de puntjes op de i door te zeggen:

‘Dé Mol als je het niet erg vindt.’

‘Dan ben ik De Wroeter, akkoord?’

Boyke wachtte tot De Mol iets zei, want in het donker was het moeilijk lichaamstaal af te lezen.

‘In orde.’

Boyke ging de man voor in de richting van het restaurant. Een tiental meter verder bedacht hij zich. Hij wilde De Mol eerst uithoren voordat hij hem de uitgang zou tonen. Hij zocht met zijn handen een plaats om te zitten en vond die in de vorm van een platte steen.

‘Zit,’ beval hij De Mol, ‘laten we onmiddellijk tot de kern van de zaak komen.’

‘Doen we dat niet beter bovengronds?’ vroeg De Mol.

‘Nee, daar ben ik onhandig en langzaam van begrip,’ legde Boyke uit.

‘Dat is spijtig,’ zei De Mol begripvol.

‘Je weet niet hoeveel je kunt voelen.’

Hij bedoelde tasten.

‘Hoe is het zover gekomen?’ vroeg De Mol.

‘De dokter heeft me de verkeerde medicijnen gegeven,’ zei Boyke.

‘Maar er zijn toch andere hulporganisaties.’

‘Het gaat wel. Als het verergert maak ik er een einde aan.’

‘Ik hou je niet tegen,’ zei De Mol.

Iets in zijn houding stond Boyke niet aan.

‘Denk je dat me dat niet lukt?’ vroeg hij.

‘Jawel, maar doe het dan ineens goed.’

‘Mijn telepathische vermogen helpt me er wel door.’

‘Dat kan helpen,’ zei De Mol.

‘Hou me niet voor de gek, of ik gooi je eruit.’

‘O, ik ga zelf wel,’ zei De Mol en ging staan.

Boyke bleef zitten en zei:

‘Ga maar terug naar jouw saaie wereld waar je alles aangeprezen krijgt, alles afgeprijsd is en je verplicht bent te consumeren. Hier kan ik horen wat de geesten mij influisteren. Zij zullen me leiden.’

‘Dat zal je hond wel doen,’ zei De Mol en hij maakte aanstalten om weg te gaan.

‘Heb jij mijn hond meegelokt?’ vroeg Boyke kwaad.

Zonder een antwoord af te wachten gooide hij zich op De Mol. Hij graaide met zijn handen naar houvast en kreeg vat op zijn riem. Helaas paste De Mol een judobeweging toe waardoor Boyke op de harde grond belandde. De Mol koos het hazenpad.

Boyke stond snel recht en zette de achtervolging in. In de verte scheen via een opening licht naar binnen. Terwijl hij voort rende schoof een donker ding voor het licht, alsof de uitgang zich sloot. Toen hij er bijna was, was het duister in de gang. Blijkbaar was de grot afgesloten met een rotsblok. Hij raakte niet in paniek, want hij hoefde slechts de gang terug naar het restaurant te volgen.

Met goede moed begon hij aan de terugweg. Hoe langer hoe meer twijfelde hij aan de goede richting, ook al had hij geen splitsingen gezien. Ten einde raad ging hij op de grond zitten en vatte

zijn lange wachttijd aan met de vraag: hoelang kan een mens zonder eten of drinken? Toen hij het antwoord had gevonden, begon hij hysterisch te schreeuwen.

Een donkergrijs silhouet in de vorm van een mens stond pal voor me. De man ademde zwaar, alsof hij kortademig was. Dat ik hier uit mijn doppen moest kijken was duidelijk.

‘Pardon, wat is uw naam?’ vroeg ik.

‘Wroeter. En jij?’

‘De Mol,’ zei ik gewiekt.

‘Aangenaam,’ zei Wroeter.

Hij gaf me een goede indruk, ook al kon ik hem niet zien. Het was duidelijk dat al mijn handelingen in functie van mijn relatie met anderen of met mezelf waren.

‘Insgelijks.’

Ik rook een lichaamsgeur die me bekend voorkwam en de lucht rondom hem stroomde op een vreemde manier.

‘Mol, volg me,’ zei Wroeter.

‘Dé Mol,’ zei ik.

‘Dan zal ik De Wroeter spelen.’

‘Jij je zin.’

Het was moeilijk om een gesprek te voeren zonder je partner te zien. We liepen zwigend naar een plaats waar nauwelijks meer licht was. Ik zag hoe het silhouet van mijn tijdelijke kompaan op een steen ging zitten.

‘Zet u, De Mol,’ zei hij op een bevelende toon.

‘Oké,’ zei ik.

Op de tast zocht ik een zitplaats.

‘Ik kan je niets aanbieden,’ zei De Wroeter.

‘Dat kan ik me voorstellen.’

‘In het donker heb ik moeite met eten, kan ik mijn kleding niet controleren en ben ik onhandig in mijn bewegingen. Je zou kunnen denken dat ik dan ook trager van begrip ben.’

‘Dat is niet niks,’ zei ik.

Ik stond er nu pas bij stil dat De Wroeter kwaad in de zin kon hebben zonder dat ik dat uit zijn stem kon afleiden.

‘Als halfblinde moet ik geregeld op de tast,’ zei hij.

Zolang hij maar niet handtastelijk werd.

‘En waarom heb je je hier opgesloten? Er zijn toch mensen die je kunnen helpen, of niet?’

Het silhouet dacht even na.

‘Als ik niets meer voel maak ik er een eind aan.’

‘Dat zeg je nu wel,’ zei ik ongelovig.

‘Ik meen het.’

‘Rustig, ik wil je niet uitlachen of zo.’

Het bleef even stil.

‘Gelukkig kan ik gedachten lezen,’ zei De Wroeter.

Ik probeerde niet te denken, hoewel dat moeilijk is.

‘Fijn voor jou,’ zei ik snel.

‘In deze onderwereld ben ik heer en meester.’

Niet te geloven.

‘Ik denk dat ik maar eens ga,’ zei ik.

De Wroeter leek me niet meer te horen, want hij zei:

‘Ik hoef niet meer te kunnen zien. Alles is in het verleden vastgelegd door onze voorouders. Niets in deze wereld is nog authentiek. Achter alles ligt slechts een domme reclameboodschap.’

Ik vroeg me af hoe een slechtziende zijn gedachten opschreef. Niet door wat hij zag maar door wat hij hoorde, vermoedde ik. Het leek erop dat de man mijn gedachten kon lezen, want hij zei:

‘Misschien kan ik met luisteren een deur naar een andere wereld openen. De aanwezigheid van geesten is slechts merkbaar op plaatsen waar alle zintuiglijke indrukken uitblijven.’

‘Ik denk dat het gezonder is met je hond in de buitenlucht te gaan wandelen,’ zei ik.

Ik had Pek als gezelschap.

‘Heb jij mijn hond gestolen?’ vroeg hij kwaad.

Het gesprek verliep anders dan ik had verwacht. Ik moest mijn grenzen verleggen maar wist niet zo snel hoe.

Onverwacht wierp De Wroeter zich op mij. Hij kreeg greep op mijn broekriem en trok er hard aan, maar met een ingenieuze worp die ik op 13-jarige leeftijd in de judoklas had geleerd smeedde ik hem op de grond. Ik vermoedde dat hij even sterk was als ik en rende voor mijn leven in de richting van de grotuitgang.

Eenmaal buiten haastte ik me om een zwaar rotsblok voor de opening te schuiven. Terwijl ik wegwandelde, stelde ik me voor dat De Wroeter hartverscheurend jammerde en dat er niets van te horen was. Ik dacht dat deze misdaad niet voor een moord kon doorgaan. Voortaan zou ik moorden zonder wapen.

‘Kom Pek,’ riep ik.

De pikzwarte labrador sprong uit het struikgewas en rende langs me door naar de veelkleurige Smart.

Met mijn collega Katoo Windeleer praatte ik over de meest uiteenlopende onderwerpen, maar het leek me beter niets van de wandelingen op mijn vrije dagen te vertellen. Het verhaal over mijn ontmoeting met De Wroeter zou argwaan wekken. Dat ik hem levend in de holsteen had begraven zou Katoo niet geloven. Hoe kon ik haar duidelijk maken dat het mij niet om de seks maar om haar schoonheid en intelligentie ging? Waarom bewoog de ene vrouw mij en de andere totaal niet? Waarom had ik mijn liefde voor Axelle Vandijk afgebroken?

Ik voelde me een stommerik. Er is een gezegde dat waar is: uit het oog uit het hart. Uiteindelijk maakte het niets uit of ik oude vriendinnen terugzag of niet. Zolang er andere vrouwen in de plaats kwamen, was alles in orde.

In de verte zag hij een tweetal jongens van vijftien graffiti op de kasteelmuur aanbrengen. Ze hadden net zo weinig respect voor het goed van een ander als betogers die hun woede op etalageruiten koelden.

‘Wat doen jullie daar?’ riep Boyke.

De jongens gingen er snel vandoor. Hij deed even alsof hij hen wilde achtervolgen. Vervolgens liep hij terug naar de poort, waar de naam van het kasteel prijkte: KASTEEL VAN HOLEN. De bewoners wilden geen pottenkijkers op hun terrein, de poort was gesloten.

Hij volgde het wandelpad dat langs de muur naar een dennenbos leidde. Ondertussen dacht hij aan zijn ouders. Hij had het rustige karakter van zijn vader geërfd, die in zijn vrije tijd meestal in zijn studeerkamer boeken had gelezen. Volgens zijn vader was het heel belangrijk om te weten hoe de mens was geëvolueerd om zijn toekomst te kunnen voorspellen. Als zijn vader niet studeerde, speelde hij op het accordeon dat hij van zijn vader had geërfd. Boykes moeder had hem geleerd vredelievend en tolerant tegenover medemensen te zijn. Hij probeerde met iedereen overeen te komen, maar sommige van zijn principes wilde hij niet opzijzetten. In plaats van compromissen sluiten moest je soms de knoop doorhakken en ervoor gaan.

Ineens trok iets kleurrijks zijn aandacht. Dichterbij hoorde hij gekreun van mensen. Nog geen tien meter van hem vandaan zag hij twee mensen in een innige omhelzing op de grond liggen. Ze hadden hun kleren nog aan maar alle knopen waren los. Gehurkt achter een boom keek hij toe.

Boyke schrok hevig van iets dat zijn rechterhand raakte. Tot zijn grote verbazing had een rottweiler aan zijn hand gelikt. Het dier keek hem trouw aan. Het was opmerkelijk dat de hond niet blafte. Het leek er veel op dat zijn baasjes hem vergeten waren terwijl ze in de openlucht vrijden.

‘Ga naar je baasje,’ fluisterde Boyke de hond toe en maakte een dreigende stap voorwaarts.

De hond keerde zich om en spurtte met de staart tussen zijn benen weg.

Boyke rept zich terug naar het pad en wandelde in de richting van een vijver.

Ik liep voorbij het kasteel op de heuvel. Vier sierankers op de zijgevel vormden het jaartal 1617. Het kasteel was enkel toegankelijk voor bezoekers van het restaurant, vandaar dat ik het links liet liggen. Ik draaide rechtsaf het park in. Een bord waarschuwde me: RESPECTEER NATUUR, STILTE, DIEREN EN PLANTEN, MAAR HONDEN AAN DE LEIBAND. Honden waren er niet welkom.

‘Pek, hou je op de achtergrond.’

De hond zette zich op haar achterste en krabde met haar achterpoot achter haar oor. Zij trok zich niets aan van borden, ook niet van: OPGEPAST MET VUUR.

De wandelweg was in een U-vorm uit de mergelsteen gehakt en enkele omgevallen bomen vormden een natuurlijk dak. De klimop had de meeste bomen overwoekerd. Alleen de honderdjarige eiken op een rijtje aan de rand van het park waren ervan verschoond. Ik zette de muzikspeler op mijn smartphone aan en liep swingend verder.

Niet veel later kwam ik bij een bos aan. Tussen de bomen herkende ik de luchtkoker van een ondergronds fort uit de tweede wereldoorlog. Een omheining en een bordje weerhielden me ervan de koker dichterbij te bekijken: VERBODEN TOEGANG VOOR ONBEVOEGDEN ARTIKEL 461 STRAFWETBOEK. Er vlogen meesjes rond en ik hoorde een specht tegen een stam tokkelen. Hier en daar vloog een boomklever en een gele kwikstaart van zijn schuilplaats weg. Pek voelde zich niet op haar gemak met het gevoelte.

De wandelweg splitste zich. Het ene pad, met aan weerszijden een rij van zware stenen, liep naar een oranje poort in boogvorm.

Het andere pad bood toegang tot een grot. Pek bleef aan de ingang zitten en keek me trouw na terwijl ik de mergelgrot binnenging.

De wanden waren gladgeschuurd. In het licht van enkele luchtgaten zag ik teksten, hartjes en jaartallen, inkerving over inkerving. Het geheel leek op een surrealistisch schilderij van mensen die zich hardnekkig aan een liefde vastklampten. Ik wist het zeker: liefde sleet en je partner kon ze zomaar afbreken. Anderen hadden de grot gebruikt om hun grote boodschap te doen. Iets verderop zag ik dwarse nissen in de gang.

Het geheel leek op een kruisvormige, ondergrondse kapel. De linkergang liep dood, maar buitenlicht viel naar binnen via een schacht in het plafond. Het bescheen een plek op de muur waar ik 1885 aflas. Helaas kon ik niet zoals stripheld Hans met een capsule in de tijd springen om te achterhalen wie de schrijver was geweest.

Ik had zin om ook iets in de muur te kerven en nam mijn huissleutels uit mijn jaszak. In de mening dat het een heel karwei zou worden, ging ik enthousiast aan de slag. Al snel bleek dat het gesteente zacht en gemakkelijk te bewerken was. Het leek me geen onmenselijk werk meer om er een kilometerslang gangenstelsel uit te graven. Enkele minuten later was ik al klaar met het inkerven van de datum, én mijn voornaam. Ik bekeek het kunstwerk met een tevreden gevoel.

Ik keerde me om, liep naar het kruispunt van gangen en zette mijn muzikspeler af om met een alert brein de andere gang te inspecteren. Toen mijn ogen zich aan het duister hadden aangepast, ging ik de pikzwarte nis in. Enkele meters verder stuitte ik op een loodrechte wand. Het plafond was donkerder dan de rest van de ondergrondse kamer. Toen ik met mijn vingertoppen de muur aanraakte, schoof mijn voet uit.

Ik dacht: *Shit*. Meteen wist ik wat er aan mijn schoen kleefde en waarvan het goedje afkomstig was. Zwarte silhouetten lieten zich van het plafond vallen en vlogen over mijn hoofd in de richting van de grotuitgang.

Met de fiets was het amper vijf minuutjes rijden van haar werk naar huis. Een boterham met magere kaas – dik gesmeerd – schrokte ze rechtstaand in de keuken naar binnen. Ze nam niet de tijd om koffie te zetten, want die kon ze straks gratis uit de machine op het werk halen.

Ze veegde stof terwijl ze haar gedachten de vrije loop liet, een therapie die vruchten had afgeworpen nadat Bran Vermolen haar de bons had gegeven. Hij was op het idee gekomen om als activiteit voor hun eerste afspraak aan een dropping mee te doen. Ze had met zijn uitrusting gelachen: een voorhistorisch zaklampje, een lange groene regenjas en een kapotte paraplu. Samen hadden ze vier uren in het pikkedonker naar plakkaatjes op bomen en borden langs wegen gezocht. Als kers op de taart hadden ze spek en eieren met een stuk taart gegeten. Ze had zo gehunkerd naar een kus of een streling van hem dat ze het rood stoplicht op groen had gezet, oranje overslaand.

Ze schrok van een geluid. Het was Flixie die via het dak van het naburige huis tot op de veranda van het dakappartement driehoog sprong. Het was tijd om weer aan het werk te gaan. Commissaris Vandijk gooidde de stofdoek in de kast en fietste weer naar haar werkplek.

Ik vervloekte mezelf omdat ik me in de donkere gang van de mergelgrot had gewaagd. Het kleverige goedje onder mijn schoenen wees op uitwerpselen van vleermuizen. Ik had hen in hun dagslaap gestoord. Gebukt liep ik terug naar de hoofdgang van de grot en zag in het licht van de uitgang een groep vliegende honden wegstuiven. Het was een hallucinant schouwspel dat in een film niet had misstaan.

Pek zat niet meer naast de ingang maar kwam vanonder een struik vandaan, sluipend over de grond, alsof zij elk moment een aanval verwachtte. Vermoedelijk hadden de vermeende vogels haar de stuipen op het lijf gejaagd.

‘Heb geen schrik, meisje. Kom, laten we gaan.’

De aardeweg liep kilometers ver lijnrecht naar een punt aan de horizon. Ik liep voorbij een kleine bol met een bordje erbij: PLUTO. Ik wandelde rustig verder en kwam bij een tweede bol: URANUS. Vervolgens liep ik langs nog een bol: NEPTUNUS. Nieuwsgierig stapte ik voort. De volgende bol had een aureooltje: SATURNUS. En toen zag ik de hekkensluis voor de rij van superplaneten: JUPITER. Ik voelde me verloren in de interstellaire ruimte waar niets dan leegte was.

Alweer trok een opmerkelijke sculptuur aan de rand van de weg mijn aandacht. Het was een zwerm klontjes, elk bovenop de punt van een ijzeren staaf met verschillende hoogte. In werkelijkheid waren er veel meer, maar de wereldmaker had zijn kunstwerk duidelijk willen vereenvoudigen: PLANETOÏDEN. Niet veel verder wandelde ik voorbij een rode bol: MARS. De planeten stonden nu veel dichter bij elkaar. Slechts een tiental meter verder vond ik een mooie weergave van mijn eigen planeet: AARDE. Nog een kleinere bol trok mijn aandacht: VENUS. Het negende kunstwerk stelde niet veel voor: MERCURIUS. Maar de laatste bol maakte dat weer goed: ZON. Het metalen ding overtrof alles wat ik ooit in de vorm van een kunstwerk had aanschouwd. Bovendien was de hele opstelling uniek omdat alle planeten van het stelsel hier op één lijn stonden.

De wandelweg had me tot aan een donker sparrenbos gebracht. In de pauze tussen twee liedjes hoorde ik enkel fladderende vogels en zingende soortgenoten, geen razende vliegtuigen, geen scheurende auto's, geen kakelende wandelaars. Pek liep dicht bij het struikgewas alsof ze zich elk moment wilde verstoppen. In de schemering merkte ik pas laat een rond bakstenen gebouw op met een bord ervoor: FLIR. Als je dat met een Engels accent uitsprak klonk het als *fleur*, het Franse woord voor *bloem*. Ik was nieuwsgierig en zette mijn muzikspeler af.

Ik schatte het torengedouw ongeveer vijftien meter hoog, voorzien van een kegelvormig dak met kijkgaten en een moderne schoorsteen. De diameter van de toren was minstens tien meter. Een loopbrug op een hoogte van vijf meter verbond hem met het

huis. Terwijl ik het gebouw naderde herinnerde ik me de betekenis van de afkorting. *Forward Looking Infra Red* was een systeem waarmee je in het donker warmtebronnen gemakkelijk kon zien. De politie, de brandweer en het leger gebruikten die technologie alom.

Ik liep rond in de hoop een deur te vinden, maar een vrouwenstem met Nederlands accent riep me tot de orde.

‘Wat moet jij hier?’

Een rondborstige, zwarte vrouw hing half uit een venster.

‘Ik schrijf een boek over vreemde dingen die ik tijdens mijn boswandelingen aantref. Dit huis hoort daar gegarandeerd bij en ik vroeg me af of ik eens een kijkje mocht nemen?’

‘Hoe heet jij?’

‘Bran Vermolen.’

‘Ken ik niet. Is dat misschien een pseudoniem?’

Een beginnende schrijver was al blij als hij erkenning onder zijn eigen naam kreeg.

‘Ik ben een schrijver in spe, mijn zinnen zijn nog niet volmaakt en ik moet wat meer dialogen in mijn teksten verwerken,’ vertelde ik haar naar waarheid.

‘Dan is het goed.’

Ik was blij dat een uitgeverij de tijd had genomen om mijn boeken te lezen en uitgebreid te reageren, maar hun kritiek was hard aangekomen: mijn boeken waren niet te publiceren. Ik had me voorgenomen niet meer in onmogelijke situaties te verzeilen en minder met woorden te spelen, maar dat was moeilijk.

‘Wat is jouw naam?’

‘Ami Nata,’ zei ze, ‘kom binnen. Ik zal de trap laten zakken.’

Een geratel haalde me uit mijn dagdroom waarin ik met mijn blanke paal haar donkere schacht binnendrong. Ik ging terzijde staan zodat ze de trap ongehinderd kon neerlaten.

‘De hond blijft buiten,’ riep ze me nog na.

Ik keek neer op Pek en zei:

‘Hoor je dat Pek? Zoek iets om te spelen in die tuin van haar.’

De hond slenterde over de kiezels naar een brugje over een vijver, waarschijnlijk om daar in de zon te slapen.

Voorzichtig beklom ik de trapladder, gelukkig was er een reiling. Het was een heel karwei omdat ik last van hoogtevrees had. Ik kwam uit op een bordes, waar de zwarte vrouw me tegemoetkwam. Ze was op de goede plaatsen rond en droeg een lang zwart kleed met aan de linkerkant een split tot op haar heup.

Ami's volle lippen bewogen. Ik concentreerde me snel op wat ze zei:

‘Kom binnen en maak het je comfortabel.’

Haar stem klonk betoverend.

‘Dankjewel,’ zei ik en stapte door de raamopening.

Terwijl Ami de loopbrug weer omhoog trok inspecteerde ik de kamer. Ze was bemeubeld met een ronde tweepersoonszetel, een eenpersoonszetel en een grote kast. Zonlicht viel binnen via de hoge ramen. Het licht weerkaatste in de ruitjes van de kast. Ik zette me in de eenpersoonszetel en wachtte af.

Toen Ami weer naar binnen kwam, vroeg ze:

‘Wil je iets drinken?’

‘Ik heb dorst gekregen van de klimpartij.’

‘Een biertje? Of iets anders?’

Ik had zin in iets heets.

‘Graag een kop koffie als dat kan.’

‘Een minuutje,’ zei ze en verliet de kamer.

Het was verwonderlijk dat ze niet vroeg wat ik kwam doen.

Terwijl ze weg was, inspecteerde ik de torenkamer. Achter het glas van de antieke kast stonden enkele modellen van motorfietsen. Ik trok aan de bronzen hanger van een van de laden. Die was gevuld met knikkers, de grootste waren van metaal en glommen. Een ervan had zo'n mooie glans dat ik hem eruit nam. Ik keek ernaar terwijl hij op mijn handpalm lag. Hij betoverde me zo erg dat ik hem in mijn jaszak liet glijden. Voorzichtig deed ik de lade weer dicht.

Ik kon mijn nieuwsgierigheid niet de baas en draaide de sierlijke sleutel om van het deurtje eronder. Die kast was gevuld met

boeken. De omslagen en titels maakten me duidelijk dat Ami van fantasieboeken hield. Naderende voetstappen weerklonken in de gang. Snel sloot ik het kastdeurtje en zette me terug in de zetel.

Ami kwam binnen met een houten dienblad, bovenop stond een dampende pot koffie en twee kopjes van het mooiste porselein.

‘Je verzamelt motormodellen, dat is vreemd voor een vrouw.’

Ami die bezig was de koffie in te schenken, keek verwonderd op en zei:

‘Die dingen zijn van mijn vriend.’

Ze nam plaats in de grote zetel, nam haar kopje koffie en wachtte tot ik aanstalten maakte om ook van mijn kop te drinken.

‘Gezondheid,’ zei ik idioot, ‘heb jij ook een verzamelwoede?’

‘Ik verzamel sterren.’

‘Dan ben je een sterrenwichelaar.’

‘Mij interesseert alles wat buiten de aarde ligt.’

Ik hield meer van alles wat leefde op aarde omdat ik vermoedde dat er niet veel leven erbuiten was.

‘Vertel eens,’ zei ik.

‘Niets is wat het lijkt buiten de aarde, zelfs de zon staat niet daar waar we haar zien.’

Ik had er niet eerder over nagedacht, maar ze had gelijk.

‘Nu je het zegt, het zonlicht heeft acht minuten nodig om de aarde te bereiken,’ zei ik.

Er viel me nog iets te binnen en zei:

‘En uit het zwarte gat in het centrum van ons melkwegstelsel komt geen licht.’

Ze glimlachte. Enthousiast vertelde ze over de geboorte en de dood van het heelal. Ik luisterde heel geïnteresseerd, want ze wist er meer van dan ik.

Het krakende geluid van een deur onderbrak ons gesprek over ruimte en tijd.

‘Maak kennis met mijn lieve poesje,’ zei Ami terwijl de lapjeskat op haar schoot sprong.

Ik moest een dubbelzinnige gedachte uit mijn brein weren, maar ik kon haar split moeilijk negeren. De lap stof was van haar been gevallen en ik ving een glimp op van de plaats waar haar immense dijnen bij elkaar kwamen.

Ami aaide de poes en zette ze terug op de grond.

‘Wat betekent het bord voor het huis?’ vroeg ik.

Ami glimlachte en vroeg:

‘Kun je dat zelf niet afleiden?’

FLIR. Fleur. Bloem. Bloempje plukken? Ik wist niet of ze gedachten kon lezen, maar ze spreidde langzaam haar benen.

‘Een of andere seksuele toestand,’ probeerde ik.

‘Ik run een zaak van callgirls, maar ik kan er zelf ook wat van.’

Ami keek me geil aan. Ik liet mijn blik zakken en zag dat ze een scharlakenrode slip droeg. Ze bewoog haar beide handpalmen vanaf haar knieën langs de binnenkant van haar dijbenen omhoog en vroeg:

‘Wil je mijn zwarte gat ook eens zien?’

‘Daar hoef ik niet lang over na te denken,’ zei ik.

Ik ging voor haar op mijn knieën zitten en liet mijn hand over haar mollige benen glijden. Dichterbij zag ik de smalle ritssluiting in haar slip.

‘Mag ik?’

‘Moet je dat nog vragen,’ zei ze wulps terwijl ze haar benen lichtjes heen en weer bewoog.

Ik begroef mijn hoofd in haar kruis en mijn geslachtsorgaan begon een eigen leven te leiden.

Ze zaten op hun bestelling te wachten in het café-restaurant DE KONING DRINKT. Commissaris Vandijk wist niet of Derijke haar voor de gek hield toen hij zei:

‘De veldwachter die ontdekt heeft dat de holsteen was afgesloten en het levenloze lichaam van een wandelaar erachter heeft aangetroffen, schrijft in zijn rapport dat de steen niet zomaar voor de opening kon rollen.’

‘Met de hulp van Onze-Lieve-Heer misschien?’

Vandijk zag een parallel in het verhaal van Jezus’ verrijzenis, maar toen had een engel de steen voor de grafopening wéggerold.

‘Het is een archeologische site, ze ligt niet ver hiervandaan,’ zei Derijke.

Vandijk wenste op haar beurt niet te reageren. Derijke had haar in een zwak moment verteld dat hij spijt had dat hij zijn ouders niet harder had tegengewerkt toen zij wilden dat hij de politeschool zou volgen. In de voetsporen van zijn vader lopen – de pennenlikker noemde Derijke hem – had hem helemaal geen goed idee geleken. Hij had liever archeologie gestudeerd.

‘Luister je nog?’

Vandijk knipperde met haar ogen en keek Derijke als een verliefde puppy aan. Derijke was voor haar te serieus, anders had hij zeker een huwbare man kunnen zijn.

‘Wat heb je?’ vroeg hij.

‘Niets, ik heb alleen zin om gek te doen. Laat je eens gaan Staf, we leven niet om te werken. Drink nog een geuze.’

Derijke trok een verwonderd gezicht en vroeg:

‘Wil je de seriemoordenaar niet klissen?’

‘Jawel, maar alle sporen lopen dood, ook dat van de rode Alfa.’

‘Ik kan er toch ook niets aan doen dat ze allemaal geel waren.’

‘Nee, maar ik hoop dat je snel een ander spoor ruikt.’

‘Wel, dat heb ik. Aan de balie lag deze folder, en daarin staat dat een ondergrondse gang naar het kasteel leidt.’

‘Dat is interessant,’ zei Vandijk, ‘dan kun je eindelijk aan je archeologische opgravingen beginnen.’

Derijke keek haar met een fronsende blik aan en vroeg:

‘Lach je mij misschien uit?’

‘Nee Staf, helemaal niet, ik kan het niet laten je te plagen.’

Derijke liet zijn koele gedrag varen en zei:

‘Axelle, als je niet zo wispelturig was zou ik met je trouwen.’

Even wist ze niet waar ze was en wie ze voor zich had. Toen Derijke begon te schateren, werd het haar duidelijk dat hij haar op zijn beurt voor de gek hield.

‘Eerst eten,’ zei Vandijk van haar stuk gebracht.

Ze ging rechter zitten, nam demonstratief het mes in de linkerhand en de vork in de rechterhand, omhooggestoken en klaar om aan te vallen.

Derijke keek achterom en zag de bevallige dienstster naar hun tafeltje komen, balancerend met twee op haar handpalmen rustende schotels.

Boyke had met Gerard afgesproken om een stapje in de wereld te zetten, maar hij was te laat omdat hij te lang had staan loeren naar het minnend koppel in het bos. Hij vond het gek dat hij zich hetero voelde terwijl Gerard, een man, erin slaagde hem seksueel te be-roeren. De afwezigheid van zijn liefje tijdens zijn moordende leven had hem ertoe gebracht zijn genegenheid naar Gerard te verschuiven. Als huurling had Boyke zich als Superman gevoeld, niet de filmheld maar de stripheld. Samen met zijn collega-soldaten had hij het kwaad bestreden, ook al kon je dat nooit uitroeien.

Al peinzend over de zin van het leven kwam hij bij het kasteel van Gerard aan. Het lag aan de rand van een bos. Met die kegeldakjes leek het uit een sprookjesboek ontsnapt te zijn. Een ingenieuze loopbrug op de tweede verdieping verbond het huis met een heuse toren. De poort van het domein was open. Er stond geen auto op de inrit en de open garagepoort maakte duidelijk dat iemand was weggereden, maar dat er ook iemand thuis was.

Wie niet wist hoe de loopbrug werkte, kwam er nooit in. Boyke baande zich een weg door het huis via de garage naar de hal, over de immense ronde trap naar de eerste verdieping tot aan een kruispunt van gangen, waar hij rechts afsloeg en de steile trap naar de tweede verdieping besteeg. De ruimte had iets van een wachtkamer bij de dokter, maar veel smakelijker ingericht. Mythologische beelden stonden in hoeken en nissen.

Boyke liep naar het beeld van een vrouw die met haar rechterhand naar iets onzichtbaars in de lucht wees. Een aandachtige bezoeker zou kunnen zien dat ze naar een plaats in de muur iets boven haar hoofd wees. Daar hing een klein portret van een naakt. Net op de plaats waar de rechtertepel van de abstracte vrouw was getekend zat de knop van een verborgen deur. Hij kon zichzelf een goede vriend van Gerard noemen, want anders had hij hem dat geheim nooit verteld.

Boyke drukte zachtjes op het knopje. Met een aantal seconden vertraging ging een gedeelte van de houten muur open. De kat had blijkbaar zitten wachten, want ze glipte snel door de manshoge opening. Boyke duwde het paneel verder open, kroop door de opening en deed het achter zich weer dicht. Nu stond hij in een kleine veranda met een glazen deur die openstond. Via de deur stapte Boyke op de houten loopbrug aan de buitenkant van het kasteel en liep naar de overkant.

Hij opende de massieve deur zonder te kloppen maar hield zich in toen hij een mannenstem hoorde zeggen:

‘Klaar?’

Dat was niet de stem van Gerard Schietijzer.

‘Daar zul jij voor moeten zorgen,’ zei een vrouwenstem waarin Boyke Gerards vriendin herkende.

Hij piepte door de deurspleet en zag hoe de zwarte vrouw het stof van haar splitrok opzij legde en haar benen heen en weer bewoog alsof het binnen in haar veel te heet was. Een man zat op zijn knieën voor haar en reikte met zijn hand naar haar kruis.

Per vergissing duwde Boyke tegen de deur die verder openviel. Het stel keek betrapt van hun bezigheid op. Boyke wist niet goed hoe hij in deze vervelende situatie moest reageren. Hij was gekomen om te filosoferen, maar in zijn achterhoofd had ook de mogelijkheid op een stoeipartijtje met de zwarte meegespeeld. Daarom vroeg hij:

‘Zin in een trioetje?’

Iets dreef de geknielde man naar razernij. Hij duwde Boyke omver en begon de kleren van zijn lijf te rukken. Binnen de kortste keren lag Boyke naakt op de grond, met alleen zijn kousen en schoenen aan. Gerards vriendin zat in de sofa met opgetrokken benen en schreeuwde om hulp.

Boyke probeerde zich uit de greep van de waanzinnige man te bevrijden, maar dat maakte hem nog woedender. De aanvaller draaide Boyke met een bruuske ruk op zijn buik waarbij zijn handen onder zijn borst bleven vastzitten. Spartelend probeerde hij zich te bevrijden, tot een stekende pijn in zijn achterwerk hem duidelijk maakte dat het seksspelletje uit de hand liep. Een tweede stoot van het ding deed hem naar adem happen, bovendien doorschoot pijn zijn lijf zoals hij het nog nooit had gevoeld. Hij begreep ineens dat sterven snel kon gaan. Hij had niets beters te doen dan de geest te geven.

Als ik lag te vrijen knapte ik meestal af op dingen die me uit mijn concentratie haalden. Nu schrok ik van een kriepende deur. Ik draaide mij om en ving de blik van een man die mijn evenbeeld kon zijn. Op de koop toe vroeg hij:

‘Mag ik meedoen?’

Het beest kwam in mij vrij. Ik gooide me op de lijkbleke man waardoor we samen op de grond vielen. Ik scheurde de kleren van zijn lijf. Ami kwam niet tussenbeide, maar haar geschreeuw werkte me op mijn zenuwen. Ik draaide de bleekscheet in een handomdraai op zijn buik en hield hem gemakkelijk in bedwang. Vervolgens zocht ik de kamer af naar iets waarmee ik hem kon afmaken. Mijn blik viel op een stoffer die in de hoek tegen de muur stond. Het idee dat in me opkwam leek me iets te pervers, maar de sfeer was genoeg erotisch geladen om aan unieke seks toe te komen.

Ik greep de plooibare plumeau en ramde hem in zijn achterwerk. De bleekscheet pufte en kuchte hevig. Ik stootte nogmaals toe. Niet veel later vloeiende veel bloed, de man bleef slap liggen.

Ami staarde me vanaf de sofa catatonisch aan. Ze keek door me heen, maar het beeld voor haar geestes oog moest mooi zijn, want een glimlach verscheen rond haar mond terwijl ze het stof van haar rok over haar naakte benen trok.

‘Bedankt voor de uiteenzetting over de zwarte gaten,’ zei ik en liep naar de glazen deur waarlangs ik was gekomen.

Het was beter geen getuigen achter te laten, maar ik voelde me voldoende bevredigd en liet haar leven. Terwijl ik de loopbrug afliet, dacht ik na over mijn eigen geestestoestand. Was ik psychotisch of moest ik de oorzaak zoeken in een vernedering die ik als kind niet goed had aangekund, of waarvan ik niet geweten had hoe ik die op een normale manier kon afvoeren? Ik herinnerde me geen seks met familieleden en ik vertoonde geen asociaal gedrag, al moet ik zeggen dat ik seks met mijn vriendinnen uit de weg ging om de bevolkingsgroei een halt toe te roepen. Krankzinnig was ik ook niet, ik was enkel bang van mezelf.

Toen ik weer buiten aan de voet van de toren stond, kwam Pek naast me staan.

‘Heb je je geamuseerd tijdens mijn afwezigheid?’

Pek niesde en draaide zich hooghartig om.

In de auto onderweg van de bioscoop naar huis vroeg ik me af of ik Joei, die naast me zat, over Ami Nata moest vertellen, hoe ik haar bleke vriend van kant had gemaakt en dat ik geen schrik had om gevat te worden. Maar dat kon ik de jongen niet aandoen.

Ami kon niet bij de politie gaan uithuilen vanwege haar illegale beroepsbezigheid. Wellicht kende ze mensen in het milieu die het opruimen van de bleekscheet voor hun rekening wilden nemen.

Ik reed de auto in de garage en we stapten uit. Joei wachtte terwijl ik de garagepoort sloot. Ik keek omhoog en zag het sterrenbeeld van de draak tussen Grote Beer en Cassiopeia staan. Met de fantasie die ik bezat herkende ik er gemakkelijk het driehoekige hoofd en de lange staart van een woeste draak in.

‘Joei, kijk daar eens?’

‘Waar?’ vroeg hij.
Hij was meer geïnteresseerd dan andere keren.
‘Daar,’ zei ik en wees de goede richting aan, ‘de draak.’
‘Ik zie daar geen draak in,’ zei Joei na enige tijd.
‘Maar je kunt hem gemakkelijk in de nachthemel vinden.’
Het enige dat ik hem wilde leren was dat je je op de sterren kon oriënteren als je verloren was gelopen.

Boyke keek vanuit zijn auto naar het kasteeldomein. Links van de asfaltweg die pijlrecht door het bos aangelegd was, stond een bord: KASTEEL TERAARDE. De auteur van het kastelenboek wist niet waar de naam vandaan kwam. Het was niet groot noch oud, en het was te veel gerestaureerd.

Het was toevallig Valentijnsdag. Voor zich uitstarend dacht hij aan zijn oom Gregor Gelluck. Boyke had diens acht dagboeken nog eens doorgenomen. Daaruit bleek hoeveel vriendinnetjes hij wel had gehad. De man had het nooit over zijn moeder, wel over zijn vader Fred die volgens hem op Nostradamus leek, een profeet die niemand had geloofd en een schrijver die zijn eigen boeken had uitgegeven omdat geen enkele uitgeverij zijn knotsgekke verhalen wilde verkopen.

Fred Gregors verhalen waren een doolhof van emoties en intriges. Hij was een dromer, want hij had het over grote kastelen, kale kamers, sleutels die niet pasten op deuren die er geen waren. Boyke stelde zich voor dat hij door het bos naar een poort liep, vervolgens een kasteel binnen wandelde, zich naar een verborgen kamer begaf, een sleutel in het slot stak, een deur ontsloot en een droom droomde. Misschien kon hij uit die ervaring een les trekken die de mensheid eindelijk wat vooruithielp.

Hij stapte uit de auto en begon zijn wandeling. Aan de poort twijfelde hij. Volgens het kastelenboek stond het kasteel open voor bezoekers, maar je kon toch niet zomaar aankloppen en binnengaan, ofwel? Zijn nieuwsgierigheid won het en hij liep door de poort, vervolgens wandelde hij naar de voordeur en belde aan. In de hal weerklonk een moderne dingdong.

Een tiental seconden later ging het lampje boven de deur aan; het licht verblindde hem. Iemand morrelde in het sleutelgat waarna de zware deur geluidloos openging. Een jongeman verscheen in de deuropening. Hij was rond de veertig, kalend met bijna witte bakkebaarden, en hij zag er gedistingeerd uit.

Boyke viel meteen in huis en vroeg:

‘Is hier de uitgeverij Hiernamaals gevestigd?’

‘Inderdaad, kom binnen. Wij hadden een afspraak, geloof ik.’

Boyke achtte het niet nodig te reageren en ging binnen.

De uitgever ging hem voor naar een mooie studeerkamer. Op het bureau stonden twee computerschermen naast elkaar.

‘Gaat u zitten,’ zei de uitgever, ‘wat wenst u te drinken?’

‘Een thee alstublieft,’ zei Boyke terwijl hij het zich gemakkelijk maakte in een leren zetel.

‘Ik ga even thee in de keuken bestellen,’ zei de uitgever en hij verdween door een hoge deur.

‘Dank u.’

Beleefd zijn was de boodschap. Zijn moeder was erin geslaagd een fatsoenlijke jongen van hem te maken. Alleen jammer dat hij een handicap had. Dat was niet slecht zien of horen, maar moeilijk ademen. Zijn moeder noemde het nog steeds CARA, maar eigenlijk heette het nu COPD.

Hij liet zijn blik over de boekenkast gaan. Veel rugtitels verwezen naar allerlei godsdiensten. Boyke had zich ooit laten verleiden om misdienaar te spelen. Zijn interesse voor de wereldgodsdiensten had hem kennis bijgebracht, en die had ervoor gezorgd dat hij van het idee om pater of priester te worden, had afgezien. De godsdiensten hadden hun magie verloren. Ze hadden de mensen ooit verklaringen gegeven voor het reilen en zeilen van de aarde in de kosmos. Nu leek het allemaal op hersenspoeling. Hij had de valstrik voortijdig herkend, want god zat in de details.

Boyke droomde weg bij het zien van boeken met rugtitels over allerlei exotische landen. Hij had ook veel gereisd. Nadat hij zijn leerperiode als bakker had afgemaakt, was hij op een tweedehandse motorfiets van zijn geboortedorp weggereden. Hij was op zoek gegaan naar de gebieden die hij op plaatjes in boeken en op tv had gezien. Reed hij een bekend plaatje binnen, dan wist hij dat hij op zijn bestemming was.

Hij schrok op van de uitgever die ineens weer in de kamer was en vroeg:

‘Hebt u uw boeken bij?’

‘Zeker,’ zei Boyke en nam zijn plastic zakje van de vloer op.

‘Laat eens zien,’ zei de uitgever ongeduldig.

‘Ik heb meer boeken geschreven, maar ik heb alleen de meest interessante meegebracht,’ zei Boyke terwijl hij ze overhandigde.

De uitgever nam ze vanachter zijn bureau aan en zei:

‘Ik kan je al één raad geven. Sommige schrijvers denken dat ze veel boeken moeten schrijven, maar je kunt je beter concentreren op één boek en dat zo goed mogelijk afwerken.’

Boyke zag het anders. Als de uitgever zijn recentste boek wilde publiceren, kon hij ook zijn oudere werk vanonder het stof halen.

De uitgever doorbladerde de boeken en leek sprakeloos. Hij las de achterplaten na en zei:

‘Je verzorgt je werk. Je stijl staat me aan.’

Een bejaarde vrouw kwam binnen met een houten blad waarop twee dampende theekopjes stonden. Ze zette alles op het bureau en ging weer weg zonder één blik op Boyke te werpen.

‘Dank u,’ zei Boyke.

Hij dacht: *Niet alleen voor de thee maar ook voor de mooie woorden.*

De uitgever bladerde verder in een boek en liet Boyke de tijd om aan zijn thee te nippen.

‘Je onderwerpen lijken me zo onmogelijk.’

Daar had je de donkere wolk aan de heldere hemel. Boyke vond het geen goed voorteken en zette zich schrap voor het verdicht.

Opeens weerklonk een melodietje.

‘Een momentje,’ zei de uitgever en haalde een telefoon uit zijn broekzak.

‘Hallo?... Ja?... Oké... Nee, eh... Misschien... Hu-huh...’

De uitgever stond al pratend op, liep door de open deur de gang in en verdween uit het zicht. Zijn stemgeluid verzwakte en viel weg met het dichtklappen van een deur die Boyke niet kon zien. Hij wist

niet zo goed wat hij ervan moest denken, maar hij kreeg niet veel tijd om dat te doen. Onverwacht stond de meid weer in de kamer, en die zei:

‘Meneer moest onverwacht weg en excuseert zich. Hij zal u nog iets laten weten.’

Schepte de uitgever zo schrijvers in spe af omdat hij het niet over zijn hart kreeg ze uit te leggen dat ze zich beter op een ander hobby toelegden?

‘Dan ga ik maar,’ zei Boyke.

De meid liet hem uit.

‘Goedendag mevrouw,’ zei hij.

‘Veel geluk met de boeken,’ zei ze.

Boyke vergat van verwondering om haar te bedanken.

Terwijl hij van het huis wegliep, waagde hij een blik achterom. De meid stond nog in de deuropening. De scène had iets triests, want Boyke herkende in haar zijn moeder die hem uitzwaaide als hij voor de zoveelste keer de wijde wereld in trok.

De uitgever was door de mazen van het net geglipt.

Mijn bedevaart begon met een bezoek aan een kapel aan de rand van een bos. Het was opgericht in vakwerkbouw met kleine klokrentoren en rieten zadeldak. Binnen had Jezus Christus de ereplaats gekregen, aan het kruis weliswaar. Rechts van hem stond Bernadette op haar sokkel, links alomtegenwoordig Onze-Lieve-Vrouw, dit keer die Van De Zeven Weeën.

Ik vervolgde mijn wandeling en kwam uit bij een gerestaureerde watermolen. Ze draaide niet en volgens een plakkaat mocht ik het land eromheen niet bewandelen: HOOILAND NIET BETREDEN. Er was wel een verhoogd pad op houten paaltjes om geen natte voeten te krijgen. Over dat pad wandelde ik verder.

Niet veel later kwam een koppel met hond me tegemoet. De langharige jongeman bukte zich om zijn hond de leiband om te doen. Dat vond ik heel verstandig. Ik keek om me heen en begreep dat Pek zichzelf al in veiligheid had gebracht.

‘Zijn naam is Kannibaal,’ zei de jongeman in het voorbijgaan.
Zijn vriendin giechelde, maar ik vond het niet geestig.

Een plakkaat iets verderop waarschuwde me: HET BESTUUR IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR GEBEURLIJKE ONGEVALLLEN. Gelukkig vond ik mijn zelfbeheersing terug door het rustgevende effect van de fluitende vogels, anders had ik de jongeman zijn kop gesneld.

Ik schoof meermaals gevaarlijk uit op het modderige pad, ook omdat de helling steiler werd. Wat ik als de top van de heuvel had aanzien, bleek een plateau te zijn. Daar was de wandelweg gemakkelijker begaanbaar; hij leek op een tunnel omdat de toppen van de struiken aan weerskanten tegen elkaar kwamen en zo een dak vormden.

Uiteindelijk kwam ik bij een pittoresk cafeetje aan.

‘Pek, je weet wat ik van jou verwacht, hé?’

Zoals de hond op haar achterste zat, zo was ze op haar mooist.

Ik deed de glazen deur open en ging de warme ruimte binnen.

Omdat alle tafeltjes bezet waren, zette ik me aan de toog.

‘Wat mag het zijn?’ vroeg de vrouw achter de toog.

Het modern gekapte haar maakte haar jonger dan ze volgens mij was.

‘Een kop koffie alstublieft.’

‘Komt eraan,’ zei ze.

Een minuut later stond de dampende kop voor mij. Er lagen twee koekjes op het bordje, allebei in de vorm van een plantenblad met bovenop een groen cirkeltje als versiering. Ze smaakten naar zandkoekjes en knisperden alsof ik op droge bladeren beet.

‘Lekker?’ vroeg de vrouw die even niets om handen had.

‘Dat valt mee,’ zei ik.

‘Het is mijn eigen recept.’

‘Proficiat.’

Ze nam het gelukkig als een compliment aan.

‘Wil je er nog een?’

Ik knikte.

Ze nam een koekje uit de plastic zak en overhandigde het me. Toen ik haar hand aanraakte, veranderde de vrouw in een ander wezen.

Het politiewerk had zo zijn voor- en nadelen. Axelle moest af en toe permanentie doen en in ploeg werken. Niet alleen het bureau- en terreinwerk was belangrijk, conditietraining was ook nodig. Vandaar dat ze tijdens de werkuren aan sport mocht doen.

Axelle Vandijk had een partijtje zaalvoetbal achter de rug en liep naar de douchehokjes. Terwijl ze zich waste haalde ze een mooie herinnering op van de vijf jaar oudere Bran Vermolen die haar het hof had gemaakt. Zijn vriend had haar via de telefoon gevraagd om naar het cybercafé te komen; het moest een verrassing zijn. Daar had Bran haar een mooie ring geschonken en gevraagd of zij zijn meisje wilde zijn. Ze had hem het groene licht gegeven en hij had haar op de mond mogen kussen. Of ze zijn vrouw wilde worden, zou hij haar later nog eens vragen, maar dat was er niet meer van gekomen.

Haar lichaam reageerde op haar wrijvende handen en het sprenkelende water. De douchekop gebruikte ze nu eens voor een ander doeleind waardoor ze niet veel later schokkend klaarkwam.

De vrouw achter de toog zag er ineens veel jonger uit dan eerst. In haar gezicht herkende ik een schijn van medelijden. Was dit het effect van de zandkoekjes?

Iemand tikte me langs achter aan, niet op mijn schouder maar ter hoogte van mijn rechterbil. Ik draaide me om en schrok van de zeven dwergen die in een halve cirkel achter mij stonden. Mijn eerste vraag aan mezelf was: *Waar is Sneeuwwitje?*

Een tweede blik op mijn gezelschap leerde me dat ze meer op dieren leken dan op kleine mensen: een vlindermannetje, een rups-vrouwtje, een bladmannetje, een dennenappelvrouwtje, een muiswifje, een besje en een doodskopaapje. Maar het bonte gezelschap had geen kleren aan. Dat het mannetjes en vrouwtjes waren, zag ik

aan hun uitgesproken menselijke genitaliën. Ze dansten op de plaats, elk deed dat in een andere stijl. Het was een gek gezicht.

Het rupsvrouwkje stak haar wijsvingertje belerend op en zei: 'Niets is wat het lijkt.'

Het leek veel op een waarschuwing. Ik wilde vragen wie ze waren en wat ze kwamen doen, maar de wezentjes verdwenen spoor-slags. Geschrokken draaide ik me om en stond weer oog in oog met de oudere vrouw achter de toog. Ze verwachtte blijkbaar iets van mij, want ze vroeg:

'En?'

Had ze me gevraagd of ik nog een koekje wilde?

'Nee, dank u,' probeerde ik.

De vrouw keek me kwaad aan en zei:

'Ga weg of ik roep mijn man.'

Mijn jas moest ik niet aantrekken omdat ik hem nog aanhad.

'Nog een fijne dag,' zei ik en stapte op.

De koude wind sneed in mijn gezicht. Pek had zich buiten in een luw hoekje opgerold en zich te slapen gelegd.

'Pek, wijs me de weg,' zei ik en zette mijn muzikspeler aan.

Het dier rekte zich uit en liep me voor in de richting van het wandelpad. Waarom de vrouw me de deur had gewezen, ontging me volledig, maar het was wel meegenomen dat ik niet had moeten betalen.

Ik liep over het veld naar het donkere bos. De overgang van akker naar bos had iets van een natuurlijke grens waarachter zich een heel andere wereld schuilhield. Ik twijfelde even en graaide mijn moed bij elkaar, waarna ik beslist het bos inliep. De instrumentale muziek op mijn smartphone gaf me moed.

Rechts van mij lagen twee besneeuwde heuvels tussen de bomen. Ik week van het wandelpad af en betrad een zachte, krakende ondergrond. Ik baande me een weg tussen de bomen naar de top van de heuvel waar veel minder begroeiing was. Op de top bleef ik stilstaan en keek rond. De zon bescheen mijn gezicht en haar warmte joeg de kilte uit mijn lijf.

Ineens baadde de omgeving in een fel licht. Uit de oortjes van mijn muzikspeler weerklonken violen en tromgeroffel. Ik zette het ding af zodat ik de bosgeluiden beter kon horen. Tot mijn verbazing weerklonk het klakkende geluid van een houten valdeur gevolgd door een snok aan een touw, een korte kreun en daarna gejuich van mensen.

Hoorngeschal verbrak de betovering. Het felle licht ging uit en ik stond weer in mijn eigen werkelijkheid. Was ik getuige van een ophanging? Was ik door een tijdlus gesprongen waarover ik in het blauwe boek had gelezen? Ik stelde me voor dat mijn stripheldin Yoko Tsuno ruimte en tijd had doorkruist om mij uit die benarde situatie te bevrijden.

Terwijl ik de helling afrende weerklonk geblaf voor mij. Het was een kleine witte hond met kort haar. Ik bleef stokstijf staan in de hoop dat de truc niet alleen bij beren maar ook bij honden werkte. De hond bleef op een afstand en blafte de longen uit zijn lijf.

‘Turbo,’ riep een vrouwenstem, als een engel uit de hemel.

De hond stopte met blaffen en begon te kwispelen. Hij bleef me aandachtig aankijken. Ik zocht de omgeving naar Pek af, maar zij was nergens te bespeuren.

Vanachter een dikke boom kwam een knappe vrouw tevoorschijn. Haar wangetjes waren blozend roze. Ze droeg een oranje sjaaltje rond haar nek, een bruine leren jekker tot aan het middel en een gele lange broek. Ze leek op Bernadette, met hoofddoek en kortademig. Ik herkende in haar gezicht de trekken van mijn ex-vriendin.

‘Toffe naam,’ zei ik.

‘Ken jij mijn naam dan?’ vroeg ze verwonderd.

Ze zag niet onmiddellijk haar vergissing in.

‘Ik bedoel de hond.’

De vrouw glimlachte. Mijn hart gloeide, maar mijn voeten waren ijskoud. Ik voelde me Niemand die Iemand ontmoette.

Turbo kwispelde. Hij verwachtte dat zijn baasje elk moment een tennisbal of een stok in de lucht zou gooien.

‘Wat doe jij hier?’ vroeg ze.

‘Ik zoek de houten man,’ fantaseerde ik erop los.

In plaats van goud, zilver of brons waarnaar iedereen op zoek was, nam ik genoeg met doodgewoon hout.

Ze dacht even na en leek het idee niet vreemd te vinden.

‘Kom mee,’ zei ze, ‘volg me maar.’

Ik liep haar zwiingend achterna en hoopte dat Pek ongezien volgde. Het wandelpad boog achter de heuvel om en leek een heel andere kant uit te gaan. Het was afgezet door houten paaltjes met horizontale latten ertussen. Een vijftal meter achter de lage omheining stond een opmerkelijk bord: KWETSBAAR GEBIED NIET BETREDEN.

We kwamen aan bij een raar bouwsel. Ik dacht dat het een kapel was aan de twee spitse torentjes te oordelen. Alle vensters waren dichtgeslagen met houten planken en er was geen deur. De zijgevel van mergelblokken was van boven tot onder ingekerfd met namen en data. Ik vermoedde dat sommige voorbijgangers een ladder gebruikt hadden om er hun visitekaartje achter te laten.

‘Wat een mooi uitzicht, vind je niet?’ vroeg de vrouw die een heel andere kant opkeek.

De heuvelrug was ontdaan van alle bomen. In de verte, aan de overkant van het meer, stond een kasteel. Vogelgezag vrolijkte de plaats op, maar voor Pek was het daardoor juist een griezelige plek.

‘Dit is prachtig,’ zei ik.

Een oude visser die zijn vislijn in het meer had uitgegooid stak zijn hand naar mij op.

Een wolk overschaduwde het bos waardoor de omgeving plots veranderde. Mijn vrouwelijke gids was haar gezonde kleur verloren en de dennenbomen leken in elkaar te groeien tot een natuurlijke tunnel. Toen we het bos verlieten, ging de tunnel over in een zuilengang van palen. Op elke paal, ongeveer twee meter hoog, prijkte

een mensenschedel. Flarden vlees hingen aan de schedels en de oogholtes waren afgedekt met zilveren plaquettes.

‘Waar breng je me heen?’

De vrouw reageerde niet.

‘Ben jij hier al eerder geweest?’ vroeg ik.

Zonder te stoppen zei ze:

‘Nee.’

‘Waarvoor dienen die doodshoofden?’ vroeg ik.

‘Geen idee,’ zei ze.

Ik had zin om haar ondersteboven door elkaar te schudden zodat alle antwoorden uit haar mond zouden vallen.

‘Mijn naam is Bran. Wat is jouw naam?’

‘Noem me Kreng.’

Het was duidelijk dat het niet haar echte naam was.

‘Kreng?’

‘In het Engels klinkt het beter. Noem me maar Bitch.’

Ik wist niet wat ik hoorde.

‘Oké, maar met zo’n naam kan onze relatie niet open zijn.’

‘Ik zit er niet mee,’ zei ze.

Moest ik mezelf als Tupac Shakur voorstellen? Jonge mannen die in hun kinderjaren geestelijk en lichamelijk waren gemarteld, vonden in de steden gemakkelijk hun slachtoffers. Kon een idool als Tupac Joei van het rechte pad brengen? Was Bitch in staat me naar een verlaten plekje in het bos te lokken, mij dertig messteken toe te brengen, me in mootjes te hakken en mij in een plastic vuilniszak te deponeren? Misschien leidde ze me naar een andere heuvel waar ze al eerder negen mensen ritueel had gedood. Ik zou de tiende kunnen zijn.

‘We zijn er bijna,’ zei Bitch.

‘Ik hoop het,’ zei ik.

Ik had de indruk dat de vrouw me om de tuin leidde. Het leek me beter me als een crimineel voor te doen. Ik was tot moord in staat, al was ik voor de buitenwereld de perfecte oom en de ideale vader voor de kinderen van een ander.

Bitch draaide zich onverwacht om, zette haar handen op de heupen en zei:

‘Ik hou van mannen die naar vrouwen luisteren.’

‘Dat is fijn,’ zei ik.

Haar stoere gedrag beviel me wel.

‘Wat heb je voor mij in petto?’ vroeg ik.

‘Je vroeg naar de houten man.’

‘O ja, natuurlijk.’

Ik keek rond maar zag niets wat op een houten man leek.

‘Ik ben de houten vrouw,’ zei Bitch terwijl ze de bovenste knoopjes van haar hemd opende.

‘Je houdt me voor de gek, Bitch.’

Het was de eerste keer dat ik geen moeite had om haar naam uit te spreken.

‘En jij jezelf,’ zei ze cryptisch.

Ineens werden haar ogen zo groot als schoteltjes, en haar mond veranderde in een gapende opening waaruit verbazing sprak. Even stond ze daar zo, waarna ze het op een rennen zette. Turbo volgde haar op de voet.

‘Wat bezielt je?’ vroeg ik.

Ze reageerde niet. Door haar haast viel het oranje sjaaltje van haar schouders op de grond. Binnen de kortste keren verdween ze als een springende gazelle achter de heuvel.

‘Jij komt voor mij?’ vroeg iemand achter mij.

Het leek me levensnoodzakelijk om me snel om te draaien en het gevaar te trotseren.

‘Verdomme, stomme machine,’ tierde commissaris Vandijk.

De winkel waar ze altijd haar inkopen had gedaan, was opgekocht door een grotere winkelketen. Dat had als gevolg dat ze niet meer haar granenrepen kon kopen. De snoepmachine op het werk had dat probleem kunnen oplossen als in het display niet had gestaan: TECHNISCH DEFECT, SORRY.

Het partijtje zaalvoetbal had haar hongerig en dorstig gemaakt. Ze keek enkele seconden verlekkerd naar de brosse granenreep achter het glas en liep met een heet bekertje cappuccino terug naar haar bureau. Ze had gehoopt voldoende sporen te vinden om de kapelmoordenaar te vatten, maar het zag ernaar uit dat de zaak met een sisser ging uitdraaien. Ze zette zich voor de computer en keek al slurpend aan haar bekertje alle onopgeloste zaken na. Hopelijk kon ze zo een profielschets van de dader opstellen en een naam uit een computerlijst tevoorschijn toveren.

Het was begonnen met een wandelaar die ongelukkig op een boomstronk was gevallen. De boksijzers aan beide handen hoorden niet in het plaatje thuis en ze kon dat sterfgeval dus niet als doodgewone pech klasseren. De dichtbundel had geen spoor opgeleverd in verband met de skistokmoord. Het rituele karakter van die moord was in de andere moorden niet teruggekomen. Bovendien hadden de zaklamp en de bloedsporen geen belangrijke vingerafdrukken aan het licht gebracht. Het adres in het boek dat ze in de jaszak van de vergiftigde wandelaar hadden gevonden, was dat van een alleenwonende man die onmogelijk een moordenaar kon zijn. De vermeende seriemoordenaar had de draad opgepakt door de eigenaar van een opslagplaats voor groenten en fruit met een mes neer te steken, maar op het moordwapen hadden ze alleen de vingerafdrukken en bloedspatten van het slachtoffer gevonden.

De revolver van een drugsdealer had hen op het spoor gebracht van een dode monnik. Diens gesmolten crucifix wees op een toevallige bliksemingslag, en zijn vermiste sportauto kon hen niet dichtertot tot de oplossing van zijn dood brengen. In de zaak van de levend begraven wandelaar vermoedde ze dat hij toevallig in de ondergrondse gangen van het kasteeldomein was terechtgekomen tijdens zijn zoektocht naar de toiletten in het nabijgelegen restaurant. En in zijn hysterie had hij wellicht de weg terug niet meer gevonden. Het laatste opmerkelijke verslag maakte melding van een zwarte vrouw die de diefstal van een zeldzame knikker had gemeld.

Bovendien was haar vriend al enkele dagen spoorloos, ze was bang dat hem iets was overkomen.

Vandijk had al spijt dat ze gevraagd had om alle onopgeloste zaken aan haar door te geven. Tot nog toe had ze drie vermoorde en zes dode mensen die ze op geen enkele manier in verband kon brengen, of de gemeenschappelijke noemer moest *wandelaars* zijn. Als ze met een seriemoordenaar te maken hadden, was zijn modus operandi, of de werkwijze van de moordenaar, op zijn minst gevarieerd.

Te oordelen naar zijn forse aanpak was de dader een man. Hij was intelligent, creatief, alleenwonend en introvert, maar in groep aangenaam gezelschap. Hij zocht geen seks, want het ging hem enkel om het doden en de manier waarop. Misschien zat hij in een midlifecrisis, op zoek naar een uitlaatklep voor zijn frustraties op het werk. Een veertiger, gescheiden of vrijgezel. In tegenstelling tot de gewone seriemoordenaar zocht haar moordenaar niet de stad maar het platteland op. Hij vertoefde liefst in de bossen en de parken van kastelen, vooral in de buurt van kapellen. Misschien was hij religieus opgevoed, of hij wilde er op een gruwelijke manier afstand van nemen.

Vandijk wist niet of haar provisoire profielschets van de gezochte crimineel op iets sloeg en wilde de hoop bijna opgeven. Gelukkig was Derijke er nog, een forensische speurder zonder weerga.

‘Axelleke, hier ben ik weer.’

‘Ik ben blij dat je er weer bent,’ zei ze.

Voor haar geestesoog zag commissaris Vandijk officieren van Justitie over woorden in getuigenissen struikelen en hevig met procureurs gesticuleren terwijl de geblinddoekte Vrouwe Justitia probeerde haar weegschaal in evenwicht te krijgen. De molen van de gerechtigheid draaide traag om zeker geen onschuldige mensen achter tralies te zetten. Het werk van magistraten was zoals altijd pleisters op houten benen plakken.

Teleurgesteld door de houding van de uitgever volgde Boyke een groep wandelaars. Hoe zij marcheerden deed hem denken aan zijn legerdienst. Zijn eerste missie in het huurlingenleger had hem aan de rand van de wereld gebracht. Op de zwartgeblakerde frontlijn had hij doorheen bloeddoorlopen ogen slechts een wazig beeld ervan gezien. In de kuilen had het naar uitwerpselen gestonken. Hij had samen met zijn kompanen op een grote regenbui gewacht die alles weer schoon zou spoelen.

Via een onzichtbare deur trad hij weer de werkelijkheid binnen. De reusachtige bijl lag goed in zijn handpalmen, maar hij had geen idee wat hij met het ding van plan was, laat staan waar het vandaan kwam. In de verte stonden twee wandelaars stil, een man en een vrouw. De mollige vrouw zag er goed uit, maar de man stond met zijn rug naar hem. Het leek erop dat ze elkaar wilden omarmen, maar de vrouw kreeg hem in de gaten. Ze ging er ineens vandoor, een kleine hond rende met haar mee.

Boyke naderde de man die beduusd achterbleef.

‘Zoek je mij misschien?’ vroeg Boyke.

De wandelaar draaide zich langzaam om en zei:

‘Als jij de pooier van dat kreng bent.’

Boyke zag zichzelf als Pimp, het hoofdpersonage in de stripreeks Snul, in het gezelschap van zijn onafscheidelijke Bitch. Hij voelde zich met de grote hakbijl in zijn handen als een Kelt die zich wil wreken en er niets om geeft op het slagveld te sterven. Hij zette een stap vooruit om te kijken hoe de wandelaar zou reageren en zei strijdlustig:

‘Kom maar op.’

‘Als het niet kan met praten, dan met daden,’ zei de wandelaar.

Boyke achtte het moment goed gekozen om toe te slaan, maar de wandelaar kon zijn hakbijl ontwijken waardoor die zich in de grond boorde. Terwijl hij de bijl los probeerde te wrikken, kreeg de wandelaar greep op zijn nek. Boyke helde voorover zodat de wandelaar zijn greep moest lossen. De wandelaar deinsde terug alsof

hij zijn kansen opnieuw inschatte, vervolgens wierp hij zich met een onverstaanbare kreet in de strijd:

‘Woehahaha.’

In plaats van frontaal aan te vallen voerde de wandelaar weer dat fameuze benenspel uit. In een oogwenk had hij de steel van de bijl beet, trok hem uit de grond en kwam ermee gevaarlijk zwaaiend op hem af. Boyke kon geen kant meer op, hij voelde zich zo stijf als een plank. De wandelaar haalde met zijn bijl uit en de snijkant ging als boter door Boykes hals.

Ongelooflijk genoeg zag Boyke zijn eigen vallende lichaam keer op keer in zijn gezichtsveld verschijnen. Hij hoorde het geruis van zijn ronddraaiende hoofd dat door de lucht zwierde. Op zijn tong proefde hij iets zoets. Bloed?

Met een kwak kwam hij op de harde zandgrond van het wandelpad terecht, net naast de zachte graskant en vijf meter van zijn onthoofde lijf vandaan. De schok was genoeg om hem voor altijd buiten westen te slaan. Vertrekken, verteren en verrotten.

Niets wees erop dat de reus die voor mij stond van hout was. Zijn rode gezicht kwam me bekend voor, maar zijn warrige hardos maakte hem wereldvreemd. De hellebaard in zijn handen maakte van de houten man een imposante figuur. Er lag een veilige afstand van tien meter tussen ons in, maar hij kwam langzaam dichterbij. Was ik uit het goede hout gesneden om die barbaar de baas te kunnen?

‘Ben jij de vriend van Bitch?’ vroeg ik.

De houten man in flodderjas en -broek naderde en riep:

‘Kies een wapen en vecht.’

‘Ik zal het met mijn handen doen,’ zei ik koel.

De houten man achtte een tweede waarschuwing niet nodig en overbrugde de laatste meters met de zevenmijlslaarzen van Klein Duimpje. Hij leek veel op een volwassen kabouter die zijn puntmuts thuis had vergeten. Zijn huis zag ik als een reusachtige padenstoel met een dak van rode en witte pannen door elkaar gelegd.

Zijn gezicht was vuurrood en hij leek in vuur en vlam te staan. Als hij werkelijk van hout was, moest hij oppassen dat hij zichzelf niet in de fik zette.

Ik voelde me sterker dan ooit. Theatraal hief ik mijn beide armen op, als een magiër die op het punt staat zijn toverspreuk uit te roepen. De houten man reageerde door zijn bijl tot boven zijn hoofd op te heffen, maar ik was sneller bij hem dan dat hij zijn bijl een andere richting kon geven. Het blad plantte zich in de grond. Terwijl de houten man het probeerde los te wrikken – liever dan het wapen los te laten – greep ik hem bij zijn nek en kneep zijn keel dicht. Helaas moest ik mijn rechtervoet verzetten om mijn evenwicht te behouden, zodat hij zich uit mijn greep kon losmaken. Zonder bijl maar met handen als grijpers kwam hij dreigend op mij af.

Ik voelde me onoverwinnelijk en achtte mijn kans om hem te verslaan groot genoeg.

‘Ik maak gehakt van jou,’ riep ik en ging in de aanval.

Ik rende in een bocht om hem heen en trok met al mijn macht aan de steel van de bijl. Gelukkig kwam hij vrij snel los. De houten man reageerde traag en ik had de bijl al boven mijn hoofd geheven toen hij zich omdraaide. Het blad van de bijl zoefde door de lucht en in één goed gemikte, horizontale beweging scheidde ik zijn hoofd van zijn romp. De houten kop vloog draaiend rond zijn eigen as over de lage omheining. Zijn lichaam zeeg krakend neer en bleef stilliggen. In een razende bui kapte ik de ledematen van zijn lijf. In plaats van bloed vloeide er geel plantensap uit zijn wonden.

Ik schrok van een grom, maar het was slechts Pek. Ik bukte me om haar achter de oren te krabben en zei:

‘Jij bent de liefste hond van de wereld.’

In haar ogen zag ik dat zij mij voor de allerliefste mens van het heelal aanzag. Misschien was ik een seriemoordenaar geworden omdat Puk – de lapjeshond, de springer en de keffer – door een dronken autobestuurder was overreden. Niet getreurd, ik had onmiddellijk een andere hond gekocht: Pik, maar die was aan kanker

gestorven omdat een teek zich stiekem in zijn lijf had begraven. Ik hoopte dat Pek mij tot mijn dood gezelschap zou houden. Of moest ik nog een Pak en een Pok verslijten?

Ik liet mijn blik van de hond naar de gemutileerde romp in het gras gaan, vervolgens bekeek ik de hellebaard in mijn hand. Ik kon het ding thuis goed gebruiken en veegde het blad over het gras schoon. Als een rechtgeaarde houthakker gooide ik het over mijn rechterschouder en ging op pad.

In tegenstelling tot de meeste seriemoordenaars was mijn aanpak heel gevarieerd. Ik gruwde van herhaling en daarom probeerde ik in al mijn daden een portie creativiteit te leggen. De houten man verminken was een manier om hem elke menselijkheid te ontnemen. Ik had niet zozeer genot nagestreefd, maar het afhakken van zijn hoofd en ledematen had mezelf weer in balans gebracht. Ik had zijn levenskracht opgezogen en gebruikte die om zelf op te leven, voor een tijdje toch. Het had iets magisch. Gelukkig was mijn laatste slachtoffer geen man van vlees en bloed maar van hout en sap.

Die avond ging ik met Katoo Windeleer uit eten. Onderweg naar het restaurant griste een vingervlugge dief haar tas van haar schouder. Ik rende erachteraan en vond het een schande dat een straatagent helemaal niet reageerde toen de dief hem voorbijliep. In plaats van zelf de dief achterna te gaan, schold ik de agent zijn huid vol. Ik had veel zin om hem te vermoorden.

Katoo Windeleer deed zich voor als een stoere meid, maar onderhuids was ze onzeker. We zaten op dezelfde golfengte, tenminste wat onze nuchtere kijk op de wereld betrof. We praatten over koetjes en kalfjes, want ik vreesde dat ik met mijn moordverhalen op allerlei klonen van mezelf niet bij haar terecht kon.

Ik was er nog niet achter waarom ik de man met de bijl als een houten man had gezien. Keltische verhalen vertellen van een houten constructie in de vorm van een reusachtige man. Misdadigers werden erin opgesloten en als straf ondergingen ze de verbrandingsdood. Mijn treffen met de houten man was niet op een brand

uitgedraaid, maar zijn onthoofding was daarom niet minder hallucinant geweest. Uit de manier waarop zijn gemutileerde lichaam had gelegen, had ik mijn toekomst of die van een ander niet kunnen voorspellen.

Eens te meer was het kasteel dat hij uit het kastelenboek had gekozen de moeite waard. Het was omgevormd tot een psychiatrisch ziekenhuis: HET DWERGHOF. Dwergen liepen er niet rond, hier en daar begeleidde iemand van het verplegende personeel een verdwaasde man of vrouw. Boyke ging het domein niet binnen omdat een al te enthousiaste psychiater hem misschien daar wilde houden. Aan de startplaats voor de wandelwegen stond een bord: LAAT ALLEEN VOETSTAPPEN ACHTER. In verdekte termen liet de gemeente weten dat je beter geen afval in het bos achterliet.

Al wandelend dacht Boyke aan de mensen die in het kasteel opgesloten zaten omdat ze niet meer in de maatschappij meekonden. Hun families brachten hen af en toe een bezoek of hadden hen voor altijd verstoten. Hoe hecht kon een familie wel zijn? Er waren gezinnen die met geen stokken uit elkaar te krijgen waren, andere families zagen elkaar misschien ééns per jaar, bijvoorbeeld met kerstmis of nieuwjaar.

Boyke kwam uit een klein gezin van vier: vader, moeder, zijn zus en hijzelf. Zijn moeder was een kind uit een gezin van zeven, een meisje tussen zes broers. Ze had een kleine hoekwinkel op het dorpsplein. Zijn vader kwam uit een familie van twee kinderen, broers. Dat betekende dat familiebijeenkomsten magertjes uitvielen. Iedereen trok zijn eigen plan en had slechts weinig hulp van de ander nodig. Zijn minderbegaafd zusje had haar moeder in de winkel geholpen. Ze hadden Mona alles moeten uitleggen, want anders ging het fout.

Een gebouwtje tussen het groen eiste zijn aandacht op. Boyke baande zich een weg door het struikgewas om er een betere kijk op te krijgen. Het was een schuurtje in de stijl van het kasteel, wellicht diende het om tuinmateriaal in op te bergen. Boyke schrok toen de deur van het huisje openging en een oude man naar buiten stapte. Hij droeg groene kledij en had een verrekijker rond zijn nek hangen. Zijn spierwitte baard stak af tegen het pikzwarte hoofdhaar.

Boyke schatte hem niet ouder dan vijftig vanwege zijn kwieke ogen en zijn vlotte bewegingen.

‘Je hoeft niet zo benauwd te kijken, ik ben de boswachter.’

De man stak een sleutel in het deurslot om het huisje af te sluiten. Hij draaide de sleutel een tweede keer om, alsof hij iets kostbaars achterliet.

‘Ik vroeg me af waar dit huisje voor dient.’

‘Van hieruit heb je een mooi uitzicht op de bosrand aan de overkant van het water, daar komen heel wat dieren eten en drinken bij de beek,’ legde de boswachter uit, ‘en als het je interesseert, in het kasteel is een expositie van dwergen in de kunst.’

‘Dank u.’

‘Het lijkt me echt wel iets voor jou,’ zei de boswachter, waarna hij zijn bruine klak opzette en ervandoor ging.

Boyke bedacht dat hij beter boswachter was geworden in plaats van zo snel mogelijk van school af te willen gaan. Op zijn vijftiende had zijn moeder hem ingeschreven als leerling in de bakkerij tegenover haar hoekwinkeltje. Met zijn bijzonder goed geheugen had hij het allicht verder kunnen schoppen. Wat hij op tv zag, absorbeerde hij als een spons. Hij las ontzaglijk veel boeken, snuffelde in bibliotheken en kreeg niet genoeg van het internet. Uit de immense informatie die hij ter beschikking had, destilleerde hij zijn eigen wetenschap.

Opeens vielen hem de vele inkervingen aan de zijgevel van het tuinhuisje op. Een inkerving trok zijn bijzondere aandacht: GREGOR. Er bestonden meer mensen die Gregor heetten, toch had hij het gevoel dat hij in de voetsporen van zijn dode oom liep.

Vanuit het kasteel weerklonken angstkreten. Wellicht ging een patiënt finaal door het lint. Boyke rende in allerijl van het tuinhuisje weg en baande zich een vluchtweg dieper het bos in. Ergens had hij een wegwijzer zien staan en hij vroeg zich af of hij binnenkort zou aankomen in: HET DOOLBOS.

Voor de vierde keer die winter had het gesneeuwd, maar het witte tapijt was niet lang blijven liggen. Boven de muziek op mijn smartphone uit hoorde ik in de verte een carnavalsstoet voorbijtrekken. Via een dreef van gevaarlijk overhellende platanen kwam ik bij een heus waterkasteel in rode baksteen uit; negblokken van mergel dienden als hoekstenen. Het bestond uit twee verdiepingen. In de trapgevel van de bovenste verdieping waren de vensters afgedekt met houten deurtjes in witte en rode driehoeken. Aan de voorkant zaten dakkapellen met houten deurtjes in geel, zwart en rood. Een dakkapel was afgesloten met een egaal bruin deurtje waarin een hartje was uitgezaagd. De twee meterslange schoorstenen kregen steun van het dak via een metalen overbrugging.

Buiten het domein om wandelde ik tot achter het kasteel, waar een tuin lag waarvan de struiken en heggen in meetkundige figuren waren geknipt. Op een kruispunt van wandelwegen stond een kapel. De houten deur kon een likje verf gebruiken, erboven hing een smal leien afdakje. Het opschrift erboven was opmerkelijk bevallend: GIJ DIE VOORBIJGAAT, KNIEL NEER WANT HIER VIELEN HELDEN VOOR PLICHT EN EER.

Ik probeerde de klink, maar de deur was gesloten. Vandelen hadden de glas-in-loodramen aan weerszijden van de deur ingeslagen. Om erger te voorkomen waren de ramen afgezet met houten planken en gaasdraad. De prachtige glas-in-loodramen aan de zij-kanten van de kapel zaten iets hoger en waren aan vandenstreken ontsnapt.

Via een glibberig, stenen pad wandelde ik naar de achterkant van de kapel en vond tegen de muur een houten wandelstok versierd met krullende motieven. Had een slecht ter been zijnde wandelaar hem vergeten mee te nemen na zijn plasje tegen de kapelgevel? Een slechtiende zou toch ook niet zijn bril ergens laten liggen, of hij zag zo slecht dat hij hem niet meer kon vinden. Na een blik over de omgeving besloot ik de wandelstok mee te nemen.

Niet veel verder stond een houten kapelletje op een met mozaiek versierde betonnen paal gemonteerd, eronder las ik: ONZE LIEVE VROUW AAN DEN STAAK. Ter hoogte van dat godshuisje zat een bres in de ommuring van het kasteel. Ik stond op het punt door de opening te kruipen om het domein te onderzoeken, maar door de komst van een rijtuig dat over de aardeweg naderde zag ik daarvan af.

Twee pikzwarte paarden trokken een kleine koets met een groen huifkardak en bovenop een smalle, rokende schoorsteen met een scharnierend deksel. De zijkanten van het rijtuig waren beschilderd met ingewikkelde bloempatronen. Op de bok zat een man die op een boer leek.

In een impuls ging ik midden op de weg staan en zwaaide met mijn wandelstok. De boer trok aan de teugels en de paarden met kar kwamen tot op vijf meter van mij tot stilstand. De boer sprong van de bok en liep in de richting waarvan hij gekomen was. Dat had ik niet verwacht.

Ik liep naar de paarden en gaf ze een aai over hun snuiten, vervolgens sprong ik met een sierlijke boog naar het opstapje voor de bok. Ik legde de wandelstok op de zachte bank en nam de teugels die rond een houten uitsteeksel waren gedraaid.

‘Ju paard, ju,’ riep ik naar het rechterpaard, het leidpaard.

Ze gehoorzaamden en gingen al snel van *in stap* over naar galop. Pek liep links met de paarden mee. Dat was goed voor haar conditie, want ze was wat verdikt door het goede leven bij mij.

‘Komaan paardjes, harder.’

De paarden hinnikten luid en leken hun weg te kennen. De rit voerde mij via een asfaltweg met aan beide zijden smalle hagen naar een rond plein met in het midden een bakstenen ding van een meter diameter. Het was cirkelvormig, ongeveer twee meter hoog en de muren gingen over in een stenen koepel. Zonder aanmaning stopten de paarden, vanzelf.

Ik stapte van de bok af en liep om het bouwsel heen, zag een opening aan de achterkant, stak mijn hoofd erdoor en keek naar

beneden. Het was een oude put waarvan de rand van de opening aan één kant door een koord ver uitgesleten was.

Staf Derijke liep haar voor de berg op. Van ver had de helling er gemakkelijk uitgezien. Nu ze de steilheid ervan ondervond wist ze beter.

‘Dit is de galgenberg,’ zei Derijke.

Hij hield halt om op adem te komen. Commissaris Vandijk kon een pauze ook heel goed gebruiken. Ze keek rond en zei:

‘Ik zie geen galg.’

‘Nu niet meer, maar vroeger knoopten ze hier het galgenaas op. En publiek was welkom.’

Een modern mens kon zich dat niet voorstellen.

‘De barbaren,’ zei ze.

Vandijk zag voor haar geestesoog een houten galg staan, met een verhoogd bordes zodat de nieuwsgierigen de doodstrijd van de gehangene goed konden volgen.

‘Mensen lynchen nog steeds vermeende misdadigers.’

Derijke had gelijk. Samen tuurden ze een tiental seconden de omgeving af, elk hun gedachten denkend.

‘Hoe ver is het nog?’ vroeg Vandijk.

‘Niet ver meer.’

Drie minuten later kwamen ze op een open plek in het bos aan. Het parket was afgestapt. Enkele mensen van de technische recherche waren bezig de site met rood-witte linten af te bakenen. Vandijk en Derijke lieten hun badges zien en naderden de onheilsplek.

Een man in witte overall zat gebukt bij iets wat op een in stukken gehakt lijk leek, maar wat Vandijk echt zag waren kapblokken besmeurd met een lichtrood sap. Bloed?

‘Wat is dit in godsnaam?’ vroeg ze.

De man ging staan en stelde zich voor als wetsdokter.

‘Ik heb er geen flauw idee van,’ zei hij, ‘ik zal dat in mijn lab moeten onderzoeken.’

‘Wat voor soort hout is dat?’ vroeg Derijke.

De dokter schokschouderde en zei:
'Al sla je mij dood, ik weet het niet.'

Met de plastic zakjes in de hand waarin hij wat monsters van het hout en het sap had gedaan, draaide hij zich om en liep naar zijn auto.

'Nog een raadsel erbij,' zei Vandijk.

'Met wat moeite kan ik in deze resten een mens herkennen. Ik zie armen, benen en een romp, maar het hoofd ontbreekt,' zei Derijke.

'Dat lijkt me vergezocht,' zei Vandijk.

Nochtans had ze in een boek over de Düsseldorfse killer gelezen dat de moordenaar voor de executie hardop had gevraagd of zijn afgehakte hoofd het bloed uit zijn torso zou horen spuiten.

'Ik zie nergens een bijl,' zei Derijke, 'daar hadden we misschien sporen van de dader op kunnen vinden.'

Hij wandelde naar de rand van het wandelpad en zocht de bodem af. Niet veel later raapte hij een oranje ding op en hield het tussen duim en wijsvinger omhoog. Hij deed dat niet omdat het vies was maar om het forensische bewijs niet te bezoedelen.

'Wat is dat?' riep Vandijk.

Derijke kwam teruggelopen. Toen hij bijna bij haar was zag ze wat het was.

'Een oranje vrouwensjaal?'

'Hopelijk kunnen we hem in verband brengen met het houten lijk,' vroeg Derijke.

'Laten we gaan,' zei Vandijk en begon de helling af te dalen.

Ze was al een eind gevorderd toen ze Derijke hoorde vloeken. Ze draaide zich om, zag hem op de grond liggen. Ze schaterlachte en dat voelde nog eens goed aan.

Derijke stond op en klopte het zand van zijn maatpak af.

'Lach jij maar. Ik lach het laatste.'

Vandijk wilde al voortgaan toen Derijke riep:

'Axelle, kijk eens waar ik over gestruikeld ben.'

Ze zag hem over iets heen gebukt staan en liep nieuwsgierig naar hem toe.

Ze kon haar ogen niet geloven. Het stuk hout dat aan de onderkant besmeurd was met lichtrood sap had de vorm van een hoofd.

‘Het hoofd van de houten mens?’ vroeg Derijke.

Ze lieten de opruiming van het bewijsmateriaal aan de logistieke steundienst over en verlieten de lugubere plaats spoorslags.

Op aanwijzen van de boswachter besloot Boyke de kunsttentoonstelling in het kasteel te bezoeken. Terwijl hij ernaartoe wandelde, dacht hij eraan dat de stap van oorlogszuchtig naar kunstminnend toch wel heel klein was. Als huursoldaat had hij elk bevel opgevolgd. Verschillende keren was hij ternauwernood aan de dood ontsnapt. Het legerleven had hem blind gemaakt voor wat erbuiten gebeurde. Zijn liefje had hem telepathisch toegesproken, dat hij moest stoppen met wat hij bezig was. Hij had er geen oren naar gehad, tot hij in een flits had ingezien dat er nog een toekomst voor de aarde openlag. En dus ook voor hem.

Op de binnenplaats probeerde Boyke zich het verleden van het kasteel voor de geest te halen. Vroeger hadden de boeren uit de omgeving zich op het kasteeldomein verscholen om aan de vijandelijkheden in de streek te ontsnappen. In die duistere dagen hadden heel wat mensen hun levens gegeven om hun koningen en koninginnen te helpen.

Een man kwam in zijn richting gelopen. Hij nam zijn klak eerbiedig af en vroeg:

‘Zin in een koetsritje, heer?’

Zijn koets stond in de hoek van de binnenplaats. De twee ingespannen paarden zagen er stevig uit en trappelden van ongeduld. Hopelijk bezorgde het wiegende ding, dat meer op een huifkar leek, hem geen kotsritje.

‘Ik ben er klaar voor,’ zei hij.

De boer toverde een gelukzalige glimlach rond zijn tandeloze mond, trok zijn klak vast over zijn hoofd en ging me voor naar de koets. Hij opende de kleine deur aan de achterkant en zei:

‘Ik wens u een prettige rit, heer.’

Boyke stapte de aangenaam warme ruimte binnen. Het dak was cirkelvormig, voldoende hoog om erin recht te staan. Aan beide kanten zaten piepkleine raampjes. Een kacheltje aan de voorkant stond roodgloeiend. Het was er donker en hij voelde zich er merkwaardig genoeg thuis.

‘Dat zal wel lukken.’

‘De rit zal een halfuurtje duren, heer,’ zei de boer, waarna hij het deurtje voorzichtig sloot.

Even later schommelde de koets heen en weer, vermoedelijk omdat de boer op de bok sprong.

‘Vort,’ hoorde Boyke hem tegen de paarden roepen.

De koets zette zich in beweging en de rit ging vlot naar de achterkant van het kasteel. Zittend op het gecapitonneerde bankje liet Boyke zijn blik van buiten naar binnen gaan en zijn nieuwsgierigheid gebod hem de kist in de hoek te openen. Daarin vond hij tot zijn grote vreugde de attributen die het toneelstuk af konden maken. Hij tute zich op in de kleren van een markies en zette een witte pruik met krullen op zijn hoofd.

Hij werd niet zeeziek in de koets, wellicht omdat de boer aardegewen vermeed. Boyke dacht dat de aangename rit al ten einde was toen de koets stopte. Tien seconden later zette de koets zich weer in beweging, maar Boyke had het raden naar de reden. Misschien was de boer gestopt om een ander vervoermiddel voorrang te geven. De vaart was eruit, maar dat gaf niet, want Boyke had alle tijd van de wereld.

De koets stopte een tweede keer en wiegde even heen en weer.

‘Vort Jules,’ hoorde Boyke roepen, ‘komaan Jolly, harder.’

Had de boer een van zijn paarden naar het slimme paard van Lucky Luke genoemd?

Na een ritje van een minuut kwam de kar voor een derde keer tot stilstand. Boyke vermoedde dat de boer weer voorrang moest verlenen en dat hij dadelijk de weg zou voortzetten, maar ze bleef stilstaan.

Boyke deed uit eigen beweging de achterdeur open en stapte uit. Hij ving nog een glimp van een hond op die achter een haag verdween. Toen hij langs zij de koets naar voren liep, zag hij een onbekende man tegen een overdekte waterput staan.

‘Waar is mijn menner?’ vroeg Boyke aan de man die veel op een wandelaar leek.

‘Ik heb geen idee,’ zei de wandelaar, die hem verwonderd aanstaarde.

De wil om anderen het leven zuur te maken was weer sterk aanwezig, want Boyke hoorde zichzelf zeggen:

‘Wat sta je daar in die put te gapen.’

‘Ik kijk of er water is staat.’

‘Dan is het zeker niet jouw water,’ zei Boyke.

Hij deed zich voor als de eigenaar van het kasteeldomein en dat ging hem goed af in zijn vermomming. De wandelaar gaf echter geen blijk van schrik en vroeg:

‘Is het water dan van jou?’

‘Van wie anders?’

Boyke klapte luid in zijn handen, hij hoopte dat hij zo iemand van het personeel alert zou maken. Maar niemand daagde op.

‘Kun jij die koets besturen?’ vroeg Boyke.

‘Ja, maar ik moet dringend naar huis.’

De wandelaar leek eerst ermee in te stemmen en maakte aanstalten naar de koets te lopen. Maar hij bedacht zich al snel en viel Boyke aan.

Boyke kon zich uit de klauwen van de wandelaar redden door zijwaarts te springen. De ingang naar het kasteel was te ver weg om er zich te verschuilen, de wandelaar zou hem gegarandeerd inhalen, daarom rende hij naar de waterput en sprong er blindelings in. Hij slaakte een langgerekte kreet alsof hij in de diepte viel, maar in

plaats van te vallen daalde hij in de put af via een verborgen houten ladder.

Hij kwam in een bolvormige, zacht verlichte grot terecht met in het midden een bassin gevuld met water. Aan de zijkant lag een aantal bommen met lonten zoals striptekenaars ze voorstellen. Of het speelgoed was of niet, hij besloot het spel te spelen.

Achter hem viel iets of iemand met een luide plons in het waterbassin. Boyke stak de lont van een van de bommen met zijn sigarettenaansteker aan en hield hem achter zijn rug verborgen.

‘Leuke speelkameraad ben jij,’ zei hij terwijl hij toekeek hoe de wandelaar uit het bassin sukkelde.

‘Ik zal je eens mores leren,’ zei de wandelaar.

Hij sprong in Boykes richting maar ging op de gladde vloer onderuit. Dat leek Boyke het beste moment om zijn wapen boven te halen. De lont was bijna opgebrand, het gaf hem een duivels gevoel, want hij zou niet in zijn eentje naar de hel gaan. Het gevoel was zelfs hemels en hij proestte het uit. Toen hij was uitgebulderd, merkte hij dat de wandelaar verdwenen was.

De bom ontplofte, een bewijs dat ze echt was. Zijn zintuigen schakelden zich zomaar uit. Duizend bommen en granaten ontslopen.

‘Jij daar, ben jij een menner?’ vroeg iemand achter mij.

Terwijl ik me omdraaide repte Pek zich om van het toneel te verdwijnen. Mijn blik viel op een man die mijn tweelingbroer had kunnen zijn. De gelijkenis kon hij niet wegmoffelen onder zijn opvallende zeventiende-eeuwse pak en zijn witte pruik met pijpenkrullen. Was hij uit een verkleedpartij in een psychiatrisch ziekenhuis ontsnapt?

‘Droom ik?’ vroeg de man in het carnavalskostuum.

Het was een vraag die ik beter zelf had gesteld én een die een antwoord op de vorige vraag onnodig maakte.

‘Ik denk het niet, want dan zou ik in een nachtmerrie meespe-len,’ zei ik droog.

‘Weet je dat je kracht kunt putten uit je dromen?’ vroeg de markies.

‘Ik doe niets anders, dag en nacht.’

De markies keek me aan alsof hij een anomalie zag. Ik kaatste automatisch zijn idiote blik terug.

‘Weet je dat je je op privéterrein bevindt?’ vroeg de markies.

‘Ik dacht dat een bezoek aan het kasteel toegelaten was.’

Zonder aanleiding klapte de man in zijn handen. Het geluid klonk ondanks de dempende handschoenen ongelooflijk hard en het weerkaatste tegen de gevels van het waterkasteel als ricochetterende geweerkogels. De vogels die op het dak zaten, vlogen ijlings weg. Misschien was het handgeklap van de markies een sein voor een onzichtbaar monster om uit zijn put tevoorschijn te komen en mij van zijn land te verdrijven. Maar niets bewoog.

De markies begreep dat er geen bediende kwam opdagen die hem de snelste weg naar zijn veilige zolderkamer kon wijzen.

‘Wil jij de koets terugrijden?’

En ik vond het een goed moment om een uitvlucht te bedenken.

‘Ik moet gaan,’ zei ik, ‘mijn parkeertijd is bijna om.’

Ik was blij dat ik niet *oké* had gezegd, want ik kon nooit *nee* zeggen.

De ene seconde was ik vriendelijk en meegaand, de volgende seconde gemeen en dwarsliggend. Zo was het gemakkelijk, zo zonder verantwoordelijkheid, het verstand op nul. Ineens was de wereld te klein. Ik kende geen grenzen meer en de wens om te doden was veel te groot naar mijn zin. Ik kon mezelf niet meer tegenhouden, bovendien is de aanval de beste verdediging.

Ik wierp me met mijn volle gewicht op de markies, maar mijn uitval kwam te laat. Voor ik hem kon vastgrijpen, had hij al een waanzinnige sprong opzij gemaakt. Ik repte me om hem de pas af te kunnen snijden, maar in plaats van naar het kasteel te rennen, liep hij naar de waterput en sprong met een acrobatische tijgersprong in de putopening. Zijn kreet maakte duidelijk hoe diep hij wel viel.

Mijn wil om een leven te nemen was sterker dan het vooruitzicht om het kasteeldomein te verlaten zonder overwinningstroofe. Met dezelfde schwing als de markies zwaaide ik me door de opening en in de put. Terwijl ik viel dacht ik er te laat aan dat ik me had voorgenomen mezelf niet meer in allerlei fantasieën kwijt te raken. Straks zou de realiteit me inhalen, dan was ik weer de gewone burger die amper uit zijn huis kwam.

Ik viel niet lang. Een groen licht naderde, het spatte in mijn gezicht en ik voelde de hitte ervan als een oranje magie die de kracht evenaarde van een ontplofte rode dwerg ergens in een achterhoek van het heelal. Ik kreeg geen lucht meer en begon met mijn benen te trappelen en met mijn armen te zwaaien. Proestend en spartelend kwam ik boven water. Ik kon staan. Ik voelde me even verheugd dat ik de val had overleefd in een waterbad van nog geen meter diep. In een waas zag ik de markies aan de rand van het cirkelvormige bassin staan met zijn handen op zijn rug.

‘Fijn dat je mee wilt spelen. Niemand in het kasteel is zo speels als jij,’ zei de markies.

Ik nam de tijd om de omgeving in me op te nemen. De bolvormige ruimte was gehuld in indirect oranje licht. Het water droop van me af, maar vreemd genoeg waren de kleren van de markies nog kurkdroog. Ik hoestte en kroop zo elegant mogelijk uit het waterbassin.

‘Denk jij dat dit een spel is?’ vroeg ik.

Mijn plan om hem onmiddellijk aan te vallen liet ik varen toen de markies vanachter zijn rug een metalen bol met een lont eraan tevoorschijn toverde. De lont brandde op haar einde, de spetters vlogen in het rond. Ik bedacht ineens dat zelfdoding misschien zijn manier was om een rasechte moord te plegen. Op het gezicht van de markies verscheen een grijns die overging in een schokkend lachsalvo.

Terwijl de markies bulderde van het lachen, zag hij niet dat ik in een nis dekking zocht. Ik bedekte mijn oren met mijn handen maar de ontploffing was zo hard dat ik een moment lang niet wist

wat er met mij gebeurde en hoe ik dat kon stoppen. Voor mijn geestesoog zag ik de markies in duizend vlezige stukjes uit elkaar spat-ten, weggevaagd van het gezicht van de aarde.

Ik was ongeschonden en in mijn schik met mijn goede engelbewaarder. Doorheen het stof zocht ik een weg uit de krater die de bom had geslagen. Toevallig vond ik een tunnel in de nis waar ik me had verscholen. Ik volgde die tot aan een draaitrap naar boven.

Ik stond ineens in een keuken. Enkele jongemannen die aan het koken waren, keken zwijgend op toen ik er nat en vuil aan hen verscheen. Ik had geen zin om eventuele getuigen om zeep te helpen en verliet het kasteel. Ik had me bij de val in het bad pijn gedaan aan mijn voet, het lopen ging moeilijk, maar gelukkig herinnerde ik me de wandelstok in de koets.

De paarden waren van schrik gevlucht, maar ze waren een eind verderop met de koets in de haag blijven steken. Ik hinkte ernaar toe. Ik zag geen verwondingen, klopte ze een voor een op de flanken en fluisterde hen bemoedigende woordjes toe. Vervolgens nam ik de wandelstok van de bok en strompelde naar het parkeerterrein, waar Pek me kwispelend tegemoetkwam.

Solana Vantklooster had al een tijd niets meer van zich laten horen. Het was mogelijk dat ze zich onder de grond had teruggetrokken, maar ook daar was ik haar niet tegengekomen. Misschien had ze zich vermomd als Ami Nata. Of als Bitch?

In de namiddag bezocht ik mijn moeder. Even dacht ik eraan over mijn ontmoeting met de markies en zijn niet alledaagse manier van zelfdoding te vertellen, maar ik begreep op tijd dat het verhaal haar raar in de oren zou klinken.

Boyke parkeerde zijn auto en stapte uit. Op een bordje aan zijn linkerkant las hij: DRAAKKASTEEL. Het kastelenboek dat hij pas had aangeschaft, beschreef het als een opmerkelijk mooi gebouw, maar de oorsprong van de naam was een raadsel. Als ingang diende een boogvormige opening in een metershoge haag. Via een pijlrechte kasseiweg met aan weerskanten symmetrisch opgestelde bomenrijen liep hij naar het witgeschilderde kasteel. Kauwen cirkelden als gieren rond. Hun gekrijs maakte het landschapsplaatje eng.

Boyke naderde behoedzaam het kasteel. In zijn fantasie zag hij hoe hij met zijn zware voetstappen een draak dreigde wakker te maken. Dat mocht niet gebeuren, anders zou de draak zich in zijn nest omdraaien en de aarde door elkaar schudden. Het gebouw deed hem aan het sanatorium denken waar hij als kind een aantal jaren had verbleven. Boyke wist niet of het de lange kuur was, of het feit dat de ziekte uit hem was gegroeid, maar astma-aanvallen waren sindsdien gelukkig uitgebleven. Zijn vrienden rookten al vroeg. Voor Boyke was dat taboe en wellicht legde hij toen al de basis van zijn levenslange antipathie voor rokers aan. Vriendinnetjes had hij niet, maar hij had zijn vrienden gadegeslagen en hij wist hoe je indruk kon maken op het vrouwelijke geslacht, in theorie.

Enkel de tuin van het kasteel was toegankelijk. Boyke wandelde door een labyrint van geknipte hagen en struiken. Het oranje zonlicht verminderde zienderogen terwijl hij het kronkelende tuinpad naar de achterkant van het domein volgde, tot aan de vijvers. Elke vijver was minstens tien meter lang en drie meter breed, als bloembladen van een grote margriet. De kauwen kringelden om elkaar en vormden een sliert van minstens tien vogels die in steeds kleinere cirkels naar de horizon vlogen.

Het eilandje waarop het wandelpad uitgaf was amper twee meter in doorsnede en diende als kelk voor de bloem die samen met de zes vijvers een geheel vormde. Boyke bukte zich om te kijken of er in de vijver vissen zwommen, maar dat was niet het geval. Hij

zag enkel zichzelf als een rimpelloze reflectie in het spiegelgladde wateroppervlak.

Boyke herinnerde zich de kleine vijver achter zijn ouderlijke huis waar hij zijn vader geregeld in het water had zien staren zoals hij dat nu zelf deed. Samen met zijn zwakbegaafde zusje Mona was Boyke opgegroeid in een gehuurde flat in Venlo. Martijn, zijn vader en een man van weinig woorden, was pas laat getrouwd. Van beroep was hij loodgieter, een echte vakman en geen geldwolf die de mensen oplichtte. Boyke had zelden een bolwassing van hem gekregen. Vermoedelijk had zijn vader heel wat karaktertrekken van zijn eigen vader geërfd en ze doorgegeven aan zijn zoon, Boyke. Maar niet alle genen kwamen van zijn vader, ongeveer de helft had hij meegekregen van zijn moeder, en zij op haar beurt van haar vader, Boykes grootvader. Niemand twijfelde aan diens straffe verhalen, hij was een durver en een lefgozer, eigenschappen die Boyke ook hoog in het vaandel droeg.

Met een leeg gevoel liep hij weer van de vijvers weg. Hij voelde zich slaperig en besloot zich terug te trekken in zijn ondergrondse bunker.

Wandelend op het ritme van de muziek uit mijn smartphone sloeg ik de lange dreef met kasseiweg in. In de verte zag ik de langgerekte gebouwen van een kasteelhoeve staan.

Dichterbij merkte ik dat het aan restauratie toe was. Het dak was ingezakt en bemost. De X-vormige muurankers van minstens een meter hoog waren verroest, de schietgaten dichtgemetseld. De bakstenen muren, verstevigd met massieve steunberen van een andere steensoort, zouden na een voegbeurt veel mooier zijn.

Een U-vormige poort gaf toegang tot het kasteel erachter. De deuren, versierd met paarse, ijzeren verstevigingsbanden en bezet met roestbruine klinknagels, stonden wagenwijd open. Boven de toegang was een massief blok in de bakstenen muur ingewerkt met het opschrift: ANNO 1587, daarboven een wakend Mariabeeldje achter glas.

Ik liep door de poortopening. Het vierkantig hoofdgebouw had een spits tentdak met een knik erin. De muren waren uitgevoerd in rode baksteen en mergelbanden. Hier en daar liepen kakelende kippen en kukelende hanen. In het midden van de binnenplaats stond een majestueuze treurwilg.

Via een opening in de muur kwam ik in een grote tuin met bankjes en een oude spar. Op een van de takken zat een koerende duif die niet eens opvloog toen ik aankwam. Fruitboomgaarden omgaven het kasteel langs alle kanten zo ver als ik kon kijken.

Ook een kapel trok mijn aandacht. Het dak was versierd met een kleine klokkentoren, de dakpannen waren sterk bemost en in de nok hing een bronzen kruis. De muren waren begroeid met klimopplanten die enkele gotische glas-in-loodraampjes hadden ingepalmd.

De deur van de kapel was dicht. Door een kijkgat zag ik een aan een kruis hangende Christusfiguur, achter een minialtaar. Links stond de Maagd der Armen met haar smartvolle en onbevleete hart, rechts een naamloze heilige. De goede man, of vrouw, had een staf in de rechterhand vast en droeg een helm in de vorm van een grote bloem. Een ridder uit de orde van de Bloemenruikers? Of Bernadette met een sjaal in bloemmotief over haar hoofd gedrapeerd?

Toen ik een kreunend geluid achter mij hoorde, dacht ik dat iemand me belaagde. Maar er was niemand. Mijn blik viel wel op een soort bunker met een groene, metalen deur die openstond.

‘Pek, je weet wat je moet doen.’

Vreugde welde in me op toen ze me met haar trouwe blik aankeek. Alleen jammer dat ik die gevoelens enkel voor een dier kon koesteren.

De binnenkant van de bunker was versierd met gele zonnnetjes op oranje tegels. In het midden van de vloer zat een gat met een ijzeren trapladder. Zwak licht scheen eruit omhoog. Ik trok de ijzeren deur achter me dicht, maar de grendel liet ik eraf. Vervolgens daalde ik van de trapladder af.

Ik kwam in een kleine kamer zonder deuren of vensters terecht; de muren waren rood geschilderd. In het licht van een staande lamp zag ik een eenvoudige wandkast, een niet opgemaakt eenpersoonsbed, links een wasbak en rechts een wc-pot. Aan de andere kant van de ruimte stonden een aantal computers naast elkaar, de ene al wat moderner dan de andere, het ene scherm al wat groter dan het andere. Ze stonden allemaal af.

Ik zette me op een bureaustoel en bekeek het scherm van een lunaparkachtig ding. Er draaide een soort demo. Het toestel was voorzien van een VR-helm en een stuurwiel voor een vliegtuig. Rode, oranje en groene leds knipperden lustig, alsof de bits in de computer gehoorzaamden aan de code van de verkeerslichten: stoppen, oppassen en doorgaan.

In de weerspiegeling van het scherm zag ik iets bewegen in het bed achter mij. Bij nader inzien lag iemand erin. De slaper had de donsdeken bijna volledig over zijn hoofd getrokken, maar in het stukje dat ik kon zien, herkende ik mijn eigen gelaatstreken.

Ik vond het een vreemd uur om een uiltje te knappen en keek vanaf mijn stoel toe hoe de man de deken afgooide en zich uitrekte.

‘Hoe zag de indringer eruit?’ vroeg Derijke aan een van de hulpjes van de kok.

De jongeman dacht even na of zocht naar woorden. Hij was niet erg communicatief en het ging met horten en stoten.

‘Niet groot, niet dik, kaal was hij. Hij had een snorretje. Zijn haar aan de zijkanten was grijs, hij kwam sympathiek over.’

‘Hoe was hij gekleed?’ vroeg commissaris Vandijk.

De jongeman trok zijn schouders op.

‘Onopvallend?’ vroeg Vandijk door.

‘Hij zat onder het stof.’

Derijke vroeg:

‘En jullie hebben geen ontploffing gehoord?’

‘Nee.’

‘Ook je maten niet, of iemand anders in het kasteel?’

De jongeman schudde zijn hoofd.

Vandijk keek rond. De keuken was kraaknet. Buiten een dikke kok die de krant zat te lezen, was er niemand. Derijke was door zijn vragenlijst heen en keek haar aan. De kasteelheer konden ze niet ondervragen omdat hij op vakantie naar Noorwegen was. En de stem van de antwoorddienst op zijn telefoon had gezegd dat hij onbereikbaar was.

‘Heeft niemand iets van de grondverzakking gemerkt?’ vroeg Vandijk aan de jongeman.

‘De koetsier zei dat een razende voor zijn gespan was gesprongen en dat hij zijn dieren en rijtuig in de steek heeft moeten laten. Hij is ze pas ‘s anderdaags gaan zoeken. Toen heeft hij de verwoesting rond de put opgemerkt.’

‘Kunnen we die koetsier ondervragen?’ vroeg Derijke.

‘Hij heeft zich vanmorgen ziek gemeld.’

‘Heeft hij gezegd hoe die razende eruitzag?’ vroeg Vandijk.

‘Hij zwaaide met een of ander zwaard.’

‘Denk je dat het dezelfde man was die jij in de keuken hebt gezien?’

De jongeman trok een gezicht alsof hij zich afvroeg waarom hij daar niet zelf aan gedacht had.

‘Dat zou kunnen.’

Vandijk dacht na. Derijke zweeg. De jongen maakte van de stilte dankbaar gebruik en vroeg:

‘Mag ik nu gaan?’

‘Doe maar verder met wat je bezig was,’ zei Vandijk afwezig.

‘Misschien vinden we iets bij de waterput,’ zei Derijke.

Zwijgend volgde ze haar collega naar buiten. Ze dacht na over de man die onder het stof had gezeten. Hij had grijzend haar, hoofdzakelijk kaal, een snor en een sympathiek voorkomen. Ze kon veel mannen in die categorie klasseren, maar toevallig klopte de beschrijving voor een vriend die haar een half jaar geleden de bons had gegeven: Bran Vermolen.

Het was een eind lopen. Misschien was het toch mogelijk dat niemand iets van de aardverschuiving gezien of gehoord had.

‘Voor de verzakking stond er een houten constructie rond de put,’ zei Derijke.

Vandijk keek in de krater met een diameter van ongeveer zeven meter. Brokstukken van de put en de houten stelling staken uit de ingezakte aarde.

‘In deze streek komt het niet zelden voor dat regenwater het zandgesteente uitholt, tot de ondergrondse ruimte instort.’

Derijke keek haar verrast aan en zei:

‘Of misschien was hier iemand aan het experimenteren in zijn ondergrondse lab, zoals de eigenaar van het fruit- en groentebedrijf.’

‘Straks komen we een manshoge wandelende tak tegen die ons met huid en haar opeet,’ zei Vandijk, met de gemutileerde mens van hout op de galgenberg in gedachten.

‘Oké, zo kan het weer,’ zei Derijke omdat hij begreep dat ze zijn geloof in buitenaardse wezens niet met hem wilde delen.

Boyke was in de late namiddag in bed gekropen omdat hij zich niet goed voelde na zijn bezoek aan de vijvers, misschien had hij in de snackbar iets slecht gegeten of gedronken. Hij lag te doezelen en dacht aan zijn liefje. Hij had na elke hete zomer besloten weer oorlog te gaan voeren, en zij had hem gesmeekt snel naar huis terug te keren. En net toen hij besloten had thuis te blijven, had zij hem als een baksteen laten vallen voor een andere man.

Hij had jarenlang een goedkope studio gehuurd, maar sinds de huisbaas een forse verhoging van de huur had doorgevoerd, kon hij die niet meer betalen. Gerard had hem voorgesteld in het huis van zijn vriendin te komen logeren, maar dat had hij afgeslagen. Gerard had het toen van een andere vriend, een computerfreak, klaargekregen dat Boyke in diens bunker mocht logeren. Boyke hielp hem met het hacken van computers via het internet en samen verdien-

den ze genoeg geld om te kunnen leven. Elektriciteit en telefoonverbindingen hadden ze er met een vernuftig aftapsysteem mogelijk gemaakt. Voor een hacker was dat kinderspel.

Boyke draaide zich in zijn bed om en dacht over zijn droom na. Een mythologische draak had hem achternagezeten. Hij had hem kunnen verslaan als hij niet die schone jonkvrouw in veiligheid had moeten brengen. Zonder voorspel had hij haar het beste minnespel van haar leven gegeven, tegen de grote eik aan de rand van het bos. Hij had zijn hoogtepunt veel te vroeg, en toen was de droom als een ontploffende tekstballon uit een stripverhaal kapot geknald.

Bezweet wierp hij de deken van zich af en zette zich op de rand van het bed. Tot zijn grote verbazing zat er iemand naar hem te staren, zittend op de stoel voor de computers. Boyke trok snel een stuk laken over zijn kruis en vroeg:

‘Wat doe jij hier?’

‘Ik wandelde voorbij en de deur van de bunker stond open.’

‘Dat betekent zoveel als *kom binnen*,’ zei Boyke.

‘Inderdaad,’ zei de wandelaar, ‘maar waarvoor dienen die computers?’

‘Om spelletjes te spelen op het internet, wereldwijd.’

‘Interessant?’ vroeg de wandelaar.

‘Bwah, het nieuwe is eraf.’

In de blik van de wandelaar scheen de zin voor verandering door, maar hij zei:

‘Computerspelletjes zijn nooit mijn ding geweest.’

‘Waarmee verdien jij dan de kost?’ vroeg Boyke.

‘Ik verzin verhalen.’

Langs alle kanten werden de mensen bestookt met allerlei verhaaltjes, of ze waar waren was zelfs niet belangrijk.

‘Romans?’

‘Ja, want poëzie lukt me niet zo goed,’ zei de wandelaar.

‘Waar vertel je zoal van?’

‘Ik haal mijn inspiratie uit de wereld rondom mij en giet er een fantastisch sausje over.’

‘Zijn er al boeken van jou uitgegeven?’

De wandelaar zuchtte en zei:

‘Was het maar waar.’

‘Sciencefiction is toch in, of niet?’

‘Was. Uitgevers spelen op zeker en gaan alleen in zee met bekende namen,’ zei de wandelaar.

Boyke wilde van het bed opstaan maar bleef zitten omdat de wandelaar dreigend zei:

‘Blijf waar je bent, gedaan met virussen te verspreiden.’

Onverwacht liep Boyke naar de computer in de hoek, zette de helm op en drukte een knop op het stuur in. Zijn laken viel op de grond. Nog voor de wandelaar van zijn stoel kon opstaan, had Boyke zich al in een vechtersbaas omgetoverd. Als Kelt voelde hij zich onoverwinnelijk en hij zwaaide zijn immense zwaard naar het gezicht van de wandelaar. Die kon het nipt ontwijken en sprintte naar de ladder, om vervolgens als een spin naar boven te klimmen.

Boyke wilde dat hij Superman en Spiderman in één was, dan kon hij vliegen of tenminste ver springen. Maar nu moest hij heel snel een ladder kunnen bestijgen.

Hij stak zijn zwaard achter de brede riem en begon aan de achtervolging, maar het wapen bleef achter een laddersport hangen. De adrenaline in zijn lijf bracht geen zoden aan de dijk en hij viel kletterend op de grond. Hij uitte zijn razernij met:

‘Woehahaha.’

Zonder zwaard klom Boyke de ladder weer op. Binnen de kortste keren was hij boven aan de trap. Toen hij merkte dat de ijzeren deur dicht was, sloeg hij van frustratie zijn gebalde vuisten ertegen. Hij herinnerde zich ineens dat er ook een grendel aan de binnenkant zat, maar de wandelaar had het hazenpad al gekozen.

Het effect van de transformatie naar de Kelt vervaagde langzaam en Boyke vond zichzelf terug. Het gevoel een computerpersoonage te spelen was overweldigend, hij had zich levendiger dan ooit gevoeld. Voor nu was hij aan de speldood ontsnapt.

‘Wat doe jij hier?’ vroeg de man op het bed.

‘Ik wandelde voorbij en vroeg me af waarvoor deze bunker dient.’

‘Welkom in mijn nederige stulp,’ zei de blote man.

‘Bedankt,’ zei ik, ‘wat spook je met die apparatuur uit?’

‘Ik probeer de computers van de regering te kraken.’

‘Fijne hobby?’ vroeg ik.

‘Ik ben aan wat anders toe, maar ik weet niet wat.’

‘Ik ken dat,’ zei ik, ‘de computers kwamen me ook de strot uit.’

‘Wat doe je nu?’

‘Ik schrijf.’

‘Zoals?’

Dat vroeg nu eens iedereen.

‘Boeken natuurlijk, wat anders?’

‘Welk soort boeken dan?’

Er waren veel soorten, maar alleen schrijvers schreven romans.

‘Van alles wat, hoofdzakelijk sciencefiction.’

Veeleer sciencefiction.

‘Dat is mijn favoriete genre. Mag ik eens iets van jou lezen?’

Alleen mijn eerste lezer mocht dat. Ik zocht er naarstig naar, maar dat zei ik niet.

‘Mijn boeken zijn nog niet uitgegeven.’

‘Dat soort boeken wordt toch veel gelezen?’

De hacker had overmaat van gelijk.

‘Zoiets uitgeven? Homaar, dat kan niet zomaar,’ rijmde ik als een beginnelingdichter.

Ik werd er pijnlijk van. De hacker kon er niets aan doen, maar hij was wel degene die het dichtst bij was om mijn woede op te koelen. In een flits zag ik een mogelijkheid om een virtuele moord te plegen. Via een speciaal programma kon ik me op eender welke computer op het netwerk aansluiten. Als ik een gebruiker vond die zijn koffiezetapparaat met een timer op zijn computer had aangesloten, kon ik die misschien zo sturen dat deze zich niet automatisch na twee uren afzette. Door verhitting zou brand ontstaan. Als

de gebruiker dan nog niet wakker was, zou hij verbranden of stikken in de rook. Dood.

Ik kreeg geen tijd om mijn plan uit te voeren omdat de hacker was opgestaan. Ik riep:

‘Denk maar niet dat je mij ontkomt. Ik zal je eens laten zien wat ik met computercriminelen doe.’

Ik deed alsof ik kwaad was over zijn kraakactiviteiten, maar ik was razend op de uitgevers die helemaal niets in mijn schrijfsels zagen. Misschien moest ik het over de andere boeg gooien, niet meer de zweverige bovenste luchtlagen van de aarde opzoeken maar de harde onderwereld, de wereld van de moordenaars. Ik moest grenzen overschrijden.

Verduiveld snel rende de man naar de computer in de hoek. Voor ik het besepte had hij de helm op zijn hoofd gezet en een knop op het stuur ingedrukt. Ik dacht: *Dit gaat verkeerd*. Voor het eerst nam het slachtoffer het heft in eigen handen. Geen enkele geniale inval kon de weegschaal van het geluk naar mijn kant laten overhellen.

Ongelooflijk genoeg veranderde de hacker in een soort Kelt. Zijn immense zwaard kliefde al door de lucht en waaide een koude luchtstroom in mijn gezicht. Op een haar na had de scherpe kling mijn hoofd gemist. Zo’n truc kon ik niet uit mijn mouw toveren en ik zette alles in op een vlucht naar de oppervlakte. Met één sprong was ik bij de ladder en kroop snel door het gat naar boven. Achter mij hoorde ik een klingelend geluid, alsof de Kelt moeite had met zijn veel te grote zwaard. Op het helse kabaal volgde een kreet waarin veel frustratie zat vervat.

Ik haastte me uit de bunker, sloeg de ijzeren deur dicht en zette de grendel erop. Samen met Pek rende ik van de bunker weg. Achter mij hoorde ik doffe slagen op de ijzeren deur weerklinken. Het interesseerde me bovenmatig hoe de hacker de transformatie naar Kelt had klaargekregen, maar het leek me beter niet terug te keren. De moord was mislukt.

Die namiddag zocht ik op het internet het telefoonnummer van Solana's werk op en belde haar.

'Ze is er niet meneer,' zei een collega, 'Solana Vantklooster heeft zich drie weken geleden ziekgemeld en we weten niet wanneer ze terugkomt.'

Ik vroeg me van alles af. Was ze gekidnapt? Was ze met haar vriend de wijde wereld ingetrokken? Misschien was zij de enige aan wie ik het lachwekkende verhaal over de onhandige Kelt kon vertellen. Nu ik haar niet kon horen, viel ook die mogelijke therapeutische hulp weg.

Het volgende kasteel lag al op zijn weg: KASTEEL JONGHOUT. Boyke zag voor zijn geestes oog de bewoners ervan als mensen uit jong hout gesneden, leven ingeblazen door een magische wind. Hij hoorde het schateren van jonge prins en prinsessen die door de kale gangen van het kasteel liepen en verstoppertje speelden. Toevallig liep een groep kinderen met twee begeleiders achter hem.

Ondanks het gejoel rondom hem kon hij zich naar de tijd verplaatsen waarin hij zelf een kind was. De vrouw van zijn grootvader, Fred Gelluck, had al zes zonen op de wereld gezet toen het langverwachte zevende kind werd geboren: Noor Gelluck. Zij trouwde met Martijn en samen kregen ze Boyke als zoon. Als kind van vier had hij al last van zijn ademhaling. De dokter had hem naar een sanatorium gestuurd en de zuivere lucht in de omgeving van dennenbossen had hem goed gedaan. De rest was eruit gegroeid. Ook zijn zus Mona was in het sukkelstraatje terechtgekomen met haar minder goed functionerend brein. Ze hadden beiden een handicap voor het leven.

De gids – een oudere dame van minstens zestig jaar – ging de groep voor naar de grote woonkamer van het kasteel. Een van de begeleiders van de kinderen, een vrouw, hield de achterhoede in de gaten terwijl de andere begeleider, een man, de voorhoede waarnam. Boyke had geen oor voor de gids maar enkel oog voor de juffrouw. Ze droeg een T-shirt met een diep uitgesneden halsopening zodat hij haar sleutelbeenderen kon zien als de vleugels van een reusachtige vlinder.

Terwijl de kinderen zich een voor een door een smalle deur wurmden, draaide de juffrouw zich naar Boyke om. Ze keek hem verwonderd aan, alsof ze dacht dat een van haar kleuters in geen tijd was opgegroeid tot een man van veertig, oud, kaal en grijs. Een glimlach brak door en ze knikte naar hem. Een fractie van een seconde lang keken ze elkaar in de ogen en zag Boyke iets van haar binnenste. Als het waar was dat de ogen de spiegels van de ziel zijn,

kon hij haar klasseren bij de schoonheden die niet te krijgen waren. Het kabaal van de kinderen hoorde hij nauwelijks nog, hij leefde in een roes.

In de volgende kamer keek ze hem veel langer aan. Boyke maakte zichzelf wijs dat ze interesse voor hem had. Bij het naar binnen gaan van de ridderzaal lipte ze hem iets toe. Boyke trok zijn gezicht in een vraagteken waardoor de juffrouw dezelfde lipbewegingen opnieuw maakte. Zei ze: *Ik hou van jou?*

Zonder na te denken lipte hij: *Ik hou van jou*. De emotie maakte hem kortademig. In een van zijn betere visualisaties kon hij zien hoe hij zijn arm rond haar nek legde en haar een tongkus gaf. Helaas riep de meester de juffrouw tot de orde en voor de rest van de rondleiding had ze geen oog meer voor Boyke.

Toen hij het kasteel langs de achterkant verliet begon het hard te regenen. Hij vond een schuilplaats in een nis en voelde zich daar overgeleverd aan de wil van de natuur. Een bliksem kliefde de hemel in twee, onmiddellijk gevolgd door een verscheurende donderslag. Hij had slechts één doel in zijn leven: trachten alles te begrijpen en dat zo goed mogelijk opschrijven. Wat moest hij daarvoor sacrifiëren? Zichzelf.

Ik had me te licht gekleed. De wind waaide flink en de regen kon niet lang uitblijven. Op de koop toe kwam ik tot staan door een bord: TIJDELIJK VERBODEN TOEGANG. Rood-witte linten hingen her en der om de wandelaar duidelijk te maken waar hij niet mocht gaan. Toevallig had ik het nieuws gezien. De dolle-koeienziekte was in het land. Of was het de varkenspest? De vogelpest dan? Ach, we kregen het allemaal op ons bord. Niet een voor een maar tegelijk.

‘Wat denk jij Pek? Overdrijven ze niet een beetje?’

In haar blik las ik: *Ik ben blij dat ik een hond ben*.

Ik wilde me eerst niets van het verbod aantrekken, maar ik herinnerde me mijn voornemen om op het rechte pad te blijven. Ik maakte dus rechtsomkeer. En gelukkig maar, want anders had ik

nooit het vreemde terrein gevonden dat door een groene omheining van de rest van de wereld was afgesloten.

Het naaldbos lag er vredig bij. Een recht pad leidde me tussen de bomen en over hun bovengrondse wortels naar een kleine heuvel met bovenop een kapel. Net op het moment dat ik daar aankwam begon het te regenen. Donder en bliksem dwongen me te schuilen onder het ver uitstekende leiendak van het goed gerestaureerde bakstenen kapelletje. De houten deur zat goed in de verf, een stevig hangslot belette me naar binnen te gaan.

Door het venster zag ik drie bidstoelen naast elkaar staan. In het licht dat door een duister glas-in-loodraam viel, herkende ik een sober altaar met een kruisteken erop. Boven het altaar hing een plakkaat met een gezegde dat ik nog niet op mijn kapellenroute was tegengekomen: ALLES MET GOD, NIETS ZONDER HEM. Geen Maria-beeld, geen Jezusbeeld, geen bloemen, geen brandende kaarsen. Een kapel naar mijn zin.

Tien minuten later was de bui over. Ik nam de tijd om het opschrift boven het afdakje te lezen: DEZE KAPEL WERD OPGERICHT TER NAGEDACHTENIS VOOR HET NEERVALLLEN VAN EEN SCHOOL VISSSEN. Sinds ik een aanvaardbare uitleg op tv had gezien, kon ik me voorstellen dat een waterhoos de aanleiding was van het vreemde voorval. Stijn Meuris zong vanuit mijn muzikspeler: *Laat toch die god los. Van God los zijn? Dat was mijn doel, maar het lukte me niet.*

Ik schrok van een enorm kabaal. Welk monster werd hier leven ingeblazen? Tussen de bomen zag ik een opzienbarende auto aankomen, de bron van het loeiende geluid. Mijn interesse was gewekt en ik liep naar de omheining van het crossparcours.

Een gele Simca op hoge vering stond er met stationaire motor te draaien. Op de flank en de motorkap was de antieke auto versierd met het nummer 13. De combinatie was geslaagd. Dat moet ook de man gedacht hebben die de auto van een afstand opnam.

‘Puik restauratiewerk,’ riep ik naar hem.

De zin om de auto stuk te maken, bekreop me zomaar.

Axelle Vandijk zat onderuitgezakt met haar voeten op het leren bankje tv te kijken. Ze had het begin van de namiddagfilm gemist, maar ze kende het verhaal omdat ze het boek had gelezen. En nu wilde ze weten of de regisseur het boek had gevolgd.

Ze zag dat wie de bol binnenging, zijn dromen kon verwerkelijken. Een buitenaardse entiteit maakte het leven van de aardbewoners veel gemakkelijker mits ze voor het goede kozen en het slechte afzweerden. Helaas zagen de buitenaardsen en de aardbewoners elkaar als vijand.

Axelle wist dat er niets boeiender was dan haar eigen verbeelding. Die zat niet in een bol vervat maar in haar kleine hoofd. Terwijl de aftiteling voorbijliep, bedacht ze dat goed en kwaad alleen samen konden bestaan, als tegenpolen van een magneet. Ze dacht terug aan haar eigen tegenpool: Bran Vermolen. Ze had er goed aan gedaan om niet met hem te trouwen. Bran had moeite met het samenwonen gehad. Hij wilde zijn oude leventje als verstokte vrijgezel terug en had haar de laan uitgestuurd.

Nu ze alleen was, beviel haar dat wel. Toch leek ze voorbij te gaan aan de essentie van de zaak. De zin van het leven was volgens haar de voortplanting, maar de aardbol werd te klein voor zoveel mensen. Hoe we leefden bepaalde hoelang we leefden. De zin van het leven was verschoven. Jammer genoeg was datgene wat de meeste mensen in hun leven deden gewoon opvulsel. Consumptie en profijt, niets anders telde.

Ze zette de tv af en liep naar de keuken. Op de tafel lagen een aantal rapporten open. Ze zuchtte, want de afgelopen week was er geen opzienbarend crimineel feit gerapporteerd dat ze in verband kon brengen met de kapelmoorden.

Het felle onweer duurde nog geen tien minuten. Toen het niet meer regende liep Boyke terug naar de auto; de opzichtige Simca van Gerard Schietijzer, om hem uit te testen. Een snelle rit bracht hem van het kasteel naar het autocrosscircuit.

Op de parkeerplaats keek hij de carburator na. Terwijl hij in de auto zat gaf hij herhaaldelijk gas om de motor op toeren te brengen. Als soldaat had hij zich al een winnaar gewaand. In hem was een soort magie gegroeid, maar hij had niet geweten wat hij ermee kon beginnen. Misschien kon hij nu met de auto van Gerard races winnen en wereldkampioen worden.

Boyke liet de motor stationair draaien en stapte uit. Hij bekeek de auto van een afstand en vond de creatie geslaagd. De gele auto met de zwarte nummers en de oranje reclamestickers op de portieren pasten goed bij elkaar, net de kleuren van de Nederlandse vlag. De combinatie zwart, geel en rood zou nog beter zijn geweest.

‘Toffe bak,’ riep iemand achter hem.

Boyke draaide zich cool om en zei:

‘Inderdaad.’

Hij vond het spijtig dat hij niet het geduld had om een antieke auto te restaureren zoals Gerard dat had.

Boyke wilde terug naar de auto lopen, maar bedacht zich. Misschien was de wandelaar zo’n racefan die dacht dat het openbare wegennet zijn eigen circuit was. Hij zou hem eens de stuipen op het lijf jagen.

Hij dacht terug aan de aanrijding met een auto waarvan de bestuurder verwickeld was in een race met een andere autobestuurder. Een van de auto’s was tegen Boykes auto gebotst, en die was in brand gevlogen. De gevolgen daarvan droeg hij nog steeds met zich mee. Hij krabde zich aan het litteken in zijn gezicht dat bij verandering van weer hevig jeukte.

‘Zal ik je een rallydoop geven?’ vroeg Boyke.

‘Graag.’

‘Spring over de omheining en stap in.’

De wandelaar zat binnen de kortste keren op de passagierszetel van de auto. Boyke had hem zijn reservehelm gegeven.

‘Ready?’ vroeg Boyke.

De wandelaar knikte.

‘Steady?’

‘Go,’ riep de wandelaar.

Boyke schakelde en gaf gas. Hij reed hard en met veel schwing. In elke bocht liet hij de auto uitbreken.

‘Waarom die haast?’ vroeg de wandelaar hakkelend.

Boyke gebaarde van krommen haas.

De wandelaar bleef echter niet bij de pakken zitten en trok onverwacht aan de handrem. Net op het goede moment, want Boyke kon zo al slippend de volgende bocht insturen.

‘Cool,’ riep hij en klikte de handrem op zijn plaats.

Boyke reed een volle ronde tegen een tempo waarvan collegarallyrijders zouden opkijken, waarna hij op de rem ging staan en de auto tot stilstand bracht.

‘Jouw beurt,’ stelde hij aan de wandelaar voor.

‘Meen je dat?’ vroeg de wandelaar, maar hij wachtte het antwoord niet af en stapte uit.

Ze wisselden van plaats. Niet veel later scheurden ze weg.

Een ronde later vond Boyke al dat de wandelaar goed kon autorijden. Hij zei:

‘Prima chauffeur.’

In een snelle blik naar elkaar was duidelijk dat ze niet meer zo vijandig tegenover elkaar stonden. Ze zagen zich als collega’s. Misschien konden ze na de wedstrijd zelfs vrienden worden.

Onverwacht liet de wandelaar het gaspedaal los. Boyke zag ook het rode lampje op het dashboard knipperen en koos het zekere voor het onzekere. Hij kreeg het portier vlot open en sprong in één beweging uit de auto. Om zijn val te breken rolde hij zich op en kwam ongedeerd in het mulle zand terecht. Door het stof zag hij de auto een tiental meter verder staan, met het kofferdeksel open.

Boyke repten zich ernaartoe. Er lag een breekijzer in de kofferbak. Hij stond versteld over de aanwezigheid van het ding en nam het eruit. Daarbij trok hij een rode autodeken mee waardoor een machinegeweer tevoorschijn kwam. Maar dat was zorg voor later.

Hij beende met het breekijzer in de handen naar de voorkant van de auto. Ermee zwaaiend riep hij:

‘Ik ben de moordenaar!’

De wandelaar stapte uit en riep onverschrokken:

‘Nee, ik ben de moordenaar.’

Net twee Jokers die popelden om uitgespeeld te worden. Ze stonden tegenover elkaar, met een muur van ongeveer meter zinderende lucht tussen hen in.

De wandelaar stak een van zijn handen in zijn jas. Zoals hij daar stond had hij iets van een tovenaardie magie vanuit zijn binnenste dreigde uit te braken. Boyke kon die magie met een toverformule pareren, maar hij wist nog niet met welke.

Onverwacht haalde de wandelaar iets uit zijn jaszak tevoorschijn en gooide het in Boykes richting. Was het oranje ding een tennisbal, als speelbal voor zijn hond?

‘Tangerine Dream!’ riep de wandelaar.

Boyke kende de Duitse muziekgroep met als boegbeeld Edgar Froese die heel goede synthesizermuziek had gemaakt.

De wandelaar kon goed mikken, want het ding pletste op zijn voorhoofd uiteen. Het was geen bal maar een dikke mandarijn. Zijn ogen zaten vol sap en Boyke moest het breekijzer lossen om zijn oogholtes en neusgaten zuiver te maken.

In de tijd dat hij zijn ogen gesloten had, was de wandelaar tot vlak voor zijn neus komen staan. Hij zei dreigend:

‘Scheer je weg of ik laat de hond los.’

‘Jij je wil,’ zei Boyke.

Hij vond er niets beter op dan naar het open portier van de auto te rennen, in te stappen, de auto op een professionele manier te keren en als een waanzinnige weg te rijden.

Aan het eerste kruispunt op weg naar huis moest hij voor het rode stoplicht wachten. Hij was pisinjdig en zocht een manier om zijn woede alsnog te bekoelen. Dat het groen was zag hij pas toen een ongeduldige autobestuurder achter hem toeterde.

Hij gaf toe aan de drang om alles en iedereen kapot te maken.

De racer in rode overall schrok niet van mijn opmerking over het puike restauratiewerk. Hij draaide zijn hoofd in mijn richting, knikte en zei:

‘Ik wilde dat ik hem zelf gerestaureerd had.’

De racer maakte aanstalten om naar de auto te lopen, maar hij draaide zich weer om. Nu kon ik de man pas goed bekijken. Hij leek op mij, maar zijn rechterhelft was ruwer uitgevoerd.

‘Heb je zin om een ritje te maken?’ vroeg hij.

‘Zeker, ik kijk graag naar auto’s, maar het liefst rijd ik ermee.’

‘Spring over de omheining, anders moet je te ver omlopen.’

Dat leek me een goed idee. Tegen Pek zei ik:

‘Blijf.’

Ik zwierde mezelf over de groene omheining. Ik had de dwaze indruk dat de tijd mee sprong.

In een mum zat ik naast de racer in de kleine auto met ronkende motor. De helm die hij me had geleend, was iets te groot.

‘Gordel aan,’ commandeerde de racer.

Ik knikte.

‘Klaar?’

Ik zette me schrap voor wat ging komen, en zei:

‘Vertrek maar.’

De racer duwde de pook met een zwierige handbeweging in de eerste versnelling en gaf plankgas. De auto schoot uit de startblokken waardoor ik met mijn hoofd tegen de hoofdsteun sloeg. Ik pakte het handvat boven mijn hoofd beet en hoopte op een goede afloop.

De racer leefde zich uit, want een stralende glimlach tooide zijn misvormde gezicht. Er was geen mogelijkheid om te converseren. Ik hoefde geen navigator te spelen, want de racer kende het circuit op zijn duimpje. De auto zoefde rakelings langs bomen en over kleine heuvels. Op sommige momenten dacht ik dat we vlogen omdat de motor dan iets meer toeren maakte, zonder de weerstand van de aarde onder ons. Af en toe dacht ik dat de hemel en de aarde

van plaats waren gewisseld, maar dat moest een zinsbegoocheling zijn.

Ik had de driepuntsgordel niet strak genoeg aangetrokken, de auto schudde me door elkaar. De middelpuntvliedende kracht gooide het bloed in mijn hersens rond als het water in een wastrommel. Ik was als een speelbal voor de golven op open zee, overgeleverd aan de wil van de racer. Hij slaagde erin het parcours zonder te schakelen af te leggen.

‘Kun je het wat kalmer aan doen?’ vroeg ik stotterend.

Hij hoorde me niet en bleef door de voorruit voor zich uit starren alsof hem een mooie beloning aan de eindmeet wachtte.

Het was genoeg geweest en ik besloot in actie te treden. Met de linkerhand, waarmee ik me aan de zetel had vastgehouden, trok ik de handrem aan. Op datzelfde moment maakte de racer een scherpe bocht waardoor de auto in de juiste richting slipte om de volgende bocht aan te snijden.

‘Merci,’ riep hij en drukte de handrem terug op zijn plaats.

Helaas was de rit nog niet gedaan. Een angstige gedachte schoot door mijn brein: *Is dit een zelfmoordactie?* Ik wilde niet doodgaan, laat staan zwaargewond raken. Mij waren nog een aantal jaren op aarde gegund en die wilde ik zo sereen mogelijk beleven. Ik wist niet hoeveel rondes we gereden hadden. Mijn maag begon te protesteren en ik zag me al op het dashboard kotsen.

Eindelijk ging de racer op zijn rem staan, even later viel alle beweging rondom mij met een schok stil. De auto had geen tien meter nodig gehad om helemaal tot stilstand te komen. De racer draaide zijn hoofd naar mij en zei:

‘En nu jij.’

‘Oké,’ zei ik snel voordat hij van gedachten veranderde.

Ik zou hem een koekje van eigen deeg geven.

We wisselden van plaats alsof we geen tijd te verliezen hadden en sjorden ons in de gordels vast. Zonder te vragen of mijn passagier klaar was, trapte ik het gaspedaal volledig in. Het eerste moment leek de auto niet te willen reageren, maar onverwacht schoot

hij weg omdat ik het koppelingspedaal te snel loste. Mijn hoofd beukte tegen de steun maar bezat genoeg weerstand om er weinig hinder van te ondervinden.

Niet veel later beaamde de racer mijn rijkunst al.

‘Je kunt er wat van,’ riep hij.

We keken elkaar slechts een moment aan, maar ik zag genoeg om te weten dat hij gek was. Zijn pupillen vertoonden een ongelijke verwijding en van een tv-documentaire wist ik dat zoiets op een hersenbeschadiging wees. En die veroorzaakte meestal een persoonsverandering. Ik spiegelde me aan wie ik zag en vroeg me af of ik ook mesjogge was.

Mijn eerdere wil om hem een fataal lesje te leren ontbrak me ineens. In de auto voelde ik me leven. Dat de man naast mij er ook met volle teugen van genoot, leerde me dat iedereen het recht had om met zijn leven te doen wat hij wilde. Confrontaties ging ik beter uit de weg, een gesprek deed soms wonderen.

Het was niet te geloven, maar ik had me eindelijk kunnen inhouden om iemand te doden. Ik begreep dat het onvermogen om een van mijn soortgenoten in koelen bloede te vermoorden, het bewijs van mijn menselijkheid was. De racer had geluk. Ik hoopte van harte dat ik genezen was.

Een rood lampje op het dashboard begon te flikkeren. Ik liet automatisch het gaspedaal los, draaide mijn hoofd naar de racer om te kijken wat hij daarvan vond en zag dat deze aan de deur zat te rommelen. Voordat ik kon reageren sprong hij uit de auto. Ik remde, maar ze werkten niet. Ik begreep te laat dat het lampje daarom was gaan branden.

Het zweet brak me uit en tegelijk rilde ik van de kou.

‘Verhip, wat overkomt mij nu,’ riep ik uit.

Ik voelde me even als een verstrooide professor Barabas die zijn kompanen naar de verkeerde tijd had laten springen.

‘Galgenaas,’ riep ik naar de racer.

Even was ik Lambik die rood uitsloeg.

‘Gossie,’ slaakte ik.

Met Jerommeke erbij was het nooit zo ver gekomen.

‘Pech,’ zei ik tot mezelf.

Het was mijn beurt om vermoord te worden. Mijn geflirt met de dood hield hier en nu op. Jammer, maar misschien restte me een klein beetje hoop, een hoopje, in een gebed tot de Grote Maker die alles onder controle leek te hebben en er toch een zootje van had gemaakt.

Ik waande me in een flitsende film waarin de kijker nauwelijks de tijd kreeg om de beelden in zich op te nemen. Vermoedelijk overzag ik daardoor enkele onvolkomenheden die de filmmakers hadden willen wegmoffelen. Wat me overkwam was heel echt, althans daar was ik van overtuigd.

Ik nam geen tijd om te bidden, wel om de handrem aan te trekken, want die werkte direct op het differentieel. De auto stond van het ene moment op het andere volledig stil. Toen ik naar buiten keek was de wereld rondom me mistig, door het opgeworpen zand.

Versuft zat ik in de auto naar buiten te staren, toen plots de racer in de voorruit opdoemde, als een waanzinnige filmheld met een schitterend, blinkend, lichtend, stralend, glanzend, uitmuntend en vooral uitstekend ding in zijn handen. Bij nader inzien had hij een immense koevoet vast. Hij zwaaide er demonstratief mee in de rondte, wellicht in de hoop me schrik aan te jagen.

‘Redrum,’ hoorde ik hem roepen.

Ik herinnerde me de acteur die dat in een horrorfilm had gezegd. Achterstevoren gespeld was dat het Engelse woord voor *moord*. Onmiddellijk pikte ik daarop in en stapte uit om het palindroom van moord uit te spreken. Ik sprak het magische woord uit op de toon van een sorcier die zijn toverspreuk proclameert:

‘Droom.’

Het uitgesprokene had echter geen effect op de dromer, mijn tweeling-ik in een raceoutfit.

Ik zocht een straffere toverformule om dit grensconflict op te lossen, of een wapen. Om nonchalanter over te komen, stak ik mijn hand in de rechterzak van mijn leren jas. Onmiddellijk kromden

mijn vingers zich rond de mandarijn die ik als tussendoortje voor onderweg had meegenomen.

Ik zoog mijn longen vol met lucht. Langs mijn longpijp borrelde luchtmoleculen op en door de wrijving gingen mijn stembanden trillen. Door vervolgens mijn mond op de juiste manier te bewegen kreeg ik het klaar een magische spreuk over mijn protagonist uit te spreken:

‘Tangerine Dream!’

Sneller dan mijn schaduw gooide ik de mandarijn naar de racer. Het projectiel schoot kaarsrecht door de lucht en raakte hem pal in zijn gezicht. De koevoet viel voor zijn voeten op de grond.

Iets weerhield me om met de staart tussen de benen te vluchten. Terwijl de racer de mandarijnprut uit zijn ogen wreef, overbrugde ik de afstand tot hem met twee waanzinnige stappen, nam de koevoet van de grond op, keek hem doordringend aan en zei:

‘Als je niet snel ophoepelt, parkeer ik deze koevoet op je hoofd.’

‘Jij wint,’ zei de racer.

Hij rende zonder te aarzelen naar de auto, stapte in, keerde op een filmische manier en reed met open kofferbak weg.

Ik liet de koevoet in het gras vallen en glimlachte. De remmen van de oude Simca werkten niet meer, en dat zou de racer wel op zijn tijd merken.

‘Pek, ik ben blij jou weer te zien meisje,’ riep ik naar mijn dierbare hond.

Ze stond op haar achterpoten tegen de draad en met hijgende tong mijn komst af te wachten.

Een sprong over de omheining en een korte wandeling bracht me bij mijn eigen pientere vervoermiddel, de Smart.

Toevallig op de eerste dag van de lente ontdooide alles, binnenin én buiten mij. Ik voelde me verrezen. Ook Solana Vantklooster gaf een teken van leven door me een summier elektronisch bericht te sturen:

<Hier ben ik weer. Vergeef me dat ik je niet heb verwittigd. Ben geopereerd aan het meest vrouwelijke van een vrouw. Doei.

Solana zou geen last meer hebben van haar maandstonden. Er zou geen bloed meer vloeien.

Voor mijn geestesoog zag ik een rij voor dood liggende, onschuldige slachtoffers langzaam wakker worden. De markies, de houten man, de bleekscheet van de zwarte Ami Nata, De Wroeter, de cowboy, de monnik, de Rozenkruiser, Bram Vermeulen, Donkerman, de man met de pet en de spiegelman. Wie waren zij? Figuren uit de onderwereld? Stripfiguren? Waren het louter verzonnen personages en had ik elke keer opnieuw mezelf vermoord? Tien, elf, of waren het twaalf moorden? Ik wist het niet meer. Al die ervaringen hadden me uiteindelijk tot het inzicht gebracht dat al wat leeft op zijn eigen tijd dood gaat. Een les om niet te vergeten.

De laatste uitgever die ik mijn schrijfsels had voorgelegd, voelde wel iets voor mijn onderwerpen, maar de ervaringen van mijn tweeling-ik als seriemoordenaar hield ik beter voor mezelf.

Joel riep me iets toe, maar ik begreep niet wat hij van me wilde: 'Kijk dan, Tupac is op tv.'

Tupac was toch dood?

'Hij leeft nog,' zei Joel devoot.

Hij zette snel de recorder aan.

Ik interesseerde me niet zozeer voor de man, wel voor zijn blijde boodschap. Wat kon een jongen van dertien in zijn muziek gehoord hebben? Volgens de spreker op tv had Tupac via zijn rapmuziek de mensheid opgeroepen om oog te hebben voor het slechte. En wellicht was hij een slechterik geworden om het con-

trast met het goede duidelijk te laten uitkomen. De bijbel had Tupac geïnspireerd, want op zijn rug droeg hij een tatoeage in de vorm van een groot kruis met daarop een verwijzing naar een bijbelvers, iets over God die groter is dan alle andere goden. Het leek me beter dat niemand nog goden aanbad, of andere mensen ophemelde, idolen.

Mijn broer, de vader van Joei, was van mening dat je tussen geboren worden en sterven enkel kon groeien, hij wilde zeggen: voor nakomelingen zorgen en weten dat je sterft. Meer was het niet, volgens hem. En daar had je geen enkele godsdienst voor nodig.

Het goede en het slechte bestonden niet zonder elkaar. In ieder mens zat een dokter Jekyll en een meneer Hyde. De racer had toegegeven dat ik het spel had gewonnen. Was ik er werkelijk in geslaagd als goedgunstige stripheld de boosaardige kwaaddoener te verslaan? Of was ik in zijn val getrapt? In elk geval waren de twee Jokers uitgespeeld.

Midden april zat Boyke in de verandazetel naar buiten te staren, met zijn voeten op de rotanstoel. In de verte naderden donkere wolken. De planten in de tuin deden ondanks de lage temperaturen pogingen om uit hun schijndood terug te springen. Hij dwaalde over de steppe van zijn gedachtewereld. De werkelijkheid had voor zijn part wat dromeriger, minder ruw, vager, mistiger en magischer mogen zijn.

De avond voordien had hij op tv een documentaire over seriemoordenaars gezien. Een van die moordenaars had de kijkers uitgelegd dat hij zijn vrienden en vriendinnen doodde om ze daarna te ontvlezen en op te eten. De beenderen hield hij bij om er nadien een kerk mee te bouwen waarin hij zichzelf kon aanbidden. De moordenaar maakte zich sterk met het verhaal van de koppensnellers uit Papua Nieuw-Guinea die tot in de helft van de vorige eeuw hun overleden stamgenoten hadden opgesoupeerd om hen de kans te geven in hun nazaten verder te leven.

Zonder het te weten had de moordenaar gedaan wat alle kerkgangende christenen nog steeds doen: het lichaam van Christus eten en zijn bloed drinken om hem eeuwig leven te geven. Boyke wist niet goed wat hij ervan moest denken. Moest je je slecht voelen als je iemand had vermoord? Volgens de documentaire niet, tenminste als je veel van het slachtoffer had gehouden.

Hoe het toch allemaal kon gaan. Zijn moeder had hem verteld dat hij tijdens zijn geboorte even onder zuurstofgebrek had geleden. Ondanks zijn zwakke longen hadden ze hem toch in het leger aangenomen. Ze hadden een man van hem gemaakt, dat was goed, maar ze hadden hem ook slechte dingen geleerd. Wegens te snel en onder invloed rijden was hij voor de rechter moeten verschijnen. Die had hem voor de keuze gesteld: een hoge boete betalen, twee maanden rijverbod of voor vijfenveertig dagen de bak in. Boyke had voor het laatste gekozen omdat hij de boete niet kon betalen. Toen hij vrijkwam, had hij in zijn oranje gevangenisplunje gedaan alsof hij uit de gevangenis was ontsnapt. Zo had hij zijn ouders zover gekregen om een schuilplaats voor hem te vinden en hem hun spaargeld te geven.

En nu zat hij aan de keukentafel en vroeg hij zich af wat er van zijn leven geworden was. In plaats van op pad te gaan om wandelaars het leven zuur te maken, besloot hij thuis te blijven. Hij nam de tijd om een gedicht voor zijn liefste te schrijven. Maar hij kon zich niet concentreren en viel met zijn hoofd op de tafel in slaap. *Hij droomde zijn laatste droom en werd ik.*

Aan de kruising met de oude weg stond een kapel; ze was zachtgeel geschilderd en viel onmiddellijk in het oog voor voorbijgangers. Het waaide er hard en het leek me de perfecte rustplaats. Pek mocht even mee.

Binnen was het kil, want mijn adem dampte. De muren waren grijs en witgeverfd. Achter het eenvoudige altaar hing een schilderij dat de kruisafneming afbeeldde. Het gezicht van het blauwwitte Mariabeeld in de hoek stond in verwondering voor de wereld. Haar

aureool was in de vorm van een tekst uitgevoerd: IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS. Dat had ze gezegd tegen Bernadette, maar er was geen spoor te bekennen van haar. Pek wachtte aan de deur en had geen interesse voor het interieur van de kapel.

Ik bad niet. Ik stond daar maar en wachtte een luw moment af om weer naar buiten te gaan. De pastoor die het verhaal van Bernadette over de verschijning had geloofd, had gezegd dat geloven net zoals liefhebben was, het veranderde je, het genas je. Genezen, dat zou fijn zijn.

Ik kon er niet langer blijven en vluchtte naar buiten. Onderweg naar de dorpskern kwam ik grenspaal 150 tegen, rechts zag ik grotingangen met landbouwwerktuigen erin opgesteld, afgesloten met aluminium hekken. De grens was er wel heel hoekig, want iets verderop stond al grenspaal 151. Ik schrok toen een labrador me voorbijliep. Pek begroette het dier op haar eigen manier. Beide honden leken veel op elkaar.

De vreemde hond reageerde onmiddellijk op het geroep van zijn baasje, een vrouw die in de deuropening van een café stond. Ze had blond haar en droeg een witte wollen trui die ook als rok diende.

‘Goedendag,’ zei ik.

De vrouw brabbelde iets wat op *goedendag* leek en gebaarde dat haar hond moest komen. Ik bleef staan terwijl de labrador naar binnen ging. Bij nader inzien was het teken voor mij bedoeld, want ze herhaalde het. Ik wees mezelf aan en trok een vragend gezicht. Ze knikte.

‘Is het café open?’ vroeg ik.

De vrouw knikte weer en hield de deur uitnodigend open om mij en mijn hond binnen te laten.

De gelagzaal was leeg, maar er brandde overal gezellig licht. Met een elegant gebaar nodigde de vrouw me uit om aan een tafeltje te gaan zitten. Pek legde zich op het matje voor de kachel terwijl het teefje van de vrouw naast mijn stoel ging zitten.

Omdat ik vermoedde dat de vrouw wilde weten wat ik wilde drinken, zei ik:

‘Koffie graag.’

Terwijl de vrouw achter de toog een kop koffie klaarmaakte, volgde haar hond al haar bewegingen. Niet veel later kwam ze terug en zette het kopje koffie mét koekje voor mij neer.

‘Dankjewel,’ zei ik.

De vrouw bleef merkwaardig genoeg naast mij staan. En haar hond keek mij met een scheve kop aan terwijl het voorste stukje van haar tong onder de linkerlip naar buiten viel. Wilde ze dat ik mijn koekje met haar deelde?

Ik roerde in mijn kop en nam het koekje op. De hond zette zich schrap toen ik in het koekje beet. Voor mijn geestesoog zag ik dat ze haar grote muil opende en met haar blikkerende tanden mijn hoofd afbeet.

Ondanks het feit dat het paasmaandag was, zat Axelle Vandijk op haar werk om een zaak voor te bereiden. Ze vroeg zich af wat de moordenaar van wandelaars had bezielde, want al zijn wandaden hadden zich opgestapeld en iedereen was zijn ontsparing uit het oog verloren.

De zon scheen naar binnen en ze kreeg het lekker warm. Ze kon niet vermijden dat ze even wegdoezelde en over haar ideale man droomde. Ze had ooit met Bran Vermolen in de wachtrij voor het bungeespringen gestaan. Hij had een tijdje stoer gedaan, maar hoe korter de rij werd, hoe minder hij zich had laten horen. Uiteindelijk hadden ze samen besloten niet te springen. Diezelfde avond hadden ze voor het eerst seks, in een eenpersoonsbed. Het vuurwerk was kort en hun orgasmen hadden slechts een tiental seconden van elkaar gelegen. De volgende dag had Bran een ontbijt voor haar klaargemaakt en terwijl ze at had hij een verhaaltje voorgelezen dat hij zelf had geschreven. Hij wilde schrijver worden en ze had daar niet om gelachen.

Een van de zinnen die ze zich nog heel goed herinnerde was:
Jij was de vonk die mijn motor deed aanslaan.

Axelle schrok. Het was ineens veel kouder in de kamer omdat een donkere wolk besloten had de zonnestralen een tijdje dwars te liggen.

De hond slokte de chocolade gulzig op. De vrouw murmelde iets onverstaanbaars en klapte in haar handen alsof ik een goocheltruc had opgevoerd. Ze moest niets zeggen om mooi te zijn, maar ze sprak als een mentaal gehandicapte. Ineens bedacht ik dat ze zichzelf waarschijnlijk niet hoorde en daarom het volume van haar stem niet kon regelen. Pek had haar kop op de grond gelegd en leek te slapen.

‘Neem ook een kop koffie,’ stelde ik voor.

Ze knikte en liep naar de toog. Ik volgde haar bewegingen met het espressoapparaat, net zoals haar hond dat deed. Een minuut later kwam ze tegenover mij aan tafel zitten en nipte aan haar kopje. Een gesprek was iets te hoog gegrepen, daarom nam ik een pen uit mijn jaszakje, trok een servet naar me toe en legde beide attributen voor haar neer.

‘Ik ben Bran Vermolen. Wie ben jij?’ vroeg ik articulerend.

De vrouw schreef in mooie drukletters op het servet: EXA ZAPS.

De naam was niet doordeweeks, maar echt mooi vond ik hem ook niet. Een herinnering maakte zich los van mijn hersenpan. De letters van haar voornaam waren zichtbaar geweest op het plakkaatje aan de kapel waar ik met de motor in de gracht was gereden. Dat was wel erg toevallig.

Exa was een stralende verschijning. Ze had opmerkelijke irissen, groenblauw, en ik durfde niet te vragen of het lenzen waren. Ik voelde onderhuids dat ze eerlijk was.

‘Je hond lijkt op die van mij. Hoe heet zij?’

Ze begon enthousiast te schrijven. Ik las: NEL EN JOUW HOND?

Nel duwde me met haar linkervoerpoot aan om chocolade te bedelen.

‘Ik denk dat Nel nog iets lekkers lust. Wil je haar iets op mijn kosten geven?’

De vrouw schudde haar hoofd en schreef: NEL WORDT DIK.

Vermoedelijk kreeg ze veel toegestopt van cafébezoekers.

‘Volgende keer krijg je weer iets,’ beloofde ik Nel.

Ze legde haar kop op mijn dijbeen.

Exa wees naar Pek en keek me vragend aan.

‘Haar naam is Pek,’ zei ik.

Exa glimlachte. Pek sliep door alles heen. Ze gebaarde van krommen haas.

‘Ben jij de eigenaar van dit café?’ vroeg ik.

Ze draaide het servet om en schreef: VADER IN KEUKEN.

‘En je moeder?’

Haar gezicht kreeg een droevige dimensie bij. Op het servet schreef ze: VORIGE MAAND GESTORVEN.

‘Sorry, ik leef met je mee.’

Ik kon me nauwelijks voorstellen hoe het zou zijn als mijn moeder plotseling stierf. De eenzaamheid zou dan gegarandeerd groter zijn.

Exa bleef blijkbaar niet bij de pakken zitten en schreef: IK BEN OKÉ, MAAR VADER KWIJNT WEG.

Ik aaide Nel en sprak haar toe alsof ze een mens was:

‘Jij voelt daar niets van hé? Was ik maar een hond.’

Daarmee toverde ik een glimlach rond de sensuele mond van Exa.

Mensen vielen als vliegen rondom mij dood. Ik voelde me Dallas Barr, Marvano’s stripheld, die in schijven van tien jaar zijn onsterfelijkheid moet afkopen. Zou Exa mij vergeven als ik haar mijn verhaal vertelde?

‘Ik ben een slecht mens,’ zei ik.

Ze keek me verwonderd aan.

‘Vergeef het mij, maar ik heb mensen vermoord.’

Exa sloeg met haar hand in de lucht om te zeggen dat ze me niet geloofde.

‘Echt waar. Ik zag er normaal uit, maar binnenin zat het fout.’

Exa glimlachte en legde haar hand op de mijne. Ik sloeg mijn ogen neer bij zoveel vertrouwen. Ze kneep in mijn hand en ik keek op. Ze lipte iets. Net op tijd begreep ik wat ze me wilde zeggen: *Ik vergeef je.*

Ze gaf een klopje op mijn hand.

‘Dankjewel,’ zei ik, ‘je bent lief.’

Ze knikte wijs, alsof ze dat zelf wel het beste wist.

‘Nu moet ik gaan. Hoeveel moet ik je voor de koffie betalen?’

Exa maakte een gebaar alsof ik haar niets schuldig was.

‘Nee, ik sta erop.’

Ze schudde haar hoofd en liep naar de deur om me uit te laten.

Ik wachtte tot ze me aankeek en mijn lippen kon lezen:

‘Volgende keer betaal ik.’

Ze knikte.

‘Pek, kom je nog?’

De hond schoot wakker en krabbelde onhandig overeind. Nel volgde Pek, maar bleef aan de deur staan. Het was al donker en de ijzige wind waaide naar binnen. Ik duffelde me goed in mijn leren jas en liep naar buiten.

Wat ik zag overtrof mijn stoutste verwachtingen. Het had verdorie vijf centimeter gesneeuwd. In een groot gat in het wolkendek zag ik de maan in een inktzwarte sterrenhemel staan. Pek rilde. Het arme dier wist niet dat ze van de oerwolf afstamde en misschien was dat maar beter zo.

Ik draaide me om en zag dat Exa de deur al had dichtgedaan. Ze keek via het kijkvenster naar buiten en glimlachte. Ik wenkte en liep in de richting van de Smart die iets verderop geparkeerd stond.

Toen ik mijn muzikspeler aanzette, hoorde ik iemand zingen: *Er is niemand in de kosmos.*

Ik keek de hemel in en zocht naar bekende sterrenbeelden. Daar was de E van Cassiopeia. Daar, de X van de zwaan. En daar, de A van de drakenkop. Verdorie, het leek op een wegwijzer, een bord voor een bezienswaardigheid, een bericht uit de ruimte: EXA.

Onwillekeurig dacht ik aan een personage van Ernest Claes dat het noorderkruis, bethelgeuse en de hellewagen zag en zei: *De sterren zijn de woorden van God die geschreven staan tegen de gewelven der eeuwigheid. Waarom zijn de menschen niet als de sterren?*

De ontmoeting met de dove vrouw had me wakker geschud. Ik wist nu zeker dat ik niet alleen wilde leven. Exa Zaps deed me ook denken aan Faye Dunaway die naast Clyde de rol van Bonnie voortreffelijk had gespeeld. Warren Beatty was grandioos als Clyde en ik voelde dat ik zijn rol wel aankon.

De regenboogkleuren van mijn auto haalden me uit mijn gepeins. Ik leek in een film mee te spelen, want mijn bewegingen werden gestuurd en mijn handelingen waren voorspelbaar. Nu ik erop lette, merkte ik dat mijn bewegingen schokten, alsof ik in een vertraagde tekenfilm meespeelde. Ik leek uit twee beelden te bestaan, identiek in vorm maar een fractie van een seconde in tijd van elkaar liggend. *Wij* waren bijna in fase. Onze wegen konden niet gescheiden blijven. *Hij* achtervolgde *mij*.

Vandijk boog zich over een rapport over de stijgende criminaliteit in Limburg, vooral de kruimeldiefstallen van drugsverslaafden waren een ware plaag en grensoverschrijdend. Ze zuchtte. De wereld kon niet zijn zoals zij het wilde: groen, blauw en schoon.

Staf Derijke kwam het kantoor binnen en riep:

‘Het is te gek om los te lopen.’

‘Wat bedoel je?’ vroeg ze in een trage reactie.

Derijke smeed een mapje voor haar op het bureaublad.

‘Ik denk dat onze killer al onder de groene zoden ligt.’

Zonder het document te openen keek ze hem verwonderd aan.

‘Meen je dat?’

‘Kijk zelf maar.’

Ze opende het mapje en las het politieverlag:

In de vooravond van zondag 25 februari verloren tien mensen het leven bij een bizar verkeersongeval. Een rallyauto reed door

het rode licht en botste op de zijkant van een volumewagen waarin een gezin van zeven op weg was naar een mis voor hun overleden grootmoeder. De wagen werd tegen een verlichtingspaal geslingerd. De ouders waren op slag dood. Twee van de vijf kinderen – een jongen van 5 en een meisje van 10 – raakten ernstig gewond en werden naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis overgebracht. De drie overige kinderen – een meisjes tweeling van 12 en een jongen van 7 – kwamen er met enkele schrammen af.

De aanrijder overleefde de botsing en stapte verdoofd uit met een automatisch AK-91 aanvalswapen in de aanslag. Toegestroomde toeschouwers die hulp aanboden, werden omver gemaaid, acht ervan overleefden het niet. De politie was snel ter plaatse en kon de waanzinnige uitschakelen. Getuigen spraken van de kogelvreter, omdat de dader heel wat kogels incasseerde voor hij neerviel.

‘Dit is een massamoordenaar, geen seriemoordenaar,’ zei Vandijk.

‘De autopsie heeft uitgewezen dat er veertig kogels in zijn lichaam zaten. Pas in het ziekenhuis heeft hij de geest gegeven. Geef toe dat het wreed accident is.’

‘Oké,’ zei Vandijk.

‘Een verpleger heeft hem nog iets horen zeggen dat leek op *tangerine*, in het Engels uitgesproken, dat betekent *feloranje, mandarijn, of inwoner van Tanger*. Een andere verpleger herkende in zijn laatste woorden *angelien*.’

Vandijk wist niet wat ze hoorde. Bran had die naam voortdurend in zijn slaap uitgesproken alsof het zijn liefste was.

‘Wat is de naam van die woesteling?’ vroeg ze.

‘Boyke Pandoering.’

De volgende dominosteen viel om, want ze herinnerde zich ineens het dagboek van Gregor Gelluck. Derijke had uitgepluisd dat de zus van Gregor getrouwd was met een zekere Pandoering, ze wist zijn voornaam niet meer. Toevallig had Gregor in Hasselt gewoond, in het huis van de wandelaar die vergiftigd werd.

‘Herinner jij je het adres in het dagboek nog?’ vroeg ze, ‘welke straat was dat in Hasselt?’

Derijke dacht even na en zei:

‘Kuringersteenweg 86.’

Vandijk sloeg haar vlakke hand op het bureaublad.

‘Wat krijg jij ineens?’ vroeg Derijke.

‘Ik weet nu wie we zoeken.’

‘Nog een seriemoordenaar?’

Vandijk antwoordde niet en rende het lokaal uit.

Een minuut later zaten ze in de ongemarkeerde politieauto. De sirene stond af. Derijke zat achter het stuur. Met piepende banden scheurde hij over de rotonde en stuurde de zware auto pijlsnel door het Hasseltse avondverkeer.

‘Niet te geloven dat die man je vriend is geweest,’ zei Derijke.

‘Dat kun je wel zeggen.’

‘En waarom heb je het uitgemaakt?’

‘Hij heeft mij aan de deur gezet.’

Terwijl Derijke zachtjes over de hoge verkeersdrempel reed, dacht ze terug aan de mooie dagen die ze in elkaars nabijheid hadden doorgebracht, tijdens vakanties en in het begin van hun samenwonen. Het was pas later een hel geworden toen hij geobsedeerd raakte door het schrijven. Ze had hem duidelijk gemaakt dat de ideeën achter zijn verhalen geweldig goed waren, maar dat hij ze barslecht opschreef. Hij vond dat zij als Eerste Lezer hem wel wat beter kon steunen. Dat kon ze niet omdat hij blijkbaar over een andere vrouw droomde. Zij had *Angeliën* verstaan, maar nu begreep ze dat hij *Tangerine* had geroepen. Ze had op het punt gestaan hem te zeggen dat ze hem wilde verlaten, maar Bran was haar voor geweest. Ze had enkele dagen gekregen om haar spullen te pakken, en haar ouders hadden haar tijdelijk opgevangen. Twee maanden later was ze weer alleen gaan wonen. Samenwonen was nog uit den boze, maar samenzijn met een man die ze graag zag, dat miste ze heel erg.

‘Pas op,’ riep ze toen Derijke een wandelaar dreigde omver te rijden.

Hij manoeuvreerde de auto net op tijd naar de rand van de weg waar ze akelig dicht langs de geparkeerde auto’s zoefden.

Toen Vandijk een kleine Smart met regenboogkleuren in de tegenovergestelde richting zag aankomen, riep ze:

‘Dat is zijn auto.’

Derijke zette de auto professioneel dwars zodat de bestuurder van de Smart klem kwam te zitten. De man sprong uit de auto en rende weg.

Axelle Vandijk sprong uit haar auto en riep:

‘Bran Vermolen. Ik beveel je te stoppen. We willen je slechts verhoren, in naam van de wet.’

Ik vloekte omdat de ongemarkeerde politieauto mijn weg versperde. Het had geen zin om te vluchten – ze konden niets bewijzen en ik had me alles slechts ingebeeld – maar het leek me wijzer de benen te nemen om op een rustige plek na te denken over hoe het verder met me moest.

Hoorde ik dat goed? Riep iemand mijn naam? Een snelle blik achterom leerde me dat Axelle Vandijk achter me aanzat. Ze deed me aan Bernadette denken, met haar lieve gezichtje, haar donkere ogen die je doordringend aankeken en alles zagen, haar lange golvende haar tot ver onder de schouders, haar slanke lijn, haar afwisselende kleding waarin haar vormen heel goed doorschenen, niet te vergeten haar aparte buitenlandse accent omdat ze van Roemeense afkomst was. En zo’n geweldige vrouw had ik de laan uitgestuurd.

Door mijn kennis van de achterwegen in de omgeving van mijn huis kon ik de flikken al rennend verschalken. Via het netwerk van smalle straten bereikte ik weer mijn kleine auto. Vliegensvlug stapte ik in en reed weg via een tuinpad dat te smal was voor de politieauto. Pek lag nog steeds op de achterbank zoals ik haar dat had opgedragen.

Vijf minuten later reed ik over de expresweg naar Sint-Truiden. De wijzer van de snelheidsmeter gaf honderdveertig aan. Ik hoorde geen loeiende sirene achter me en dat was goed. Een naderend kruispunt met de stoplichten op groen verplichtte me te vertragen. Toen het licht op oranje sprong gaf ik zoals elke rechtgeaarde Belg gas bij. Pek stak haar kop tussen de voorzetels, alsof ze komend onheil aanvoelde.

Ik reed het kruispunt op en een *nu-ga-ik-dood-gevoel* overviel me. De flipperkast sloeg tilt en het spel bevroor. Mijn wereld lichtte op, schitterde zelfs, maar ik wist dat niet alles dat blonk van goud was. Het was springtijd.

Instinctmatig greep ik in mijn rechterjaszak naar de metalen knikker die ik van Ami Nata had gestolen. Als Lot kon ik misschien uit deze wrede *Sodom-en-Gomorra-wereld* ontsnappen om opnieuw te beginnen. Ik legde de laatste hand aan de rol van mijn leven en glipte soepel door het oog van de naald, ging vlekkeloos over van man naar vrouw, van haas naar hazewind, van beer naar otter, van duif naar arend.

Toen kwam een olifant met een lange snuit en die blies het vertelseltje uit.

Ik ging over de grens en werd in de andere wereld als *hij* geboren. Hij voelde zich helemaal niet als een levende dode, ook geen wandelende mummie. Hij voelde zich meer als een aquariumvis die een frisse duik in het gezuiverde water deed. Het was een zalig gevoel om uit de dood op te staan.

De euforie duurde niet lang. Tussen de aangename geur van gezonde mensen en de walm van gebraden en gekookt eten herkende hij vieze luchtjes. Hij rook zieke mensen met gezwellen en epileptische aanvallen. Hij hoorde geluiden, hard en stress veroorzakend zoals een vallende lepel op de tegelvloer. Zingende mensen verrasten hem.

Twee handen krieuwelden rond zijn nek en achter zijn oren. Hij kon niet anders dan liefdevol opkijken. Zijn baasje was een gevangene die een steentje aan de gemeenschap bijdroeg door mee te helpen bij het opleiden van blindengeleidehonden.

Terwijl zijn baasje in de hoek van zijn cel naar iets zocht, dacht hij aan het ongelooflijke geluk dat hij hier zo goed terecht was gekomen.

‘Pak,’ riep zijn baas, ‘pak de bal.’

Natuurlijk was het allerliefste wat Pak deed achter een stuitende tennisbal aan lopen, een geelgroene.

Epiloog

Axelle Vandijk had zich ziek gemeld. Ze zat in de rotanzetel in de veranda en keek uit over een groot deel van Hasselt. Langzaam bewegende, donkere vlekken schoven over de stad, als projecties van bollige wolkenpartijen. Als de zonnestralen tot bij haar konden komen, voelde ze de lentewarmte tot in haar koude botten doordringen.

Terwijl ze Flixé over haar kop kriebelde, vroeg ze zich af wat Bran bezielde had. Een huiszoeking had geen misdrijf aan het licht gebracht. Ze had op de zolder van zijn huis rondgeneusd en heel interessante dingen over zijn verleden gevonden. Het opmerkelijkst was toch wel het gedenkenisprentje dat onder in een doos met dagboeken lag:

Bid voor de ziel van Zaliger Bran Vermolen, jonkman, lid van den Bond van het H. Hart en lid der Broederschap der H. Drieuldigheid, die geboren te Kinrooi, den 11den juli 1885, na een dom verkeersongeval te Hasselt is gestorven, den 12den december 1954, gesterkt door al de genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.

Omdat hij als goede en getrouwe dienaar in kleine zaken getrouw aan Ons-Heer is gebleven, zal hij nu mogen binnen treden in het huis des Heeren en daar de grootere zaken beheren.

Vanuit het hiernamaals hoorde ze Bran met luide en tevens blijde stem zeggen: *Dierbare zusters en broeders, familie en kennissen, troost u over mijn heengaan. Blijft veel bidden en offeren voor mijn zielenrust en uw aller zielenheil, totdat wij elkander terugzien in de eeuwige vreugde des Heren.*

Solana Vantklooster had haar zinnen op Bran Vermolen gezet. Ze had gegokt en verloren. Hij was uit haar leven spoorloos verdwenen. Ook omgekeerd. Voor eeuwig en altijd.

De familie was er. Ook collega's, ex-collega's en ex-vriendinnen. Ze waren er allemaal.

Axelle Vandijk en Staf Derijke keken vanachter een dikke eik toe hoe Bran Vermolen ter aarde werd besteld. Staf troostte Axelle. Hun plengende tranen droegen ze op aan alle evenwichtige mensen die wisten wat ze wilden en die dansend op een koord erin slaagden de overkant van het ravijn te bereiken.

Klokgelui weerklonk in een wereld zonder god. Alleen twee mooie mensen wisten hoe laat het was.

